

44
'69

FLACĂRA

ANUL XVIII
NR. 752
25 OCTOMBRIE 1969

recolta să ajungă în timp scurt de pe câmp în magazine

Însămînțările de toamnă sînt practic încheiate. Acum, lucrătorii din întreprinderile agricole de stat și membrii cooperativelor agricole continuă să muncească de zor la recoltarea, transportul și depozitarea produselor: porumb, cartofi, legume, fructe și alte produse de sezon.

Ținînd seama că, în cele mai multe locuri, recolta a fost bună, a trebuit să se depună un mare volum de muncă la recoltat, să se folosească numeroase mijloace de transport pentru ca produsele să ajungă în timpul cel mai scurt din câmp în magazine. Încă pe data de 19 octombrie întreprinderile agricole de stat raportaseră încheierea recoltării florii-soarelui și cartofilor, iar la porumb această lucrare se realizase în proporție de 83 la sută. Constituie un însemnat succes pentru unitățile agricole de stat ritmul rapid în care se face recoltatul porumbului. De exemplu, pe terenurile cîștigate pentru agricultură în urma lucrărilor de hidroameliorații în Insula Mare a Brăilei s-au cultivat, în acest an, 35 000 hectare cu porumb. Dacă se are în vedere recolta de 4 500 kg la hectar, este ușor de închipuit ce cantități mari de știuleț au trebuit să se strîngă de pe teren, să se transporte pe malul Dunării pentru a fi încărcate în șleperi și înmagazinate apoi în pătule și silozuri. Aci puteau fi văzute, în aceste zile frumoase de toamnă, numeroase utilaje agricole și mijloace de transport: 350 combine de recoltat porumb, 1 100 autocamioane și 60 de șleperi. Cu toate greutățile determinate de transportul produselor, lucrările sînt avansate și bună parte din recoltă este pusă la adăpost. Și alte unități agricole de stat care au terenuri în «baltă» culeg acum recolte mari de po-

rumb. Cu toate greutățile determinate de distanțele mari pe care trebuie să se facă transportul, recolta se scurge ritmic spre magazine. La întreprinderile agricole de stat Bordușani și Rosețiluncă, porumbul a fost strîns de pe suprafețe mari.

La cooperativele agricole, grăbirea recoltatului se împletește cu preocuparea pentru livrarea către stat a tuturor cantităților de produse contractate. Ținînd seama de producțiile bune care au fost realizate, îndeosebi la porumb, numeroase cooperative agricole, achitîndu-și în întregime angajamentele, vind statului suplimentar cantități însemnate de porumb. Cooperativa agricolă Gh. Doja din județul Ialomița a dublat cantitatea de porumb contractată inițial, și în loc de 700 tone livrează statului 1 600 tone. De asemenea, livrează suplimentar mari cantități de porumb și cooperativele agricole din comunele Șcințeia, Dragoș Vodă, Dor Mărunt și altele din județul Ialomița. Și cooperativele agricole din județul Olt au suplimentat cantitățile ce vor fi livrate la contract cu 30 000 tone. Pînă la începutul acestei săptămîni cooperativele agricole recoltaseră 73 la sută din cele 1 942 000 hectare cultivate cu porumb, lucrările fiind avansate în județele Ilfov, Iași, Teleorman, Dolj, Mehedinți, Vâlcea, Galați etc. Există însă și rămîneri în urmă la recoltat, mai ales în județele Brașov, Sibiu, Covasna, Mureș, Cluj, și chiar în județele din sud, unde porumbul este supracopt: Tulcea, Vrancea etc. Întrucît însămînțările de toamnă sînt practic încheiate, se cere ca toate forțele să fie antrenate la recoltat, iar roadele să fie puse fără întîrziere la adăpost.

I. DINCULESCU

anul școlar începe în martie viitor?

Învelitul cărților și caietelor cu hîrtie albastră, lipirea etichetelor noi cu numele, prenumele și clasa au fost și vor fi, cred, totdeauna îndeletniciri care imprumută ceva din emoția ritualului. Iată însă că anul acesta pregătirea ghiozdanelor n-a putut fi terminată pînă la cel dintîi sunet al clopoțelului — vestitor al redeschiderii școlilor. De pe pupitrele elevilor au lipsit și mai continuă să lipsească manuale, care erau promise și așteptate încă înainte de 15 septembrie.

Elevii și profesorii claselor a IX-a din județele Dolj, Iași, Galați și Prahova n-au intrat nici pînă acum în ritm normal «de școală», fiindcă pur și simplu nu au destule manuale. Nu sînt tipărite? Tovarășul Mircea Seceleanu, îndrumător principal în Centrula editurilor, ne asigură că da, astfel că și în județele amintite mult așteptatele cărți de școală vor ajunge în curînd. În curînd? Bine, dar ne aflăm deja la sfîrșitul lunii octombrie!

Prin comparație, ne vedem siliți să acceptăm necazurile... clasei a IX-a drept o situație fericită. Fiindcă, dacă de bine de rău manualele vor ajunge într-un viitor apropiat la adresele unde sînt așteptate, nu aceleași previziuni optimiste se pot face, bunăoară, în legătură cu manualul de istoria artelor pentru clasa a X-a (volumele I și II) și manualul de desen pentru școlile generale, a căror dată de apariție este mai mult decît incertă. («Eu nu cred că vor mai apărea» — opina tovarășul M. Seceleanu.)

Și iarăși ești dispus la concesiile (!), aflînd că există domenii în care absența manualelor are consecințe cu mult mai întinse:

Pentru istoria artelor, să zicem că se poate recurge la paleative (cursuri similare), dar învățămîntul tehnic este pus în fața unui mare handicap, care constă în 80 de titluri de manuale absente! Directorul de studii al Centrului școlar construcții-montaje ne spunea că procesul de învățămînt este în suferință mai ales din cauza manualelor de cunoștințe social-politice, (situație generală la toate grupurile profesionale școlare), de protecția prin relee, automatizare și măsurători electrice și de timpărie în construcții. N-au ieșit încă de sub tipar manualele strungarului, sudorului, țesătorului etc., etc. La liceele de specialitate se fac improvizatii, din aceeași cauză a lipsei de manuale. Nu și-au făcut apariția numeroase cărți, printre care cea de desen tehnic (anul I), automatizări (anul IV și V), statistică (anul IV), contabilitate (anul III), anatomia și fiziologia omului, pentru școlile tehnice sanitare.

E greu să enumerăm 80 de titluri de manuale școlare și nici nu avem, de altfel, intenția. Ele se află înscrise în situațiile (neonorate!) ale editurilor didactice și pedagogice și agrosilvice. Probabil că rîndurile de față nu trebuie să se substituie, integral, memoriei celor două edituri, care au datorii intolerabile față de viitorii specialiști din diferite ramuri ale economiei. La Centrul de librării și difuzarea cărții am aflat că unele dintre cele 80 de feluri de manuale restante sînt planificate să apară chiar în martie și aprilie 1970. Oare anul școlar începe în primăvara următoare? O fi o «inovare» care persistă în ciuda celei mai elementare logici!

Viqrica CIORBAGHU

pieton — prin piața mare

Cum poți circula prin piața într-alt chip decît ca pieton? — vă veți fi întrebînd cu maliție, poate, la adresa titlului. Ei bine, există pițoni și pițoni. Ipostaza

rămăs podoabele (ofilite) de la «Ziua recoltei». Încolo, nici o suflare de vînzător. Două autocamioane cu prelatele trase peste lăzile cu marfă așteaptă de cu noapte să fie băgate în seamă. Dar... Probabil că în Međiaș proverbul «Cine se scoală de dimineață...» nu se bucură de trecere.

2) ...Așa că zădărnice se grăbește omul cu căruțul către piață. Nu știe ce-l așteaptă!

3) Ana Simiceanu este un personaj demn de toată invidia.

4) ...Vasile Moldovan oscilează între resemnare și încercarea de a găsi mult prețioasă marfă în piața «Vitrometan». Cînd l-o vedea nevasta întorcîndu-se cu sacoaș goală...

5) Dacă omul nostru ar fi fost mai stăruitor, descoperirea (deși nu-i ușor) pe o tarabă cei trei cartofi lîngă un maldăr de ceapă. Un cartof, doi cartofi: tot e mai mult decît nimic.

Iată însă o grămadă adevărată. «Deci, aveți?» — îl întrebăm cu bucurie pe Ștefan Binder, șeful oficiului de legume și fructe din Piața Mare. «Is cartofi pentru porci. 65 de bani chilu» — vine... reconfortanta replică. Și zău că prin sortare cartofii puteau fi consumați și de oameni. Dar la sugestia noastră am căpătat, în loc de răspuns, o ridicare din umeri.

6) Am sperat să căpătăm mai multe deslușiri de la directorul Centrului de legume și fructe (CLF) Međiaș. Dar aici am auzit, în cinci minute, o sută de fraze încercate de vîlcăreli și o singură... soluție:

— ...Să insiste «organele»! Noi nu avem cartofi și gata.

După umila noastră părere, tovarășul Ion Udrea, în calitatea sa de director, este departe de a fi «gata» la capitalul competență.

V. COSTEA

Fotografii de Elena GHERA

de pieton — pur și simplu — o împrumuți, cînd e vorba de piață, de nevoie, dacă nu găsești ce cauți. Or, în Međiaș, pe data de 11 octombrie mulți dintre eventualii cumpărători au devenit, fără voie, niște plimbăreți melancolici. Motivul? Vom încerca să-l ilustrăm succint și, pe cît posibil, edificator:

1) Piața Mare din Međiaș. Ora 6.45. Chioșcurilor de legume și fructe le-au

Poporul nostru sărbătorește astăzi cea de-a douăzeci și cincea aniversare a Zilei Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România. Devenită tradițională, sărbătorirea Zilei Forțelor Armate constituie un nou prilej de manifestare a dragostei, prețuirii și încrederii pe care oamennii muncii le manifestă față de ostașii țării, apărători ai libertății, independenței și suveranității patriei, ai cauzei socialismului.

La această sărbătoare, cinstind pe militarii armatei populare, aducem în același timp un fierbinte omagiu contingentelor de luptători români care, în urmă cu un sfert de veac, dădeau grele lovituri hitleriștilor, în numele libertății țării.

25 octombrie s-a înscris cu litere de aur în cronică marilor noastre izbînzi. În această zi din neuitatul an 1944, prin izgonirea hitleriștilor din orașele Carei și Satu Mare, armata română, acționînd în strînsă colaborare și frăție de arme cu armata sovietică, care a avut rolul hotărîtor în înfrîngerea Germaniei hitleriste, a desăvîrșit eliberarea întregului teritoriu al României de sub dominația fascistă. Cu același

ziua forțelor noastre armate

de general maior
Gheorghe GOMOIU

eroism și bărbăție, ostașii români au luptat apoi, cot la cot cu ostașii sovietici, pentru dezrobirea Ungariei, Cehoslovaciei și Austriei, pînă la încheierea războiului în Europa.

Efectivele cu care armata română a participat, între 23 August 1944 și mai 1945, la zdrobirea Germaniei naziste depășesc cifra de o jumătate de milion de oameni. 170 000 de fii ai poporului român s-au jertfit pentru cauza sfîntă a înfrîngerii celui mai feroce dușman al omenirii — fascismul german. Pentru faptele de vitejie săvîrșite în grelele încleștări cu dușmanul, peste trei sute de mii de soldați, subofițeri și ofițeri români au fost decorați cu ordine și medalii de război românești, sovietice, cehoslovace și ungare.

Armata română s-a întors de pe frontul antihitlerist cu steagurile aureolate de nepieritoare virtuți. Glorioasele ei tradiții sînt conti-

nuate, mereu îmbogățite de militarii armatei populare a României socialiste. Făurită, condusă și educată de Partidul Comunist Român, armata populară constituie una dintre marile realizări ale acestui sfert de veac de viață nouă.

Manifestînd în permanență o grijă deosebită față de întărirea continuă a capacității de apărare a patriei, partidul și guvernul înzestreză forțele armate cu armament și tehnică de luptă moderne, se preocupă de ridicarea continuă a nivelului de pregătire a cadrelor. Militarii armatei române, de la soldat la general, sînt educați în spiritul respectului și mîndriei față de glorioasele tradiții de luptă ale poporului nostru, al dragostei față de marile realizări obținute pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. În același timp, partidul cultivă la ostași sentimentul solidarității internaționaliste cu po-

poarele țărilor socialiste și armatele lor, cu lupta forțelor progresiste antiimperialiste de pretutindeni.

Acestei griji deosebite a partidului și poporului față de armata noastră populară, militarii îi răspund prin eforturile sporite pe care le depun zi de zi în perfecționarea măiestriei lor ostășești, în ridicarea puterii combative a armatei. Faptul că în cinstea celui de-al X-lea Congres al P.C.R. și a celei de-a XXV-a aniversări a eliberării României toate unitățile și marile unități au obținut rezultate bune și foarte bune în pregătirea de luptă și politică atestă atașamentul nețărmurit al militarilor față de politica științifică, marxist-leninistă a partidului, devotamentul nemărginit față de patrie și popor.

România socialistă are o armată bine pregătită, pătrunsă de o înaltă responsabilitate față de misiunea ce-i este încredințată. Armata țării este gata oricînd să apere independența și suveranitatea României și, alături de aliații din Tratatul de la Varșovia, de armatele celorlalte țări socialiste, cauza socialismului și păcii în lume.

Doă dintre cele peste o sută de fotografii, selecționate în cadrul expoziției consacrate Zilei Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România: «Pionier» și «Miini care nu tremură». Fotografii de Iulian Marinof.

Devenită tradițională, Ziua Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România reprezintă o manifestare plenară a unității strînse dintre armată și popor, a dragostei și prețuirii de care se bucură ostșirea română din partea întregii noastre națiuni.

Despre virtuțile ostașului român, despre bogata și complexă sa pregătire tehnico-tactică putem lua cunoștință, vizitînd și recenta expoziție fotografică, găzduită în sala Asociației artiștilor foto-

grafi din str. Brezoianu 23. Inițiată în cinstea celei de-a 25-a aniversări a Zilei Forțelor Armate, fotografiile cu tematică militară oglindesc cu multă pregnanță poezia curajului și abnegației, dîrzenia și inițiativa prin care tinerii militari își fac datoria la posturile de luptă. Cele peste 100 de lucrări, abordînd subiecte extrem de variate, oferă o imagine deosebit de sugestivă despre ostașul cetățean, prezentă activă în contextul marilor evenimente ale poporului

nostru.

Exponatele, crîmpeie din viața de fiecare zi a militarilor noștri, înfățișează cît se poate de elocvent grija neobosită a partidului și guvernului țării noastre, eforturile întregului nostru popor pentru înzestrarea armatei, pentru asigurarea unor condiții de instruire superioare tuturor ostașilor noștri, angajați cu toate forțele în apărarea independenței și suveranității naționale, a cuceririlor revoluționare ale României socialiste.

**o pavăză
de neclintit**

REPORTAJ DE ȘAPTE ZILE

COPERTA NOASTRĂ

AUDREY HEPBURN pe care am întâlnit-o, recent, la mult făgăduita întâlnire cu «My Fair Lady».

Prezentarea artistică:
V. OLAC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1. Sectorul 1. Căsuța poștală 4112. Of. 3
Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei»

F03

— Ce ați întreprins în vederea recuperării rămirilor în urmă la realizarea planului de producție?

Ne răspund:

Director Nicolae DURGHEU — Uzina de vagoane-Arad.

Avându-se în vedere că în primele nouă luni ale anului în curs capacitățile de producție nu au fost folosite la nivelul prevederilor, s-a ajuns, față de 1968, la înregistrarea unor scăderi a indicilor de utilizare a mașinilor și utilajelor. Acest fapt s-a reflectat negativ asupra ansamblului activității economico-financiare și a impus luarea de urgență a unor măsuri redresoare:

1. Întărirea conducerii tehnice a celor trei schimburi printr-o îndrumare mai exigentă a disciplinei de producție.

2. Programarea și urmărirea zilnică pe cele trei schimburi a producției, pe fiecare sortiment, cu sarcini precise pe fiecare schimb (înainte, aceste operații se făceau la 24 de ore). În cadrul acestor preocupări sînt cuprinse și alte elemente de detaliu. Ele vor contribui la recuperările semnalate în producția noastră.

Director adj. Mihai COCAN — grupul azot 1, Combinatul de îngră-

șăminte chimice Turnu Măgurele.

La noi exista o situație destul de dificilă, determinată de precaritatea fluxului tehnologic. De aici, rămiri în urmă în ce privește obținerea unor cantități de uree. Încă în perioada reparațiilor generale din iulie-august, sprijinindu-ne pe întreaga masă de salariați, am reușit să remediem defecțiunile semnalate în așa fel încît, din septembrie, se lucrează cu întreaga capacitate proiectată. În momentul de față ne preocupăm reducerea consumurilor pînă la cifrele indicate de proiect. În vederea acestui lucru se urmărește depistarea tuturor pierderilor la catalizări și atmosfere. Totodată va trebui să asigurăm o continuitate a fluxului tehnologic pentru a obține o capacitate productivă pe durată. Toate aceste probleme care ne stau în față sînt realizabile.

Ing. șef. Costel SPIRIDON — uzina «Progresul»-Brăila.

Cu excepția planului pe sortimente, producția uzinei pe cele nouă luni, ca și pe trimestrul III, este realizată. În schimb, rămirile în urmă la producția unor sortimente (piese de schimb rutiere, osii montate C.F.R. etc.) au impus luarea unor măsuri care să ne permită încadrarea într-un grafic, cum ar fi acela stabilit cu Uzinele de vagoane-Arad. Cu puțin timp în urmă s-a revăzut structura organizatorică a schimburilor prin dotarea (la punctele cheie) cu o serie de cadre calificate. Detașarea unor cadre tehnice la nivel de ingineri, pînă la finele

anului, la sectoarele de producție mai însemnate va contribui la respectarea graficelor și angajamentelor luate.

N. IANCU

sala pașilor pierduți

MAGAZIONERULUI C.A.P. din comuna Densuș, județul Hunedoara, îi lipsesc din gestiune 1 000 kg de usturoi. O chestiune aparent simplă. La preț oficial, lipsa e insignifiantă față de valoarea totală a cantităților de diferite produse trecute prin gestiunea sus-numitului. Poate pentru acest motiv a luat dumnealui, Păscuț Brăila, pe «nu» în brațe. Nu știe!... Neglijență!... Cred și eu, e convenabilă o asemenea «neglijență», care se poate vinde și cu 50 de lei kg! Oare vor crede organele judiciare că dacă gura nu-i miroase, nici usturoi n-a mîncat?

AVOCATUL V.R. din București a fost jefuit, ziua în amiaza mare, de haine și bijuterii care valorează aproximativ 12 000 de lei. Autorul neidentificat a pătruns în locuința lui folosind chei potrivite, fără să lase vreo altă urmă decît un bilet dactilografiat la mașina de scris a «părții lezate»:

«Sînt un hoț cinstit. 6 ani am luat și ți-am dat bani degeaba. SFÎNTU».

CA SĂ POATĂ OBTINE 7 367 litri de benzină în plus de la autobaza «Dristor», șoferul Constantin Brebenaru trebuia să falsifice foile de parcurs; le-a mîsluit. Ca să poată înscrie date nereale, trebuia să obțină în alb semnăturile merceologilor; Valentin Nestor și Marin Ivan i le-au oferit. Pentru ca semnătura merceologilor să fie valabilă, trebuia să existe o ștampilă; șeful serviciului aprovizionării, Mihai Drăghici, a aplicat tot în alb. În sfîrșit, ca toate acestea să se conjuge și să se producă un prejudiciu de 11 000 de lei, mai era necesară o anumită optică a persoanelor din conducerea Întreprinderii de utilaj terasier-București; iat-o cum rezultă din relatarea lui Mihai Drăghici: «la analiza făcută de mine, conducerea I.U.T. nu a fost de acord cu modul intransigent de a trata problema».

NICI O ÎNDURARE pentru Gheorghe Băduță! După ce a ispășit o condamnare de 10 ani muncă silnică pentru crimă de omor, acest individ a comis o nouă mișelie: în ziua de 4 octombrie a.c. a ucis cu lovituri de cuțit aplicate în cap pe inginerul Constantin Avram, aflat la datorie, în apărarea avutului Institutului de cercetări zootehnice Săftica.

Sergiu ANDON

în piețe și hale - operațiunea legume-fructe

Aproximativ o sută de mii de bucureșteni (cam cîți au fost la ultimul nostru mare meci internațional) au trecut duminică dimineața prin Halele Obor. Cifra, vă rog să credeți, nu-i de loc exagerată. Concomitent, s-au bucurat de o atenție deosebită piața Unirii, piața «Ilie Pintilie», Amzei și probabil celelalte peste 40 de piețe și hale cîte are azi Capitala. Care-i explicația acestui aflus deosebit? Ușor de ghicit. Aprovizionările de iarnă. Mai ales cînd ele pot fi făcute pe o vreme admirabilă, cum a fost cea de duminică.

Au găsit oare gospodinele tot ce au nevoie pentru pus la borcan sau pentru înmagazinat în cămara pe care o doresc cît mai plină? Da și nu! În tot cazul mult

mai multe legume și fructe decît în săptămînile trecute. Au reapărut gogonelele atît de căutate, gogoșarii (nu toți ca bobocii de trandafir); au mai reapărut roșiile de cîmp (ultimele din acest an) și cele de seră (dar mai scumpe); varza albă (în cantități industriale), cartofii, chiar și...ceapa. Mere? Cîte vreți, de la creștești la parmen-aurii. Struguri, așijderea (din păcate același sort pentru tot Bucureștiul: afuz-ali amestecat cu Napoleon). Și astfel gospodinele s-au întors de la piață cu sacoșele pline sau chiar cu sacii plini. Se poate astfel remarca încercările conducătorilor de la I.L.F. (Întreprinderea legume-fructe), de la Gostat și de la centrele intercooperatiste de a face față situației critice în care se găseau prin lipsa de pe piețe în cantități suficiente a legumelor. Dar ce s-a mai putut constata? În continuare, cantități reduse de cartofi. În piața Unirii, de pildă, una dintre cele mai mari piețe ale Bucureștiului, unde este nevoie zilnic de circa patru vagoane de cartofi, sosește unul singur; în piața

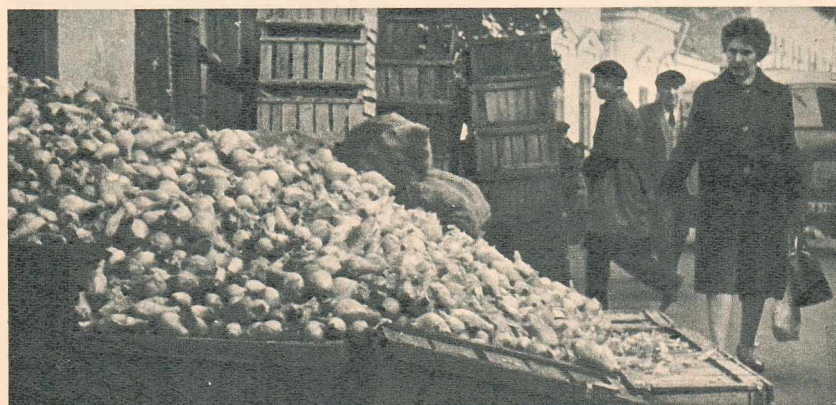
«Ilie Pintilie», unde necesarul este de un vagon pe zi, se pune în vânzare mai puțin de jumătate de vagon; în Amzei, uneori nu se aduc cartofi de loc. Conopida e o raritate și se găsește numai la producători. Fasolea uscată e de asemenea încă o raritate. De aici, tendința unor producători de a vinde asemenea produse cu prețuri ridicate.

Dar aprovizionarea cu legume a Capitalei prezintă și un alt aspect. În aceste zile — ca de altfel în fiecare toamnă — se face însilozarea «la margine de București», de către cei ce se ocupă cu comerțul de legume, a unor importante cantități de cartofi. Este vorba de acele uriașe «cămări» în care se păstrează legume pentru cetățenii care nu-și cumpără din toamnă legume cu sacul. Ei bine, cei ce fac însilozările profită de o toamnă blîndă și se grăbesc să termine cît mai iute această operație.

Piața Amzei: sosește un transport din ultimele roșii ale sezonului. De acum înainte, roșii crescute sub sticlă.

Ceapă cît poștești, dar ceapă de apă. Pe cînd arpagicul?

După aceea, cantități importante de cartofi din stocurile care urmează să sosească în continuare de la C.A.P.-uri și Gostat-uri vor fi vîndute în cantități nelimitate și pentru «însilozările» la domiciliu. Unitățile agricole au însă datoria să grăbească recoltarea produselor și transportarea lor la centrele de vânzare. Și în mod special să dea toată atenția calității mărții expediate, întrucît sînt cazuri cînd marfa nu corespunde. Un singur exemplu: în curtea depozitului I.L.F. din str. Eliade-Vii se găsesc în momentul de față tone de cartofi soșiți din diferite regiuni care, pentru a putea fi folosiți, trebuie sortați, operație la care — așa cum se știe — ia parte o armată de oameni. Semnalăm, de pildă, că în ultimul timp la București au sosit cartofi degradați, expediți de o serie de unități agricole din jud. Covasna (este vorba de acele unități care se găsesc în jurul localităților Moacșa și Borojneul Mare). Un camion încărcat cu 8 000 kg cartofi, sosit în urmă cu cîteva zile din acea parte a țării, după ce a parcurs peste 250 de km, stă acum părăsit în curtea depozitului de recepție fiindcă nimeni nu se încumetă să-l ia în primire.

Asemenea stări de lucruri dovedesc o gravă lipsă de răspundere din partea conducătorilor unităților agricole furnizoare. Este de datoria C.A.P. de a respecta întocmai obligațiile contractuale, care prevăd nu numai predarea în termen a produselor, ci și buna lor calitate. Consideră oare conducerea unor unități agricole contractele pe care le încheie drept simple petice de hîrtie?

F. URSEANU

Sute de lădițe pentru transportul fructelor se «odihnesc» în curtea depozitului Centrului intercooperatist din str. Clucerului, în timp ce la C.A.P.-uri e atîta nevoie de ele.

ofensiva căilor ferate

— la centenarul
unui „veteran“ feroviar
din țara noastră —

Ziua de 31 octombrie marchează o aniversare memorabilă în istoria transporturilor românești: împlinirea a 100 de ani de la inaugurarea liniei ferate București-Giurgiu. Această aniversare pune în lumină tinerețea mereu reînnoită a unui mijloc de transport pe care unii înclină să-l considere, pe nedrept, «bătrânesc», demodat.

Afirmația nu este gratuită, căci doar cu câțiva ani în urmă se încetățenise ideea, chiar în rândurile specialiștilor, că acest mijloc de transport născut în prima parte a veacului trecut și-a trăit traiul și că, în competiția cu automobilul și avionul, nu poate da decît o luptă de ariergardă. Avîntul neconținut al căilor ferate în ultimii ani a dezmințit însă prezidiile pesimiștilor.

Prezentul și viitorul căilor ferate — subliniază specialiștii — sînt legate de viteză, securitate și puterea transporturilor, și în toate aceste sectoare s-au obținut de pe acum rezultate remarcabile.

Este suficient să amintim că la ora actuală pe calea ferată s-au înregistrat viteze-record de peste 300 km pe oră, că trenul pe pernă de aer tinde să «rîdice ștacheta» cu încă o sută, că turbotrenul va putea asigura viteze comerciale pînă la 240 km pe oră fără modificarea infrastructurii actuale — ceea ce este foarte important.

Firește, în asemenea condiții devine tot mai complexă problema securității, și aci electronica este chemată să-și dea din plin contribuția. Dirijarea super-expresului Tokaido, bunăoară, ale cărui garnituri se succed din cinci în cinci minute pe linia Tokyo-Osaka, se efectuează pe cale electronică.

În ceea ce privește puterea transporturilor — avem în vedere în special tonajul marilor trenuri de marfă — și ea este în continuă dezvoltare, iar specialiștii ne oferă perspectiva unor super-trenuri și trenuri cargoboturi cu un tonaj minim de 5 000 tone-forță.

Un ritm înalt de creștere a transportului feroviar, bazat pe cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, este prevăzut și în Directivile Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român.

Calea ferată va fi dotată cu 58 000-60 000 vagoane de marfă, circa 1 600 vagoane de călători, cu noi vagoane de dormit și restaurant, locomotive diesel și electrice de diferite puteri; în 1975, tracțiunea diesel și electrică va reprezenta circa 95 la sută din totalul traficului. Avînd în vedere sporirea intensității transporturilor pe rețeaua de cale ferată, se va continua programul de dublare a liniilor magistrale și se vor electrifica noi linii cu profil greu și trafic intens. Se vor executa lucrări de dezvoltare în complexele și stațiile de cale ferată; va fi extinsă acțiunea de centralizare electrodinamică a stațiilor și de echipare a liniilor cu bloc automat.

Modernizarea continuă a căilor ferate în țara noastră presupune aplicarea largă a automatizării și ciberneticii. În viitor — sublinia recent ing. Dumitru Călugăru, director adjunct științific al Institutului de cercetări căi ferate — nici un sector important din activitatea feroviară nu va putea evita cibernetica, fie că este vorba de dirijarea trenurilor, de repartizarea materialului, de gestiunea stocurilor sau de reținerea locurilor. Cibernetica își va găsi aplicații în stabilirea rulajului accelerat al vagoanelor, în circulația trenurilor cu comandă automată și mai ales în tarificare.

Iată dar cum aniversarea veteranului feroviar — linia București-Giurgiu — găsește căile ferate din țara noastră într-un moment de efervescență, de înnoire — pentru a folosi un termen adecvat subiectului — pe toată linia...

L.N.

VIZITA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE MINIȘTRI, ION GHEORGHE MAURER, ÎN BELGIA

La invitația guvernului belgian, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, însoțit de ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, a făcut în cursul acestei săptămîni o vizită oficială în Belgia. În fotografie: întîlnire cordială între președintele Consiliului de Miniștri al României, Ion Gheorghe Maurer, și primul ministru belgian Gaston Eyskens.

festivalul național al teatrelor dramatice la iași

Inegalitatea poate constitui o caracteristică, dar nu o calitate. La Iași, ca și la Timișoara, varietatea nu a însemnat o unitate stilistică sau ideatică, ci o prezentare sinusoidală a unor spectacole calitativ deosebite. Un punct slab îl constituie piesa de strictă actualitate prezentă în festival, de pildă prin spectacolul mediocru «Un asasin ciudat» de N. Ștefănescu și D. Șerban. Capitolul istorie a fost în schimb mult mai bogat, chiar dacă, cum era de așteptat, inegal și el reprezentat: parabola istorică «Crotorii cei mari din Valahia» de Al. Popescu, «Manevrele» de D. Tamas, evocarea istorică cu implicații critice, sociale și umane («Al patrulea anotîmp» de H. Lovinescu) nu au constituit evenimente scenice. În schimb piesa istorică

romantică «Luceafărul» de Delavrancea sau cea de inspirație contemporană («Săgetătorul» de Ion Omescu și «Cronica personală a lui Laonic» de Paul Cornel Chitic) au constituit momente de maxim interes. Trebuie remarcat spectacolul Naționalului ieșean cu piesa lui Omescu, în regia Soranei Coroamă, ca unul dintre cele mai bune. Dintre actorii tineri, Costel Constantin, Gelu Ivașcu, Lucia Boga și colectivul teatrului din Piatra Neamț au fost prezențe remarcabile; în schimb s-a putut aprecia doar un singur debut regizoral (Magda Bordeianu) și un tinăr dramaturg, de altfel deja cunoscut, Paul Cornel Chitic. Pregătirea în grabă poate fi o cauză, dar o scuză?

Iuliana POP

V.S.

în 9 ani — economii de 11 ori mai mari!

La 30 septembrie 1969, soldul general al depunerilor la C.E.C. ale populației a fost de 10,9 ori mai mare decît la 31 decembrie 1960. Prin urmare, în mai puțin de 9 ani volumul economiilor depuse la C.E.C. de cetățenii patriei noastre a crescut de aproape 11 ori! Numai în primele 9 luni ale anului în curs soldul mediu pe fiecare locuitor al țării noastre — un alt indicator care reflectă dezvoltarea acțiunii de economisire — a crescut cu 8,7% (cu 9,3% în mediul rural). Din numărul de aproape 6 milioane al libretelor de economii deținute de popu-

lație, circa o treime revin oamenilor muncii de la sate. Durata de păstrare la C.E.C. a depunerilor a crescut de la 340 zile în 1965 la 405 zile în 1968.

Această creștere a volumului economiilor reflectă în mod direct creșterea generală a veniturilor populației ale tuturor celor ce muncesc în țara noastră și a nivelului lor de trai. În același timp ea este și o urmare a îmbunătățirii servirii populației prin unitățile C.E.C. Iată și câteva cifre care vorbesc despre această îmbunătățire.

În primele trei trimestre ale anului

APARTAMENTELE NU SE CONSTRUIESC CU SCUZE

de Petre ANGHEL

Fotografii de Elena GHERA

▲ *lată o cauză a întârzierilor: ore irosite de pom
Într-un răstimp de șase luni, Trustul de construc
Craiova a totalizat 398 000 ore/om neutilizate.*

Încercînd să stabilim cauzele care au determinat nerealizarea planului de investiții la construcția de locuințe în orașul Craiova pe primele trei trimestre ale anului, rămînem surprinși de multitudinea motivelor de scuză invocate de factorii responsabili. Proiectanții, constructorii sau beneficiarii caută să explice, să ne convingă că au făcut totul, dar... alții sînt de vină. Care este însă realitatea?

PLANIFICARE APROXIMATIVĂ

Mergînd pe linia adevărului vom observa că s-a pornit de la început cu stîngul. Din cele 1 954 apartamente planificate a se construi anul acesta, în semestrul I trebuiau să fie date în folosință, conform planului, doar 310. E de la sine înțeles că

restul de 1 644 apartamente aveau foarte puține șanse să fie terminate în semestrul al II-lea. Iată o primă cauză pentru care 445 de apartamente nu vor fi în nici un caz terminate pînă la sfîrșitul anului. Cunoașterea situației de pe șantiere, necesară încă din anul trecut, ar fi obligat Consiliul popular județean la o mai judicioasă împărțire semestrială. Neasigurîndu-se un front de lucru corespunzător la începutul primăverii, a trebuit să se refacă de mai multe ori graficele și să se constate rămînerile în urmă. Și astfel, refacerea graficelor, stabilirea de noi termene, continuă. Nici întreprinderea de gospodărie orașenească-Craiova nu a terminat conform planului instalațiile de gaz metan, ceea ce a făcut aproape imposibilă începerea construcțiilor pe toate șantierele.

De asemenea, deși centrala termică și alte instalații trebuiau construite cu un an mai înainte, proiectele au fost primite abia în luna iunie a.c., fapt care îi va obliga pe constructori să predea locatarilor apartamentele la 1 noiembrie dar și la această dată fără apă. Pentru blocurile J1-J5, Banca de investiții n-a deschis finanțarea decît foarte-foarte tîrziu, și lucrările erau începute. De la Banca de investiții aflăm însă că finanțarea nu s-a asigurat integral deoarece beneficiarul și proiectantul nu au soluționat la timp obiecțiile băncii și ale constructorului privind determinarea prețului ferm de contractare.

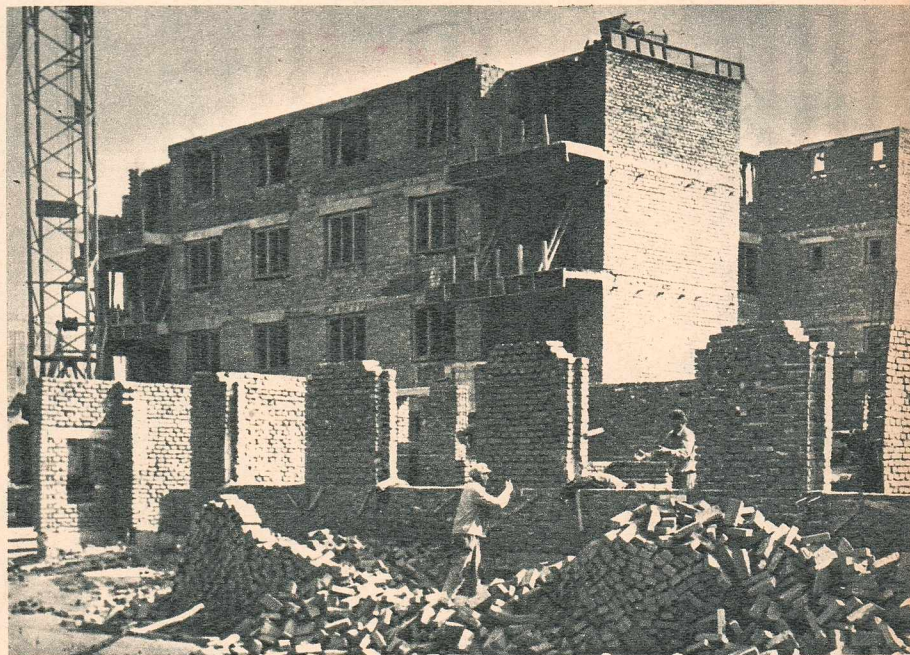
PROIECTANȚI CARE UI

lată și alte «scăpări», care privesc direct proiectantul: D.S.A.P.C.-Craiova. Nota de comandă a c

◀ Bun venit în casă nouă!

◀ Zidarul Miron Durău, șef de echipă: «Eu aș munci cît șapte, dar nu avem front de lucru, materiale de ajuns și nici echipa toată».

▲ Iată o mostră de calitate a lucrărilor. Poate se rușinează și conducerea, și muncitorii.

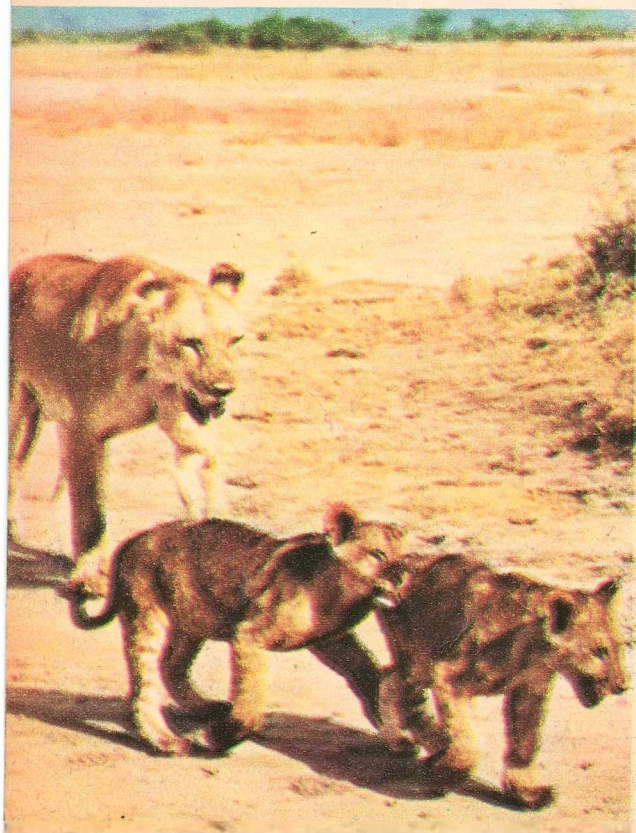
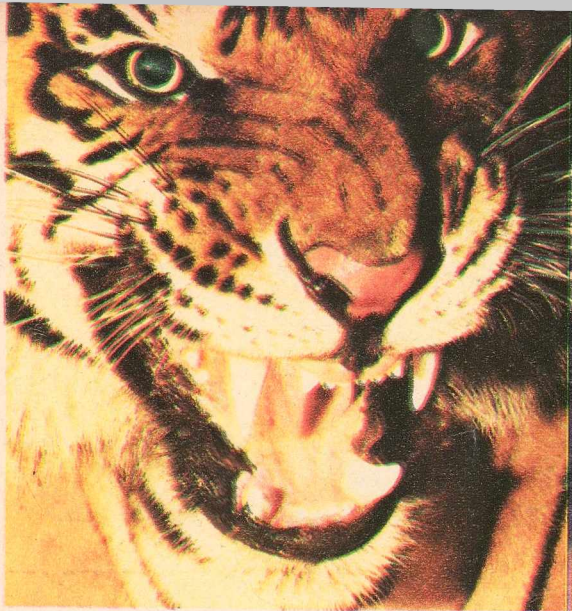
▲ Și uite așa, cărămidă cu cărămidă, în 7-8 luni e gata blocul; nu-i nimic că se întîrzie o lună, două, alții așteaptă un an, doi, deși au plătit la timp.

◀ «Noi am terminat construirea blocului, dar nu ni s-a asigurat apa și încălzirea, deși așteptăm recepția».

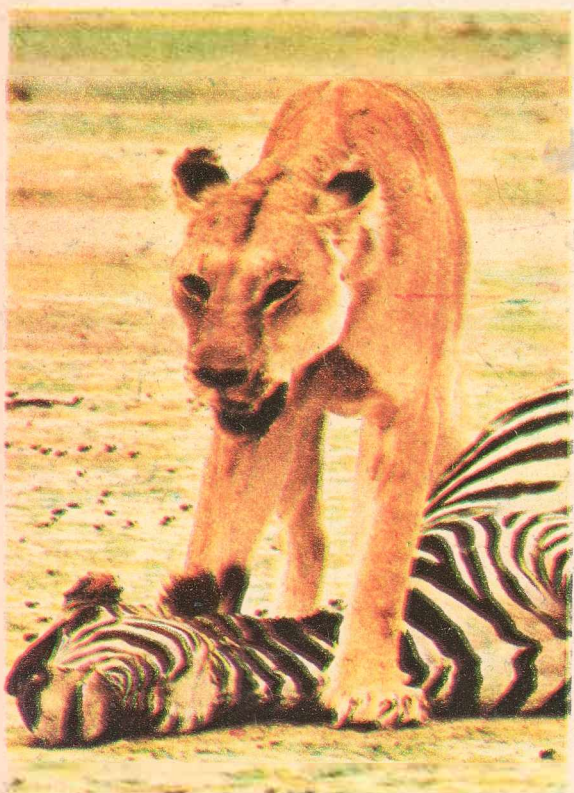
tralei termice — Șantierul Piața Gării — depășește cu 76 000 lei valoarea devizului. La blocul C2 există anumite lucrări necuprinse în deviz. Nu s-a inclus la numeroase apartamente gletul, ceea ce a dus la o calitate proastă a finisajelor. Cauza: n-au ajuns banii. Dar asta nu l-a împiedicat pe proiectant ca la fațadă să prevadă finisaie pretentioase și inutile. Locatarii care doresc ca apartamentele să fie date cu glet (lucru absolut necesar) trebuie să achite cu un ceas înaintea intrării în apartament sumă de 1 800 lei.

Alteori eroarea e mai gravă. La blocul nr. 2 și la blocurile I1 și I2, deși la casa scării sînt execuțate deja trei pereți, nu s-a prevăzut o cameră (posibilă la toate nivelele), rămînînd un spațiu care nu asigură nici lumină suficientă și nici nu poate fi utilizat

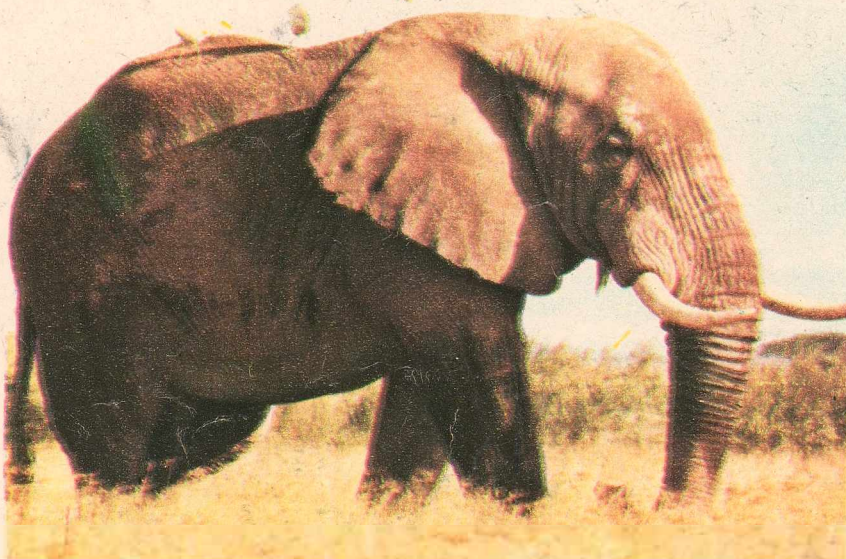
(Continuare în pag. 23)

▲
Plimbare matinală.

▲
«Lupta pentru existență» s-a sfârșit prost pentru biata zebra...

▲
Ca și oamenii, și ei trec de la o extremă la alta...

▲ Păsările albe din fotografie sînt cei mai buni prieteni ai elefantului. Ele îi ciugulesc căpușele cuibărite în pliurile pielii sale aspre, iar în caz de pericol dau semnalul de alarmă prin țipete stridente. Dar și pahidermul le face servicii...

TINUTURI INTERZISE ARTEMISEI

de prof. Marcela VINTILĂ

Cu toate că se găsește în inima Africii, la o altitudine de 1 200-1 500 metri, Nairobi, capitala Kenyei, îți amintește de clima ce o întâlnești pe Coasta de Azur. Bulevarde largi sînt străjuite de grădini bine îngrijite, piața centrală are o notă de pitoresc ce impresionează.

Lîngă oraș, în vecinătatea aeroportului, pe un perimetru de 11 396 hectare, se află Parcul național Nairobi, împrejmuit de un gard înalt din sîrmă ghimpată. Din fericire, căci dacă n-ar fi gardul, s-ar putea ca urarea de «bun sosît» să fie adresată turiștilor de către un șacal sau de vreun hipopotam blazat...

Astfel de rezervații sînt numeroase în Africa: Ambaseli, Serengeti, Nyeri, cu vestitul «Treetop», unde somnul îți poate fi legănat de un elefant ce se scarpină de trunchiul copacului, în ramurile cărui este instalat un mic dar original hotel.

Vă invităm acum să faceți o raită în Parcul național din capitala Kenyei, unul dintre cele mai renumite din lume.

ÎMBRĂȚISAREA PESTE APE A COPACILOR

Parcul se încadrează într-un tablou specific de stepă, denumită «masai», unde predomină curiosul arbore acacia, în formă de umbrelă. Pe acest arbore îl întâlnim și sub formă de boschete, servind drept apar-

▶ *Vă puteți imagina
o mai perfectă
întruchipare materială
a teroarei
decît acest ochi de crocodil?*

▲ *Idilă...
de unul singur.
Visătorul
este o maimuță,
ascunsă
într-un rododendron.*

TINUTURI INTERZISE ARTEMISEI

tament somptuos leului dornic de lenevie. În partea de nord, parcul este delimitat de râul Mbogathi, de-a lungul căruia crește o vegetație «de galerie» formată din îmbrățișarea ramurilor copacilor de pe ambele maluri. Este un loc de refugiu al antilopei defassa, în momentul când e urmărită de un leu. Cu toate că acesta este un «acrobat» perfect, antilopa îl întrece, sărind în apă. Scufundându-se, ea își pierde astfel urmașul, în timp ce asul carnivorilor rămâne mirat de strania dispariție.

Antilopa dik-dik își poartă cu importanță trompa, formată din prelungirea nasului păros. Lipsită total de simțul ridicolului, defilează prin fața suratelor ei cu trompa ridicată, în semn de amenințare în cazul în care nu i se dă întâietate. Singurul lucru atrăgător pe care îl are este coloritul părului, de un roșu-cenușiu.

Dar iată o cochetă gazelă ce-și verifică ținuta în cleștarul apei și, cu mișcări grațioase, își întoarce capul într-o parte și alta, expunându-și diadema coarnelor înalte, sub formă de liră. Cine dintre cititoarele noastre nu se simte măgulită când i se compară sprinteneala cu cea a gazelei?

UN SALT... OLIMPIC

Speriindu-se de un foșnet, o antilopă săritoare se ascunde în umbra unui acacia.

Apoi cu dezinvoltură antilopa săritoare trece dintr-un salt de pe un mal pe celălalt, ca și cum ar păși peste un mușuroi de furnici. Rămînem într-adevăr uimiți de acest animal care în timpul «minizborului» își schimbă forma. Ai impresia că pielea spatelui, acoperită de părul galben-cafeniu, a luat forma unui balon ovoid. Explicația: pliul dermei, de-a lungul coloanei vertebrale, se «deschide» în timpul saltului.

Chemată parcă de un semnal, își face apariția o turmă de antilope printre care remarcăm antilopa gnu, o caricatură a acestei specii prin aspectul ei diform, cu corpul îndesat și oblic, sprijinit pe patru picioare nu prea înalte. Înfațișarea-i grotescă e completată de un cap pătrat; cele două coarne, late, strîmbe și ciuruite, pleacă direct de pe osul frontal. Blîndețea ei însă compensează urîțenia ce te izbește la prima vedere.

Pe o porțiune însoțită, la marginea aceluiași rîu, descoperim un urmaș al dinozaurienilor, foarte agitat în jurul unei grămezi de nisip. Este vorba de un crocodil femelă pe care am surprins-o în momentul când puii își făceau apariția din ouă. Ca oricare mamă, e foarte emoționată într-o asemenea situație. Cu mișcări lente ale cozii îndepărtează nisipul sub care ouăle au stat la căldură 7-8 săptămîni. Surprindem chiar momentul când prima progenitură (din cele douăzeci!) își face apariția, după ce sparge coaja, destul de groasă, a oului. În sfîrșit, iată-l scăpat din găoace și... minune! — minusculul crocodil o și zbughește spre apă, și cit ai spune pește a și dispărut în adînc. Tot timpul a fost însoțit de privirea caldă a mamei, rămasă în așteptarea celorlalți.

PĂȘUNEA ACEASTA ESTE A MEA!

Iată mai încolo un hipopotam scufundat în apă. El își ține pe ceafă puilul, care, trebuie să recunoaștem, are un aspect mai puțin hidos decît al mamei. Curiozitatea ce o prezintă aceste pahiderme este... simțul proprietății private asupra pășunilor.

Delimitarea proprietății ele și-o săvîrșesc prin împrăștierea excrementului de piciorul și stropirea cu jeturi abundente de urină. Sentimentul de proprietate se manifestă numai în raport cu semenii din altă turmă. În caz de nerespectare a acestei legi nescrise se ajunge la adevărate masacre. Șeful turmei, avînd rolul de cerber, nu admite în incinta teritoriului decît femelele sale cu puii lor, și din cînd în cînd cite un părinte bătrîn. În schimb rămîne indiferent dacă un grup de elefanți se invită la un prînz destul de copios...

Fără să fie vorba de o «recepție», elefanții sosesc la masă urmați de fideli lor valeți înaripați care, grijulii, le aranjează detaliile ținutei prin ciugulirea căpușelor cuibărite în pliurile pielii lor aspre. Iar alții, slugarnici, pășesc în urma uriașilor stăpîni, devorînd cu lăcomie sumedenia de insecte strivite de imensele labe. Este vorba de o perfectă simbioză între elefant și un grup de păsări de talie mică, cu picioare mult mai lungi decît corpul și «costumate» într-un penaj alb. Tot ele sînt cele care dau semnalul de alarmă, prin țipete stridente, în caz de pericol.

«ȘOBOLANUL FARAONILOR» LA RIFT VALLEY

De-a lungul prăbușirii tectonice Rift Valley, ce străbate tot teritoriul Kenyei, trecînd și prin parcul nostru, sînt înșirate tufișuri formate din ierburi înalte, unde ne-am dat întîlnire cu alți locuitori ai rezervației. Să ne oprim privirea asupra cororilor care, politicoși, își urmează femelele. Știindu-se observate, acestea din urmă, cu un rafinament tipic «sexului slab», vădesc parcă un surplus de grație în mișcări.

Să ne continuăm vizita. Iată, un șerpar s-a încăierat cu o reptilă! De talie redusă, cu un penaj frumos roz și garnisit cu negru, șerparul are un cioc destul de lung. Cu această foarfecă sui-generis el decapitează victima, după ce o trîntește de citeva ori de pămînt.

Dacă n-ar fi îngreditura ce apare în depărtare ne-am crede transportați ca prin minune într-un trecut fabulos în care, pe plaiurile noastre, rătăceau nestingheriți zimbrii. Rezervația de zimbri din Hațeg, unde a fost făcută fotografia, are însă și scopuri mai prozaice, — în afară de cel de evocare «istorică» — și anume acela de a aproviziona cu aceste animale extrem de rare grădinile zoologice din țara noastră. Un singur mascul cîntărește pînă la 1 200 kg.

le Munților Retezatului
se întinde
importantă rezervație
din țara noastră.
Ea este prevăzută
să acopere 20 000 ha.

Cerbul carpatin nu are a se teme de nimeni și de nimic în
rezervația de la Poiana Mărului de lângă Caransebeș. Drept
care își face liniștit promenada matinală...

PARCURI NAȚIONALE LA NOI ȘI PESTE HOTARE

de prof. Val PUȘCARIU
de la Comisia pentru ocrotirea monumentelor naturii
a Academiei Republicii Socialiste România

Un mare promotor al ideilor ocrotirii naturii a fost eminentul naturalist și geograf Alexander von Humboldt; lui i se datorește și noțiunea de «monument al naturii», prin care a voit să exprime necesitatea de a se ocroti aspectele cele mai desăvârșite sau mai rare ale naturii.

Cea dintâi rezervație naturală a fost opera unui grup de pictori francezi, care a reușit să obțină în 1853 conservarea intactă a frumuseții unei părți din celebra pădure de la Fontainebleau, iar primul parc național, Yellowstone, a luat ființă în Statele Unite ale Americii acum aproape un veac, la 1 martie 1872.

Progresele ocrotirii naturii de atunci încoace pot fi apreciate după «Lista parcurilor naționale și rezervațiilor analoge», întocmită recent de prof. Jean Paul Harroy, președintele Comisiei internaționale a parcurilor naționale. Ea înglobează, după criterii bine stabilite, 1 205 parcuri naționale și rezervații analoge din 136 de țări.

Cea mai însemnată rezervație din țara noastră este, după cum se știe, Parcul național al Retezatului, înființat în 1935.

Întinzându-se pe o suprafață de 13 000 hectare — dar potrivit noului amenajament silvic se va ajunge la 20 000 hectare — acest parc cuprinde în primul rând cele mai tipice mărțurii ale glaciației care a răvășit această regiune în era cuaternară: căldări, morene, grohotișuri, lacuri glaciare etc.

O bogată și variată vegetație montană și alpină se răsfață în poienile însoțite și pe stîncării, la umbra întinselor jnepenișuri, bătrîne exemplare de zimbru (Pinus cembra) arată întinsa răspîndire ce a avut acest arbore, rar astăzi în Retezat.

De pe virfurile ce ating aproape sau chiar depășesc 2 500 m (Retezatul, Peleaga, Păpușa), privirea îmbrățișează urmele glaciației destășurate într-un vast amfiteatru.

Pentru studiul florei și faunei rare, puse la adăpost de distrugere, s-a delimitat o zonă științifică de aproximativ 3 500 hectare, în care orice exploatare este interzisă, cu acces limitat și controlat al turiștilor. Zona este înzestrată cu posibilități de adăpost și mijloace de cercetare: la casa-laborator din apropierea lacului

Gemenele și la punctele de observație de la Gura Zlata, Pietrele și Rotunda.

Măsurile judicioase de ocrotire a naturii și cercetările în curs ale Comisiei pentru ocrotirea monumentelor naturii, sub auspiciile Academiei, încep să dea roade. Este un fapt relevant și de diferiți oameni de știință străini care au vizitat în ultimul timp rezervațiile noastre.

Referindu-se astfel la rezultatele fructuoase ale ocrotirii naturii în Parcul național Retezat, cercetătorii științifici americani dr. Robert M. Linn și Harry A. Goodwin, trimiși în schimb de experiență de Departamentul de interne al Statelor Unite în toamna anului trecut, scriu în concluziile raportului lor: «Un aspect remarcabil al programului de ocrotire din România este stabilirea și ocrotirea în cadrul rezervațiilor științifice a unor ecosisteme tipice. Ele sînt păstrate pentru investigația științifică a proceselor biologice, în scopul ca aceste studii să dezvăluie relațiile și procesele naturale necesare utilizării și dezvoltării în viitor a resurselor naturale».

ocul funebru este urmărit de privirea rădăcinilor de invadare a unei manguste, care tare rădăcinile și ea într-un astfel de virtej, liniștește la gîndul că și ei îi sînt rezervate și destule tîrtoare, din care își poate apăra o cină îndestulătoare. Mangusta a fost considerată ca animal sacru de vechii egipteni; denumită și «șobolanul faraonic», ea era pretuită ca distrugătoare a iolaniilor și șerpilor. Talia corpului se apropie de dimensiunile râsului (Lynx lynx) populăză Carpații. Se pare că este singurul animal asupra căruia veninul șerpilor are influență.

Pe nesimțite, amurgul începe să îmbrace haina-i purpuriu-violetă întregul parc, timp ce lumea reală se cufundă într-un univers cu contururi nesigure. Din hățiușă până atunci relativ liniștite, un concert

ciudat începe să ne cuprindă cu primele sale acorduri. Soliștii acestei simfonii nocturne sînt hienele, șacalii, servalii și cinci-vetele.

L-A FOLOSIT ȘI VENUS...

Să ne ocupăm cîteva minute de cinciveta care, într-un trecut îndepărtat, prezenta un mare interes pentru vracii frumuseții. Oricît ar părea de ciudat, ei preparau... din secrețiile sale anale un parfum mult căutat. Prima care l-a utilizat, spune legenda, a fost însăși Venus, care apoi l-a dăruit și muritoarelor ca să-și farneze curtezanii prin îmbătătoarea-i mireasmă. Aspectul cincivetei este destul de curios. De mărimea unui ciine, acest carnivor este acoperit cu o blană cenușie, sprotită cu

pete brune, iar pe capul bombat are o creastă de păr ce-ți amintește de coiful unui cavaler teuton...

Servalul seamănă destul de bine cu o pisică, deosebindu-se de aceasta numai prin constituția sa mai costelivă. E un amic al cincivetei și de obicei plimbările sub clar de lună ei și le fac împreună...

Din cînd în cînd se aude glasul de bas al unui bivol sălbatic, secundat de grohăitului răgușit al «porcului cu negi». Acești uriași își alină insomnia prin nesfîrșite promenade. Bivolul se remarcă prin coarnele sale extrem de puternice și late, cu rădăcinile foarte apropiate, lăsîndu-ți impresia că poartă pe frunte o enormă semilună. «Porcul cu negi» își trage numele de la cele trei perechi de «alunițe», plasate destul de neestetice între rit și ochi.

PE URMELE LOTUSULUI ROMÂNESC ȘI ALE PELICANILOR...

de Petre BĂNĂRESCU
cercetător principal la
Institutul de biologie «Traian Săvulescu»

Retezatul este în prezent unicul parc național al României; rezervații naturale, de suprafețe foarte variabile (de la mai puțin de un hectar pînă la mii de hectare), există însă în toate județele țării. Cele mai multe sînt la munte. Astfel, în Bucegi există o întinsă rezervație de aproape 5 000 ha; în munții din sudul Banatului, mai multe rezervații, îndeosebi botanice (Muntele Domogled lângă Băile-Herculane, Cheile Carașului, Cheile Nerei împreună cu valea Beușnița etc.); în Apuseni, o serie de rezervații destinate îndeosebi ocrotirii numeroaselor peșteri și altor fenomene carstice. În curînd urmează a se reuni majoritatea acestor rezervații într-un Parc național al Munților Apuseni.

Au regim de rezervații și o serie de păduri, iezere alpine și montane (Surian, Ighielul, Lacul Bilea), numeroase puncte fosilifere (unele dintre ele de suprafețe foarte mici), Detunatele, bazalturile de la Racosu-de-Jos, Rupea, vulcanii noroioși de la Berca, jud. Buzău, numeroase peșteri din toată țara, poienile cu narcise de la Dumbrava Vadului, o serie de mlaștini și tînoave (principala fiind Tinovul Mare de la Poiana Stampei, jud. Suceava).

Există rezervații naturale și la cîmpie: de exemplu cîteva păduri de șes (pădurile Snagov și Ciomuleasa din jud. Ilfov, Caiatele și Moroiu de lângă Fetești, Ialomita), cîteva enclave de floră stepică din Cîmpia Transilvaniei (Finațele Clujului, Finațele de la Sătuțu), unele bălți și lacuri de cîmpie. Un deosebit interes prezintă rezervația de la băile «1 Mai», pe pîrîul Peșea, lângă Oradea. În cele cîteva «ochiuri» sau bălți formate de acest pîrîu cu ape termale, supraviețuiește o plantă acvatică tropicală, lotusul (Nymphaea thermalis), și împreună cu ea o specie de melc, Melanopsis pareyssi, ai cărui strămoși imediați s-au păstrat ca fosile în straturile din vecinătate. Alți lotusul cît și melcul sînt supraviețuitori ai florei și faunei ce populează Europa la mijlocul erei terțiare, cînd pe continentul nostru domnea un climat subtropical.

Problema ocrotirii naturii s-a pus și se pune în mod deosebit de acut în Delta Dunării. Pescuitul practicat în această regiune în cursul mileniilor, vinatul și exploatarea locală a stufului nu au modificat echilibrul natural multiseclar al Deltei; acest echilibru a fost însă serios amenințat o dată cu intensificarea circulației, a pescuitului și îndeosebi cu exploatarea industrială a stufului.

Deosebit de amenințate erau o serie de păsări mari, unele dintre ele ihtiofage (mîncătoare de pești), în pericol de dispariție prin vinatul excesiv, deranjarea în perioada de cuibărit și distrugerea intenționată de către cei care ignorau rolul acestor păsări în echilibrul naturii.

În afară de interzicerea vînzării pelicanilor, lopătarilor, egretelor etc., în toată Delta și în Lunca Inundabilă, era necesar ca anumite suprafețe să fie ferite de intervenția omului, pentru ca păsările respective să se poată cuibări în voie, și în mod deosebit să nu se exploateze stuful. S-au creat de aceea două rezervații foarte întinse: Roșca-Buhaiova-Hrecisca și Peșior-Zătoane, însumînd respectiv 15 000 și 14 000 hectare și care includ locurile în care cuibăresc cele două colonii de pelicani din Delta, principalele și aproape ultimele colonii din Europa ale acestor interesante păsări.

Grație acestor măsuri, Delta Dunării va continua să fie acel paradis al păsărilor de apă, al peștilor și organismelor acvatice în general, care i-au dus faima peste hotarele țării.

Locatarul cel mai șiret al parcului, ghepardul, își întrebuințează toată viclenia de care dispune pentru a-și procura hrana. Șiretenia lui înnăscută și priceperea la vînațoare i-au determinat pe oamenii din ținuturile locuite de el să-i încerce aptitudinile la vînat în folosul lor. În acest scop, i se pune un soi de scufie pe cap și este dus la locul vînațorii, unde scufia îi este scoasă; apoi este asmuțit asupra vînatului. După ce și-a făcut datoria, capul îi este din nou acoperit.

Pe cer strălucesc nestematele nopții, iar în jurul nostru foiește o viață misterioasă, cu dramele și bucuriile ei, vechi de cînd lumea și totuși veșnic reînnoită. Un întreg univers animal freamătă în jurul nostru, așteptînd miracolul cotidian: apariția soarelui.

MÎNDRIE

După 17 ani m-am întâlnit cu el la Congresul al X-lea al partidului, într-o pauză. Un bărbat înalt, voinic, ușor cărunt la timp. m-a luat în brațe.

— Nu mă cunoști?

Am căutat în mine chipul acestui om, încercând să-l desprind din sutele de chipuri adunate de-a lungul anilor.

— ... Valea Jiului... Lupeni... brigăzile de tineret... ziarul «Tinărul miner»...

Și atunci, fulgerător, mi l-am amintit: Dobre. Băiatul acela ca o prăjină, șef de brigadă și secretar al U.T.C. Omul care striga «goale» de răsunau galeriile subterane, iar ecoul ajungea pînă în cabinetul directorului, și primea vagonete goale pentru că «musai brigada mea trebuie să fie fruntașă». Am stat cu el 24 de ore în galerie. Am trăit o tensiune nemaîntîlnită pînă atunci, alături de brigada brăilenilor, beneficiarii unei faime de chiolanții și bătauși. Dobre «o preluase» din proprie inițiativă. Au fost unii care l-au considerat prost: «Ţi bați capul cu nebunii, cînd ai o brigadă de băieți unu' și unu'». Dobre a ridicat din umeri și și-a văzut de treabă...

A intrat în șut cu brigada la cinci dimineața, într-un sector cald. Îl însoțeam. Lucram aproape în pielea goală. Semănam cu niște draci vârgați din cauza sudorii care ne șiroia pe față, pe mîini, pe piept, lăsînd dîre în praful de cărbune. Dobre imprimase un ritm cu care băieții nu erau obișnuiți. Începuseră să mîrîie. Trecuse ora schimbului. Primul a fost Ciomag. A aruncat tîrnăcopul. «Gata. Plecăm». Dobre nu a auzit, nu a vrut să audă. O altă lopată a sunat cîzînd, apoi un tîrnăcop, un picamer... S-a întors spre ei. Stăteau rezemați de peretele galeriei și-l priveau. «N-avem schimb, stăm în continuare». Tăcere. O tăcere grea, sufocantă, ca și atmosfera din galerie. «Șefule, nu-nghițim asta». Dobre nu a răspuns. Și-a luat picamerul și a început să lucreze. O jumătate de oră, o oră, a lucrat singur ca un zănat. Brăilenii îl priveau așteptînd să cadă, pentru că nu se putea, pentru că nu era omenesc să reziste. Ce s-a petrecut cu ei în timpul acestei ore nu știu. La început, Ciomag, injurînd de toți sfinții, a pus mîna pe tîrnăcop. După el altul și altul, și în curînd brigada a intrat în ritm normal. După un timp, Ciomag s-a dus la Dobre și i-a luat picamerul din mînă fără să-i spună o vorbă. Dobre și-a turnat o cană cu apă pe cap și s-a așezat cu spatele rezemat de peretele galeriei. Undeva, la citeva sute de metri deasupra, printre brazii, ieșiseră stelele. Acolo era liniște și răcoare. M-am uitat la el, căuțînd pe figura lui obosită o urmă de mulțumire, de triumf. Nimic. După 15 minute s-a ridicat, și-a luat picamerul și-a continuat. Oboseala se lăsa grea peste mîini, cobora în picioare. «Pauză». Venise al treilea schimb pentru mecanicul de locomotivă care ducea la suprafață vagonetele pline și le aducea pe cele goale. «Pauză?» Dobre din nou nu a auzit sau s-a făcut că nu aude întrebarea. A scos două piini mari, o bucată de slănină, a deschis briceagul și l-a înfipt în piine și i-a îndemnat cu o mișcare a capului pe băieți: «Mîncăți!» După colțul galeriei, în lumina farurilor de la locomotivă, a apărut silueta mecanicului: «Ei, mîi, șmecherilor, nu mai dați pline, șomez?» O bucată de cărbune zbură spre el, spărgîndu-se cu zgomot de o grindă. «Golanilor!» Capetele se întoarseră spre Dobre. Simțeam că oamenii sînt la capătul puterilor, că nervii nu vor mai rezista. Vor ceda. Îl priveau insistent, a-

proape cu ură. Dobre s-a îndreptat spre gura de aeraj și a respirat adînc. S-a întors apoi spre ei și le-a răspuns simplu, ca și cum abia atunci intraseră în mină: «Începem». Și cuvîntul a rupt nervii. Mușchii s-au încordat, pumnii s-au strîns... Lui Ciomag i se umflaseră nefiresc vinele de la gît, ochii îi erau injectați. Dobre a trecut printre ei, s-a îndreptat spre picamer și s-a aplecat să-l ridice. În clipa aceea, aproape urlînd, Ciomag a smuls o lopată și s-a repezit. L-am văzut pe Dobre rostogolindu-se într-o parte și lopata lîngă el, înfigîndu-se adînc în stratul de cărbune, urmată de Ciomag care, nemaiputîndu-și ține echilibrul, a căzut cu fața în mormanul de cărbuni. Totul a fost fulgerător, atît de fulgerător, încît aproape nu ne-am dat seama ce s-a petrecut. Am auzit vocea lui Dobre sugrumată de încordare, de emoție: «Vedeți ce-i cu el». Și abia atunci ne-am dat seama că Ciomag rămăsese întins printre cărbuni. L-au ridicat doi băieți. Fața era lac de sînge, și o tăietură adîncă îi brăzda fruntea. «Apă». Dobre îi spală rana, în timp ce Ciomag injura și gemea. «Nimic grav. O tăietură fără importanță. O să aibă mai multă trecere la fete». Gluma descreți puțin frunțile. Dobre își luă cămașa, o rupse și bandajă capul lui Ciomag. «Și-acum, la treabă»

... Dimineață, aer curat, lumină puternică, orbitoare, amețitoare. În curtea minei, schimbul care urma să intre, o fanfară care cînta ceva, cineva a ținut un discurs. Eram amețiți, obosiți, voiam să dormim. Am plecat cu Dobre. O întrebare mă ardea: «De ce, de ce a fost nevoie de asta?». Dobre mergea tăcut, obosit. După un timp, mi-a spus: «Stăm prost cu planul. Frontul în care am lucrat, oficial, abia astăzi se deschide. Ieri s-a calculat că o zi în plus, aici, ne-ar redresa. M-am oferit eu cu brigada. Au ris de noi. Și m-a durut. Ai văzut doar ce băieți buni sînt». Eram atît de obosit, încît nu puteam realiza dacă glumește sau vorbește serios despre «bunătatea» băieților. Ne-am oprit în parcul din centrul orașului pe o bancă. Străzile deveneau din ce în ce mai animate, magazinele se deschideau, copiii se îndreptau spre școală, pe tarabele din piața care cobora pînă aproape de apa Jiului apăreau zarzavaturile proaspete, legumele... Era termenul limită cînd puteam să mai duc la redacție răspunsul lui Dobre la ancheta ziarului «Ce vrei să devii în viață?»

— E momentul? Poți să-mi răspunzi?

— Nu-i momentul, dar trebuie. Eu mi-am terminat munca, tu abia o începi. Tu m-ai ajutat, trebuie să te ajut și eu.

— Deci?

— Inginer.

Spus sec, fără nici o urmă de ezitare.

... Și acum iată-l în fața mea, după 17 ani, cu timpurile brumate, prăjină devenită brad solid.

— Ce-ai mai făcut? Voiai să înveți, să ajungi inginer.

A izbucnit în ris.

— Multe vrea omul. Nu, am renunțat. Probabil vrei să știi de ce? Nu știu, uneori cred că din cauza mea, alteori...

— Și Ciomag, ceilalți băieți?

— Ceilalți băieți? Unii mineri, ca mine, alții care încotro... În ce-l privește pe Ciomag, acum el este șeful, el, da, a ajuns inginer.

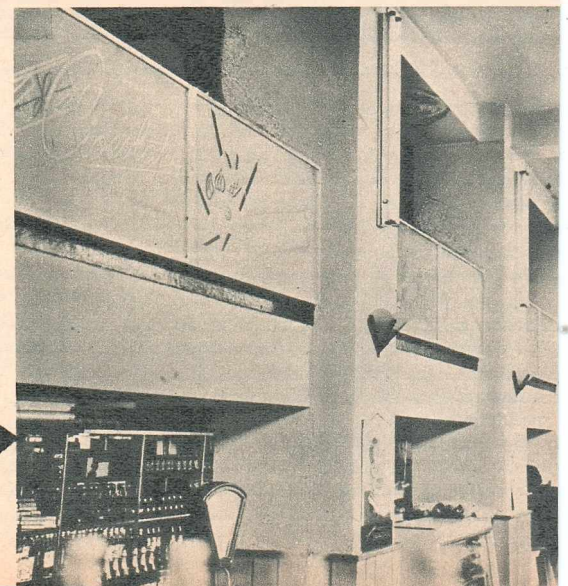
Petru ISPAS

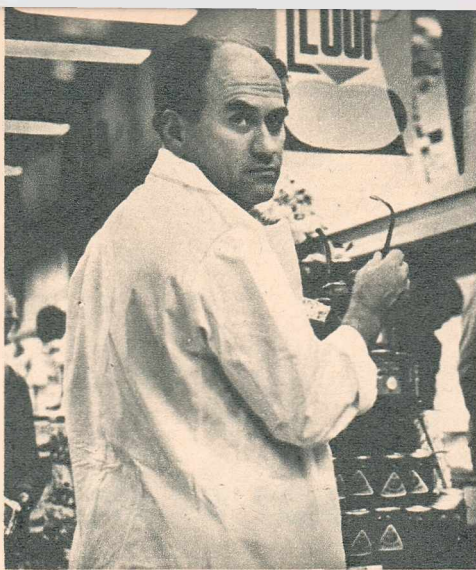
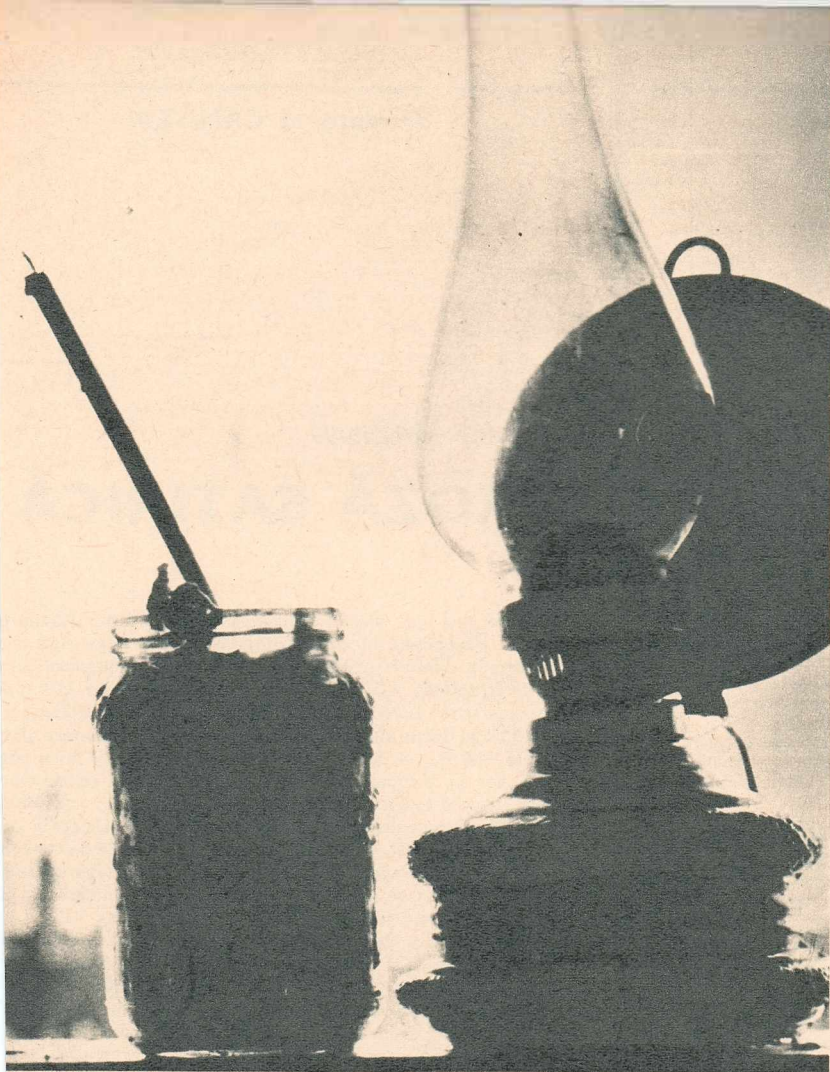
La lumina opaițului și a luminării mai poate fi vorba de comerț «civilizat»? (Bufetul I.A.P.L. «Segarcea» —bd. Ion Șulea nr. 169.)

Se transportă mărfurile prin... bucătărie! (Restaurantul «Diham» —bd. Muncii nr. 170.)

Jos copiii, sus... cheflii! (Cofetăria «Floreasca» —str. Bach nr. 3.)

Care este termenul de garanție? Iată o problemă care a avut darul să încrețească serios fruntea interlocutorului nostru Marin Imireanu, responsabilul magazinului «Unic» din bd. N. Bălcescu, nr. 33.

COMERT CIVILIZĂT... CU RABAT

Există la ora actuală mai multe inspecții (sanitară, comercială, zoo-veterinară, controlul obștesc, autocontrolul) care înghează la respectarea normelor igienico-sanitare în unitățile de alimentație publică, nefiind excluse, ba chiar frecvente, paralelismele. Cu un număr atât de impresionant de forțe antrenate în această acțiune, ar fi de așteptat ca crurile să se prezinte într-un mod vorabil. Și totuși, un raid-anchetă înregistrat recent prin unități din mai multe sectoare ale Capitalei a scos în evidență o serie de aspecte care apar ca o gravă încălcare de la cea ce implică, în fapt, încălcarea noțiunii de comerț civilizată. Se vorbește, cel mai adesea, în asemenea situații clasicele «motive obiective»: lipsă de condiții, de timp, de fonduri etc. Dar oare acestea întotdeauna îndreptățite și, mai ales, inevitabile?

Faptul că magazinul O.C.L.-Alimentația nr. 26, din bd. Ion Șulea 146, de pildă, funcționează — e adevărat — în condiții optime (localul e vechi, neîncăpător) poate însă constitui o scuză — cum sperăm să ne convingă Ion Boiangiu, responsabilul unității — pentru starea de zordine generală care domnește aici, începând cu praful de pe vitrina frigorifică și terminând cu aspectul impropriu sau lipsa completă a echipamentului de protecție al personalului?

— Nu! — susține Andrei Chelemen, inspector șef al Inspectoratului sanitar stat al municipiului București. Respectarea regulilor și măsurilor igienico-sanitare sînt o obligație generală față de care nu există nici excepții, nici scuze. — Și ce măsuri se iau în caz contrar? — Sancțiunile pot merge de la amendă până la închiderea — în cazuri mai grave — a localului.

Aflăm însă că amenziile, care și așa erau derizorii, se pot reduce la jumătate dacă se achită în termen de 48 de ore — jumătate din amenda minimă este de... 12,50 lei! ; pe de altă parte, suspendarea temporară sau definitivă a activității unor unități, unde condițiile de igienă nu sînt respectate, continuă să se soldeze, de cele mai multe ori, cu concesiile pe termen scurt, de dragul, de cele mai multe ori, al «rentabilității» cu orice preț. Așa este cazul fostului bufet «Segarcea», din bd. Ion Șulea nr. 169, demolat și înlocuit recent cu un fel de baracă de scinduri, unde, la lipsa celor mai elementare condiții de igienă (lumină, apă, instalație sanitară etc.), se adaugă, în permanență, pericolul de incendiu; al magazinului alimentar și al centrului de piine, improvizate în holul blocului G3 din Balta Albă și menținute și după darea în folosință a celor trei complexe alimentare din cartier; al restaurantului «Diham» din bd. Muncii 170, a cărui bucătărie servește, în același timp, drept cale de transport pentru muncitorii ce descarcă lăzile cu băuturi; al cofetăriei din str. Bach nr. 3 — unica în tot cartierul Floreasca — devenită, în ultimul timp, cofetărie-braserie etc. Ne întrebăm care este în fond rolul controlului sanitar, dacă în loc de a se lua măsuri energice, în situații ca cele semnalate, se dau autorizații, avize favorabile, se trece cu vederea încălcarea regulilor și condițiilor elementare de igienă?

La ineficiența amenzilor și la insuficiența autoritate a organului sanitar se adaugă și alte cauze care generează abateri de la acest capitol atât de sever al igienei.

— Ori fac vânzare în timpul serviciului, ori curățenie — afirmă Olimpia Marcopol, responsabilă Centrului de lapte

din strada Dionisie Lupu 55, ridicind o problemă, într-adevăr, destul de complicată, în special pentru unitățile lipsite de personal îngrijitor și al căror program este afectat în permanență servirii.

Cel mai grav dintre toate faptele sesizate în cursul acestei anchete ni se pare însă indiferența personalului unor unități față de calitatea alimentelor oferite publicului.

Se știe că instrucțiunile Ministerului Comerțului Interior interzic primirea mărfurilor pe care nu figurează data livrării, conform standardelor, ca și punerea în vânzare a alimentelor cu termenul de garanție expirat, în cazurile cînd nu există certificat eliberat de organele competente, care să ateste menținerea calității pentru o perioadă precizată. În ce mod — ne întrebăm — s-ar putea respecta aceste instrucțiuni, cînd nici unul dintre gestionarii cu care am stat de vorbă, nici măcar șefii de unități, nici chiar inspectorii de la toate cele cinci inspecții menționate nu cunosc termenii de garanție ale produselor? Iată cum sună cîteva din «considerațiile» interlocutorilor noștri pe această temă: «Îmi ajunge dacă eu constat că marfa e proaspătă. n-am nevoie de dată» (Marin Imireanu, responsabilul magazinului «Unic», bd. N. Bălcescu 33); «Dacă vrei proaspăt, n-ai decît să-ți faci acasă!» (Debora Friș, vînzătoare la raionul de preambalate de la magazinul «Miorița», strada Doamnei 27). Cumpărătorii au însă o altă părere: Uneori mi-e frică să cumpăr. Trebuie să țin regim și cu orice aliment care nu e perfect proaspăt risc să mă intoxice. Ar trebui ca pe ambalajul oricărui produs să figureze (în mod explicit și nu printr-un limbaj cifrat, pe care nici vînzătorii nu-l înțeleg întotdeauna) nu numai data fabricației, dar

și termenul de garanție...» (Iuliana Rădulescu, str. Broșteanu 21).

Ne asociem și noi propunerii de mai sus și sugerăm în același timp alte cîteva măsuri care să conducă la îmbunătățirea situației igienei în alimentația publică:

Revizuirea programelor unităților, eventual prin acordarea unei zile din săptămîină cu program redus și prelungirea, din acest buget de timp, a orarului zilnic într-un mod care să permită efectuarea, în bune condiții, a operațiunilor de întreținere a curățeniei din local.

Revizuirea amenzilor, în sensul creșterii lor, pentru că, să recunoaștem, nu poate impresiona pe nici un contravenient o sancțiune de 25 de lei și aceasta redusă deseori la jumătate.

Tragerea la răspundere, și pe cale penală, a celor care, prin punerea în consum de alimente necorespunzătoare, atentează la sănătatea populației.

Retragerea autorizațiilor de funcționare în cazurile cînd nu se respectă normele igienico-sanitare.

Reglementarea mai precisă a atribuțiilor fiecăruia din organele care se ocupă de controlul sanitar, pentru evitarea paralelismelor și creșterea eficienței acestei activități.

Să nu uităm, igiena face parte intrinsecă din nivelul de servire și — la indicii actuali de civilizație a orașului nostru, orice derogare de la cerințele acestui imperativ este inadmisibilă.

Text de ELENA POPA
Fotografii de O. ARCADIE

Cu prilejul festivalului muzical de la Montreux, orchestra radiodifuziunii elvețiene a dat un concert în aer liber în condiții neobișnuite. Locul scenei l-a luat ghețarul Diablerets, la 3.000 m altitudine. 150 de melomani sosiți — ca și orchestra — cu funicularul susțin că Diablerets are o rezonanță superioară sălilor de concert.

Noua punere în scenă, la Saville Theatre din Londra, a piesei lui Brecht «Ascensiunea lui Arturo Ui» este dominată de interpretarea lui Leonard Rossiter în rolul titular. Folosind un comic-grotesc de bună calitate, care amintește de Chaplin, Rossiter creează în profunzime și cu sensibilitate acest difișil rol brechtian.

«Cher Antoine» de Anouilh, considerată ca fiind, poate, cea mai valoroasă piesă din ultimii ani a autorului, e prezentă și în repertoriul actualilor stagioni la Comedie des Champs-Élysées. Scrisă în maniera «teatru în teatru», «Cher Antoine» derulează în sens invers viața unui mare scriitor, care ar putea fi chiar Anouilh. În fotografie: Francine Bergé, Nelly Benedetti și Claude Nicod, trei interpreți ai spectacolului.

Între 12 și 18 octombrie s-a desfășurat la Budapesta săptămâna dramaturgiei ungare. Cu acest prilej, Teatrul literar a prezentat «Pierderea edenului» și «Confruntare» de Dery Tibor, două piese concepute în stilul oratorilor, iar Teatrul Katona Jozef a pus în scenă «Mozaicuri», de Erdélyi Sandor, spectacol care dezbate problema dezvoltării individului în societate. În fotografie: o scenă din «Mozaicuri».

de Emanuel VALERIU

GOLF? DE CE NU?

Cine a încercat, pînă acum, să definească noțiunea de sport și cine se va încumeta s-o facă de-aici înainte, nu a putut și nu va putea evita cele câteva calități specifice tuturor disciplinelor fizice, printre care contactul cu natura și oamenii, curajul și loialitatea, forța și îndemnarea, puterea de voință și respectul față de cel mai bun, toate convergînd spre desăvîrșirea sănătății trupesti și morale.

De asemenea, indiferent de originea lor, disciplinele fizice nu au rezistat prea mult corsetului inițial, devenind accesibile tineretului, chiar celui lipsit de blazonul de familie, necesar cîndva pînă la obligativitate.

De ce oare notez acum aceste adevăruri, indeobște cunoscute și recunoscute? Pentru că, nu o dată, m-am întrebat (fiind întrebat și de alții) cum poate fi explicată absența unor discipline de pe așul mișcării noastre sportive? Practicăm ciclismul (într-adevăr, cu mari opinteli), deși nu fabricăm biciclete de curse; asistăm la probe motocicliste, cu toate că, deocamdată, perfecționăm doar o motocicletă în industria proprie; ne adunăm cu zecile de mii de-a lungul unui traseu automobilistic, indiferent de faptul că primul autoturism românesc abia s-a născut (îmi îngădui chiar să remarc că raliurile și probele de viteză, în circuit sau de coastă, erau încă și mai frecvente pe vremea cînd nici nu îndrăzneau să visăm o fabrică cu un astfel de profil pe meleagurile noastre); jucăm rugby, fără a avea intenția de a vorbi englezește; sintem compatrioți cu soții Drîmbă, campioni supremi ai floretei, deși strămoșii noștri nu s-au duelat în stradă cu lama de oțel cum o făceau francezii ori italieniiși, de curînd, am aspirat, prin Ion Țiriac și Ilie Năstase, la racheta de aur a tenismanilor amatori din lume fără a avea în țară măcar un teren de gazon sau ciment și nici măcar 10 mii de jucători legitimați, față de cei aproape 10 milioane din S.U.A., cu ai căror reprezentanți se înfruntau, de la egal- bătăieși amintii.

Și-atunci, golf de ce nu jucăm încă? Sportul numit e vechi, de aproape cinci secole, contemporan cu Ștefan cel Mare, dar frumusețea și utilitatea jocului cu mingea minusculă și crosa elegantă au rămas încă ascuse tineretului nostru.

De ce? Probabil pentru că a lipsit... starterul care să pronunțe formula sacră: «Pe locuri, fiți gata, porniți!» Posibil, pentru că, cine știe cine a asociat (pentru a cita oară s-ar repeta această eroare?) originea minunatului joc cu cine știe ce alte criterii care au barac, cîndva, drumul tineretului nostru și spre tenis, scrimă, tir, rugby.

Nu-mi propun, acum, să fac o apologie a golfului, dar nu mă pot reține să nu-mi reamintesc dificilele începuturi ale altor sporturi la noi, printre care și cele deja enumerate, remarcînd totodată strălucirea afirmării reprezentanților noștri, într-un rîstimp relativ scurt tocmai în aceste ramuri. De asemenea, voi evoca scurta istorie a caiacului și canoiei autohtone, declanșată — într-un moment de genială inspirație — în preajma ediției australiene a Jocurilor Olimpice și în care am ajuns să facem nu numai legea de cîțiva ani, dar să și impunem o școală proprie, la ale cărei izvoare apelează acum și cei mai vechi în ale acestui sport. Mai cred că poate constitui un argument, în favoarea ideii pe care urmăresc s-o servesc (și să o lansez, dacă va fi posibil), anume aceea de a înscrie pe panoplia din ce în ce mai completă a disciplinelor aflate la dispoziția tineretului țării și golful, faptul că ramura luptelor libere nu este nici ea prea veche la noi, dar că n-a întîrziat să ne aducă satisfacții. Și încă ceva, mai proaspăt încă: impectuosul start al judo-ului, a cărui organizare oficială într-o federație de specialitate s-a produs cu ceva mai mult de un an de zile în urmă, primînd un răspuns entuziast nu numai la București, dar și în foarte multe orașe provinciale. Sînt sigur că ziua confirmării internaționale nu este foarte îndepărtată nici pentru judokani.

Și atunci, de ce nu și golf? Pentru că materialul costă mult ori fiindcă se cer amenajate terenuri? Sau — și mai simplu — deoarece n-are cine să ne învețe?

Rezistă însă argumentele citate celor pro? Să dăm doar câteva: sport al virstelor începînd cu cifra 12 și sfîrșind dincolo de 80-90 ani; disciplină desfășurată exclusiv în natură, pe un teren variat, lung de cîțiva kilometri, presărat cu iarbă, copaci și ochiuri de apă; întrecere solicitînd plener și proporțional întregul organism atît în parcurgerea traseului, cît și în momentele de lovire a mingii, concentrînd atenția și nervii, ochiul și gestul lucid, în fracțiunea lovirii mingii care trebuie să poposească în gropița săpată în iarbă. Sport de prestigiu pe o mare suprafață a globului, întinsă din Australia și Japonia pînă în Anglia (țara de baștină) și America, după traversarea continentului nostru în care tot mai multe țări l-au adoptat (Cehoslovacia, Polonia și Iugoslavia printre ele). Disciplină care și-a dat mina, în ultima vreme, cu turismul, făcîndu-i pe pasionații crosei să ocolească mapamondul pentru a se întîlni între ei, ori pentru a cunoaște un nou traseu.

Și totuși, de ce tocmai acum dau în vileag mai vechea mea frămîntare? Pentru că, într-un anonim — aproape desăvîrșit — la Singapore, mai zilele trecute, doi români (singurii care joacă acum la noi golf): Paul Tomiță, albit de ani, și elevul său D-tru Munteanu (care i-ar putea fi nepot celui dintîi) s-au încumetat să reprezinte, pentru prima oară, România la un Campionat mondial de golf al amatorilor.

Sămînta a fost aruncată. Cine va lucra de-aici înainte ogorul?

de Valeriu CRISTEA

Teodor MAZILU:

PROZĂ SATIRICĂ

Tipul cel mai ușor identificabil în proza lui Teodor Mazilu e ipocritul. «Tovarășul Mocanu» din schița Cerc vicios ține corințe despre «morală proletară», iar între două expuneri urmește cu asiduitate pe tînăra dactilografă în subordine. Dar ipocritul caracteristic acestei proze foarte subtile e complex, el pregătește în liniște mica delapidare sau în orice caz mica afacere necurată, dar faptul nu se reflectă în conștiință. Cu mina băgată pînă la cot în buzunarul altuia, personajul pare concentrat cel mai necontingent idealism. Aceasta e schema: ipocritul interiorizează, nemaiînd în sinea lui cu tifla celor căzuți în cușcă în capcană e și el. Ceea ce acest mărunț Tartuffe de cancelă a pierdut în comparație cu cel clasic e relaxarea și savurarea vieții. Rolul asumat se joacă acum și introspectiv. În tăcerea lui dinăuntru, chîcotelul furberiei victorioase a amuțit.

Procedeele folosite de autor e de a da mai întîi cuvîntul ipocritului, de a-l lăsa să-și desfășoare larg aripa elocinței sale «pripiabile» și patetice, strîngîndu-i-o apoi brusc ca pe o pînză de umbră cu resort ireproșabil. Cutare personaj vorbește, vorbește într-își revarsă minia asupra celor ce se abat de la dreapta condică socială sau morală, dar în pauza unei sufocări oratorice, autodevăluie lapidar, pe un ton aparent neutru, de mare efect, bilul adevărat al jocului astușios. «Cît de mult s-a schimbat tîrășul nostru Drăgan... — ofta tovarășul Alecu. Nu-l mai rîdesc pe tovarășul Drăgan, s-a schimbat totalmente...»

Uitîndu-se fix în ochii lui, Alecu i se adresează direct, și mai tîrziu și mai sfîșietor: Te-ai schimbat, Drăgane, nu mai ești tu...

Și simțea nevoia organică să vorbească tare, ca adunarea să înțeleagă despre ce anume este vorba.

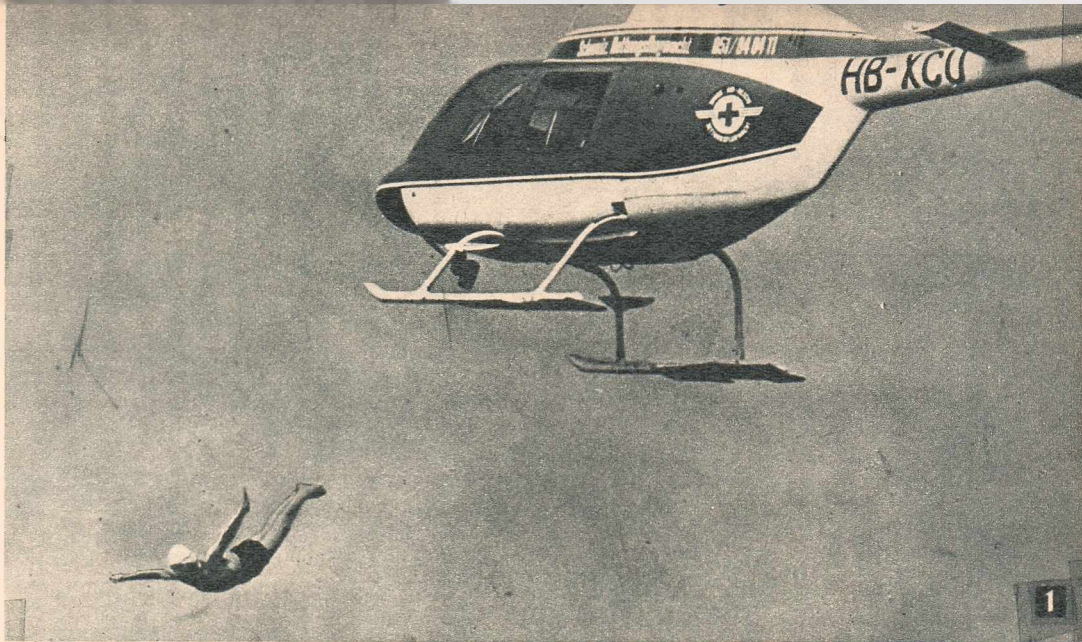
— Cel care stă în fața noastră să fie oare utecistul Drăgan entuziastul Drăgan? — se întreba Alecu, mirat și îngrozit. n-avem în față pe combativul Drăgan, pe bunul tovarăș Drăgan? Unde e Drăgan care dormea în sechiu pe birouri? Unde e, tîrși?...» (Cicatricea). «Tovarășul Alecu» pare sincer mîl. Dar între două patetice interogații aflăm adevărul: «Mă Drăgană, ce-i cu tine?»

Drăgan știe ce-i cere Alecu: să tacă din gură, să nu ceară ce-i vinovați de delapidare de la montaj să fie sancționați.

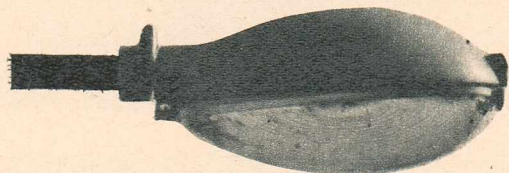
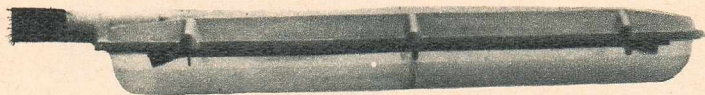
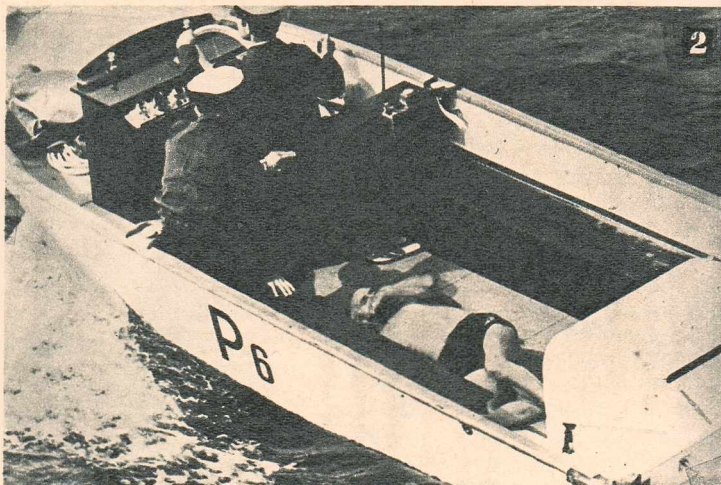
— Ai uitat totul, Drăgane! Cazul «tovarășului Alecu» e complicat: șantajul alternează cu remușcarea, într-un text ric de inimitabilă finețe și de aceea de nerezumat. De cîte ori îl critică pe Drăgan în ședințe (pentru a obține îndepărtare din întreprindere sau cel puțin tăcerea lui), de tot atîtea Alecu îl invită la... «Cireșica», unde se lamentează și se numește de-a dreptul lichea. «Tînărul cu înfățișarea plăcută și distir avînd în el ceva delicat, de pianist al cărui compozitor preferat este Chopin», îi urăște pe tovarășii săi de chef și de «afaceri n rate». «Ar fi vrut să-i scuipe în obraz, dar înțelegea că încă poate să-i scuipe în obraz. Ceva foarte important îl împieșea de-a dea frîu liber revoltei pe care o socotea pe deplin justificată. Voia să-și mobilizeze garsoniera, și din afacerile pe care le făcuse împreună cu acești indivizi nu reușise să-și cumpere decît aparat de radio și cîteva tablouri». (Datoria de a avea gîneră...) Teodor Mazilu este un dialectician al ipocriziei, pe o surprinde în răsuciri de viclenie ca și de bizară sinceritate. Eroul satirelor sale este un infractor (penal sau moral) de se idee etică, un potlogar care murmură dictonul kantian: «Cînd înstelat deasupra noastră, legea morală în noi», în timp ce gîne legătura de chei și șperacle.

Ipcocritul e numai unul dintre tipurile prozei lui Mazilu. Cel doilea este reprezentat de omul constrîns să trăiască între limite atît de înguste, încît amănuntele se dilată monștrii amenințînd să cuprindă tot spațiul existenței (Iaurtul și curtea lumii, Inhalția). Mai există și alte tipuri, peste care trece.

Schițele lui Teodor Mazilu pun în circulație literară dema delapidatori, maniaci, ratați, în mare măsură o mărunță fîbircă și pseudoartistă. Aici identificăm un punct slab al prozei sale. Căci uneori Mazilu folosește arma puternică a satiră împotriva unui inamic și așa destul de prăpădit, urmărind crutare de litera și spiritul legii, penale sau morale. Pentru cultivarea, să zicem, a delapidatorului se degajă aici o enesă satirică exagerat de mare, încît rezultă o disproporție. To o disproporție constituie și esența satirei, dar în sens înțeles de lovit trebuie să fie întotdeauna mai puternică din punct de vedere «fizic», material, decît cel care lovește. Din complex de inferioritate resimțit de scriitorul satiric în fizic (nu însă și spiritual) provine o mare parte din tensiune specifică genului. La Teodor Mazilu eficacitatea armei satirice, în unele cazuri, prea mare în raport cu potențialul de nocivitate destul de redus al micului șperțar. Satira sa virulentă, de sîrioară calitate, are trebuință întotdeauna de o adversă măsură.

F*varietăți***CÎND AI NOROC
LA GHINION...**

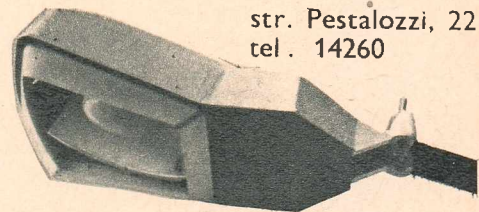
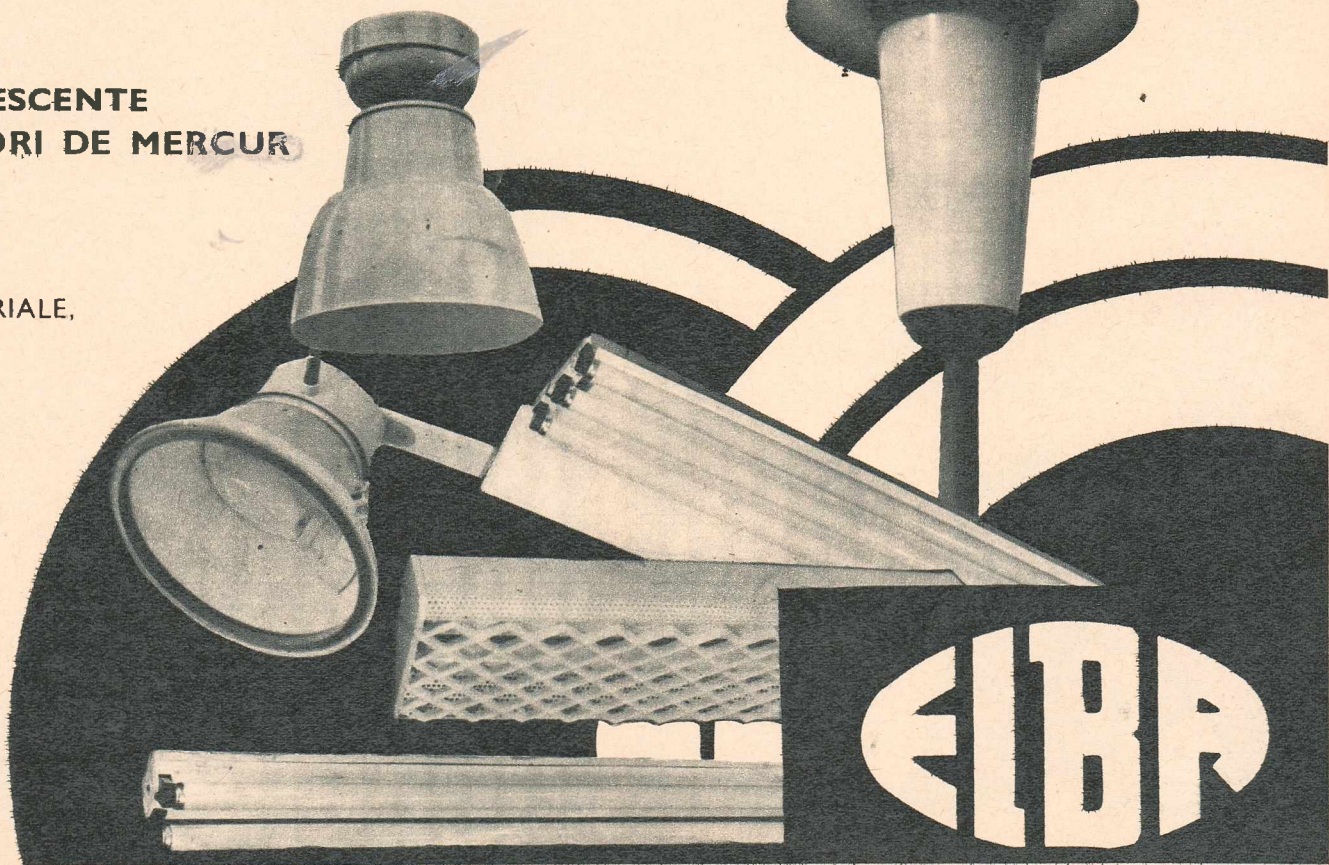
Numele de Harry Froboess a fost de mult uitat, deși cel care-l poartă este un fost medaliat olimpic (e drept, din anul 1929) și fost cascador la Hollywood, de o îndrăzneală mergînd pînă la nebunie. Și iată că despre fostul atlet și cascador elvețian se vorbește din nou. Împlinind onorabila vîrstă de 70 de ani, sportivul nostru a vrut să și-o sărbătorească într-un chip, s-o recunoaștem, puțin obișnuit: s-a aruncat dintr-un elicopter în apele lacului Zürich, de la o înălțime de circa 40 de metri (foto 1). După contactul cu apa, o barcă de salvare l-a pescuit în stare de neșimțire (foto 2). Consecințele n-au fost nici prea-prea, nici foarte-foarte... Vrem să spunem că eroul a avut ghinionul să intre în spital și norocul să nu stea acolo decît o zi, după care a plecat acasă «sain et sauf», cum spun francezii.

I.I.S. ELECTROBANAT-TIMIȘOARA

**EXECUTĂ ȘI LIVREAZĂ
CORPURI DE ILUMINAT****CU:
TUBURI FLUORESCENTE
LĂMPI CU VAPORI DE MERCUR**

PENTRU:
INTERIOARE INDUSTRIALE,
INȘTITUȚII,
CLĂDIRI PUBLICE,
PRECUM ȘI PENTRU
ILUMINATUL
EXTERIOR

str. Pestalozzi, 22
tel. 14260**ELBA**

FILMUL ISTORIC

UN ACT DE CULTURĂ

Cîteva prejudecări — și nu de puține ori unele mofturi critice — aruncă anatema asupra genului ca atare, excluzîndu-l din capul locului din familia mării arte, nu înainte însă de a aminti, așa cum se cuvine, rarele excepții ce și-au procurat pe cont propriu certificat de noblete: westernul (nu spunea André Bazin că «istoria westernului este istoria însăși a Americii?»), un «Ivan cel Groaznic» al lui Eisenstein, un «Faraonul» al lui Kawalerowicz. Asimilat, fără prea multă bătaie de cap, superproducției, filmului-gigant, mai ales celui lansat pe piața internațională de o anumită producție italiană, reprezentată de Carmine Gallone, Michele Lupo, Mario Bava, Pierro Francisci ș.a., pentru care mitologia și istoria îndepărtată nu sînt decît o acumulare de întîmplări excepționale, spectaculoase, filmul istoric și-a atras, nu o dată, asupra lui dacă nu hula împărțitorilor de dreptate în materie de estetică, atunci, în mod sigur, indiferența. Neputința *coloșilor de serie* de a topi faptele istoriei vechi ori ale mitologiei, de a-și apropia spiritul

Marie-José Nat, o autentică fiică a dacilor. ▶

▶
Avem toate motivele să așteptăm cu încredere noul film istoric al lui Sergiu Nicolaescu și Titus Popovici: «Mihai Viteazul».

▶
«Columna», încă o întîlnire cu lumea îndepărtată și zbuciumată a strămoșilor noștri.

și culoarea epocilor trecute, s-a răsfrînt nefast asupra întregului gen ca atare, proiectîndu-l în conștiința noastră critică drept un vlăstar admis din conveniență în lumea artei cinematografice.

Larga audiență de care se bucură însă filmul istoric în rîndul publicului, departe de a fi un semn de paupertate intelectuală, este satornicită pe atașamentul și încrederea oamenilor în acea artă cu tradiții populare (nu în sens folcloric) pe care o apăra cîndva de minia snobilor K.G. Chesterton: «Publicațiile populare n-au în ele nimic rău. Ele exprimă locurile comune, eroice și însingurate pe care s-a clădit civilizația. Și în pofida tuturor cârților proaste, umanitatea nu s-a îndoit și nu se va îndoi niciodată că fidelitatea e nobilă, curajul e splendid, că femeile în pericol trebuie salvate și inamicii învinși, cruțați». Filmul, operînd cu puterea de seducție și transfigurare ce-i este dată, oferă în plus contactul nemijlocit cu «misterul» plămîirii civilizațiilor trecute, dă un chip anume unor eroi îndrăgiți, în a căror vecinătate ne place să trăim cîteva ore (curiozitatea, ome-nească de altfel, de a «vedea» cum arată un Ulise cu înfățișarea lui Kirk Douglas ori Decebal — Amza Pelea, este din plin stîrnită), vine în întîmpinarea impulsului firesc de a înțîlni redimensionate și dinamizate evenimintele împietrite din paginile istoriei. Cota parte de spectaculos își spune și ea cuvîntul; marile desfășurări de forțe, drapate în solemnitatea pe care le-o atribuie de la sine istoria, grandoarea care te lasă cu respirația tăiată (o voluptate a contemporanului nostru), stabilesc o relație aparte între ecran și spectator, trezindu-i acestuia sentimentul participării (în cazul în care regi-zorul nu este un oarecare meșteșugar care transformă solicitarea afectivă într-o zgîlțială de doi bani). Dacă, în cîteva cuvinte, toate acestea ar constitui primul motor care-l mină pe om de acasă, în ceasurile sale fericite, filmul de care ne ocupăm îl transportă și într-o zonă ceva mai înaltă, acolo unde istoria nu mai este doar miracol reînviat sub ochii noștri, obiect de contem- plare, ci teme pentru prelungirea unor întrebări, pentru aflarea unor răspunsuri mereu actuale, mereu valabile pe scara de valori, de certitudini sau neliniști ale umani-tății.

Filmul istoric atinge aici treapta de sus a demnității artistice, învecinîndu-se, prin noblețea rostului social și etic, cu marea poezie romantică a secolului trecut.

Cînd vorbim de o adevărată «privire contemporană»

asupra istoriei — expresie destul de labilă și ușor înse-lătoare — nu avem în vedere intrarea în funcțiune a calapoadelor specifice epocii (fiecare epocă are n numai optica sa proprie, ci și tiparele, calapoadele, ticurile sale; oricît ne convine sau nu, nici noi, modernii, nu facem excepție), ci posibilitatea de a desprinde acele permanente pe care istoria însăși, în veșnica ei alunecare, le selecționează cu grijă și le trimite, din treaptă în treaptă, către cei care știu să-i deslușească înțelesu-rile. Strălucit mi se pare, din acest punct de vedere, acel straniu «Faraonul» al lui Kawalerowicz, meditație tragică, cu adînci rezonanțe contemporane asupra destinului unui conducător de stat. Filme ca acesta dovedesc că nu spectaculosul în sine este condiția sine-qua-non pentru copleșirea spectatorului («Fara-onul» are momente de extremă austeritate), că ideile nu o iau totdeauna la fugă din fața cailor.

Pe linia acestor strădanii de înobilare a genului trebuie așezată și o bună parte a creației de pînă acum a cineaștilor noștri. De la o vreme se vorbește chiar de «o vocație» a filmului istoric. Nu știu dacă după trei filme — de factură artistică inegală — se poate vorbi chiar de o vocație, dar, în orice caz, există semne neîn-doielnice ale unei serioase înțelegeri a rostului și a coordonatelor acestui gen. Cu șase ani în urmă, «Tudor» (scenariul — Mihnea Gheorghiu, regia — Lucian Bratu) dovedea că marele film istoric poate și trebuie să se constituie, în ansamblul unei cinematografii naționale, ca un adevărat act de cultură. Către împlinirea acestui act au mers, ulterior, înseși opțiunile tematice ale cineaștilor noștri, care nu s-au oprit la istoriile și legen-dele atracțioase din trecutul nostru îndepărtat, ci la momentele cruciale, hotărîtoare pentru destinul unui popor. Istoricii Romei erau convinși că pentru un arti-st «momentul dacic» este un subiect exemplar: «Foarte bine faci că te pregătești să descrii războiul cu dacii — îi spunea Pliniu cel Tânăr lui Caninius Rufus — căci ce subiect e atît de actual, atît de bogat, atît de vast și, în sfîrșit, atît de poetic?»

Primul semn de omagiu pe care cineaștii români l-au adus strămoșilor și — pe un alt plan — primul indiciu al dorinței de a nu transforma filmul într-un spectacol ostentativ, pare a fi o anumită concepție asupra monu-mentalului, înțeles ca o proiecție a felului de a fi al oamenilor, nu ca o aglomerare de detalii exterioare. Monumental este la daci un anumit sentiment lăuntric

al istoriei, al timpului. Au conștiința veșniciei, a dura-tei, știu că vatra lor nu va putea fi clintită și toate gestu-rile lor poartă semnele acestei încrederi. De aici — o anumită măreție a atitudinilor în fața vieții, a morții. Străinii rămîn cutremurați de tăria unui popor. Tinărul roman Severus, din filmul «Dacii», este obsedat de zîmbetul ultim al dacului muribund: «...de ce rîd dacii în momentul morții?» Va lua cunoștință de o neobiș-nuită credință, trăsătură definitorie a unui întreg univers mitologic. Tiberius, comandantul legiunilor romane din «Columna», va afla cu tulburare că bătrînul dac Ciungu și-a condamnat la moarte propriul copil, refuzînd orice apel la mila romanilor. Dacă, în general, filmele noastre nu sacrifică adevărul uman de dragul «efectelor tari» — scenele de bătălie, bunăoară, elemente de greutate ale superproducțiilor, apar mai degrabă ca momente-culme firești, ca un ultim act al unor tragedii prin care istoria însăși își sapă drumul — și dacă nu pun preț excesiv pe amploarea figurației, ci pe intensitatea senti-mentelor, se observă însă tendința de a înlocui spec-taculosul «războinic», ca să spunem așa, cu un altul, exagerat, al vieții de toate zilele. Poate că nu este nimic rău în sine în toată această întreprindere; din păcate însă, din teama ca nu cumva spectatorul să părăsească sala insuficient de copleșit, s-a recurs nu de puține ori la amănunte domestice ieftine, lipsite de substanță.

«Columna» suferă de un excesiv lirism în scenele de dragoste (mîini înlănțuite, insistent filmate, hirjoneli prelungite prin cîmpii și prin pădure, declarații pre-țioase, nefirești). Din năzuința de a da un contur puter-nic dacului obișnuit, de a-l apropia de percepția și sensibilitatea noastră, s-a depășit pragul psihologic. Amănuntele induoșator casnice din căsătoria Andraei cu Tiberiu (Columna), exagerarea petrecerilor barbare (Dacii), pedanta stilizare folclorică a unor costume încetează de a mai fi *pete de culoare*, ele denunță o mărunță înțelegere a concretizării unui univers pe care, pînă acum, am fost liberi să ni-l închipuim în fel și chip. *Cultura* filmului istoric se însușește însă, desigur, în mers, iar seriozitatea cu care s-a pornit la drum ne îndreptățește să așteptăm o imagine din ce în ce mai scuturată de balasturi a vremurilor încremenite în pa-ginile istoriei.

Magda MIHĂILESCU
Fotografii de A. SĂGEATĂ

telegrame

- Bunuel, — căruia i-am închinat un articol în numărul trecut — cineaștii recunoscut pentru umorul cu care își anunță mereu «ultimul film al carierei sale», se află iarăși pe platouri. Titlul acestei noi creații: «Tristan». În rolul principal: Catherine Deneuve, cu care Bunuel a mai colaborat la realizarea filmului «Belle de jour» (Frumoasa din timpul zilei).
- Deși la prima sa tentativă regizorală Vittorio Gassman nu s-a bucurat de cine știe ce aplauze, apreciatul actor italian nu se dă în lături să-si mai încerce o dată norocul. Se vorbește de un «Grullver», în care ar urma să interpreteze și rolul principal.
- Odiseea spațială a trei astronauți care nu izbutesc să se mai întoarcă pe pămînt va fi tema viitoareii producții a lui John Sturges, specialist al filmelor de aventuri (Cei șapte magnifici). Cei trei vor fi: Gregory Peck, Richard Crenna și David Janssen (El Fugitiv).
- Andrzej Wajda, care în ultimii doi ani a tucrat film după film, se pregătește pentru o nouă creație de amploare: «Bătălia de la Grunwald». Protagonist: Daniel

(Olbrychski (Cenușă, Totul de vinzare), actor în care Wajda are din ce în ce mai multă încredere.

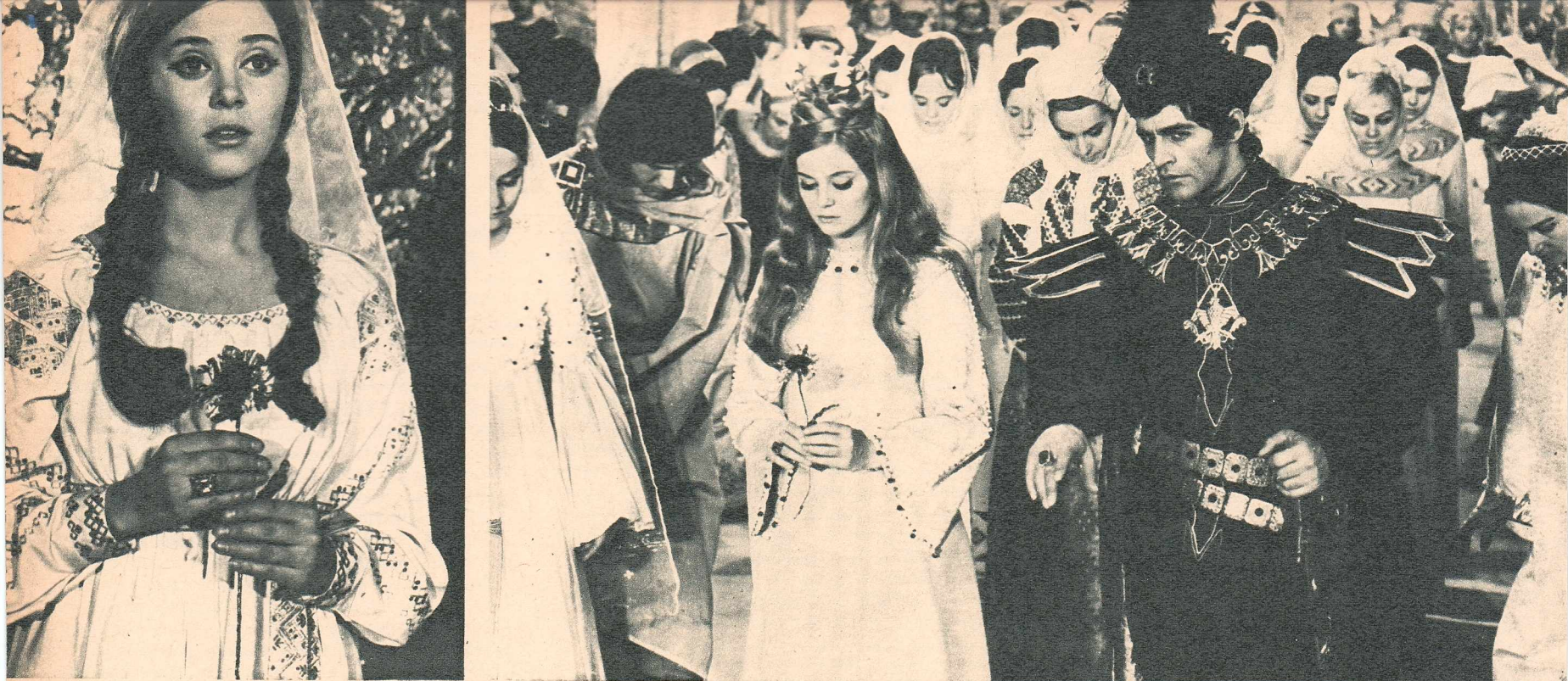
● Joanna Shimkus, în fotografie, și Franco Nero vor fi parteneri într-o ecranizare după povestirea lui D.H. Lawrence «Doamna și țiganul».

● Presa franceză ne informează că Jacques Tati prospectează exteriorul unui nou film, «Yes, Mr. Hulot». Autorul intenționează să-l realizeze în două versiuni, franceză și engleză.

● Lino Ventura și Marlène Jobert, «vedeta cu pistru», a cărei cotă de popularitate este în continuă creștere, au fost solicitați de către regizorul José Giovanni pentru un film polițist: «Ultimul domiciliu cunoscut».

● Regizorul sovietic Iuri Ciuliukin ecranizează nuvela lui Iuri Kazakov «Teddy», povestea unui urs dresat care, pînă la urmă, își ia lumea în cap. «Vedeta» se numește Goșa și este o somitate a circului, familiarizată de mult și cu platourile. Celebrul urs a fost împrumutat și unor filme franceze și italiene.

Ana Szeles — o adevărată zină. O nuntă ca-n basme.

TINEREȚE

FĂRĂ BĂTRÎNEȚE

ÎN SFÎRȘIT,
UN FILM-BASM PENTRU COPII...

Mai vibrează oare copiii acestei epoci în care flotile de stații cosmice investighează spațiul extraterestru și cosmonauți temerari schițează figuri de balet pe Lună, mai pot vibra oare acești copii ai erei cosmice în fața bietelor minuni săvârșite de vrăjitorii și zînele străvechilor basme populare? Ce șanse poate să mai aibă bravura lui Făt-Frumos, călare pe bidiviul său zburător, în anii noștri în care cavalerii rachetelor impetuoase iau cu asalt țăriile? Elisabeta Bostan crede în actualitatea basmului, în capacitatea universală a omului de a visa, în vraja eternă pe care fantezia înaripată o va exercita asupra tinerilor. Are dreptate. O dovedesc nu numai cele două distincții care i-au în-cununat ultimul ei basm cinematografic, la Festivalurile internaționale de la Moscova și de la Ciudad de la Plata, dar mai mult decît atît, interesul larg pe care l-a trezit în rîndul publicului tinăr.

Cineva scria, pe drept cuvînt, că «din toată filmografia regizoarei, acesta este momentul care o reprezintă cel mai convingător». Dacă privești imaginile publicitare în vitrina cinematografului, ai poate un ciudat sentiment de piesă de teatru fotografiată. Impresie înșelătoare, pentru că — cu toată montarea à la Méliès — filmul mărturisește o permanentă strădanie de a vizualiza. Gianni Rodari, cunoscut scriitor italian pentru copii, observa la Moscova, unde a făcut parte din juriul care a acordat sufragiile sale filmului românesc: «Este poate tradițional, dar tocmai în aceasta stă și farmecul său!» Mînuind aparente imagini convenționale, autoarea vedește adesea îndrăzneala de a figura, cu inventivitate, abstracțiunea, de a comenta cinematografic expresii populare. S-a arătat, de pildă, că formula «a depăna timpul» a găsit, în imagine, o întrupare cinematografică de puternic efect, cea a lui Moș Vreme și a uriașei sale roți, pe care, la un moment dat, Făt-Frumos, cu îndrăzneala zănată a vîrstei sale, încearcă s-o oprească din mers. Chiar imaginea aceluia armăsar zburător care deschide genericul cuprinde ceva din elanul etern al basmului românesc.

Dincolo de minunile pe care le săvîrșesc eroii, cu sprijinul maeștrilor de trucaje optice, se întrevede mereu ipostaza cotidiană a omului de la țară, transfigurată de fantezia povestitorului. Într-o clipă de răgaz, între două încercări, Făt-Frumos și Zîna lui se așază, precum perechile de îndrăgostiți de la țară, la malul iazului, pe o bancă, și văzduhul începe să tremure sub mîngîierea stihurilor de iubire. «lubește mîndro într-o sară/ să-ți ajungă întreaga vară...» zice viersul și e ciudat că în sală, purtați de muzicalitatea sa, micii spectatori par a degusta și ei momentul liric, la o vîrstă cînd primează fapta, lupta, nu meditația și nostalgia. De altfel, farmecul versului popular te învăluie încă din prolog, cu acel «Taci cu tata, taci!», stihuit domol, mai în joacă, mai în serios, și însoțit de făgăduieli care cresc treptat, pînă la buclușă promisiune a «tineretii fără bătrînețe». Pline de su-

gestii sint și scenele în care Făt-Frumos, după ce a primit fluierul a cărui vrajă e limitată doar la trei chemări, sacrifică una pentru ca s-o mai vadă o dată pe zîna cea frumoasă, și cea în care, în iures de luptă, eroul basmului aruncă spada la pămînt, își scuipe voinicește-n palme și îl apucă, țărănește, de grumaz pe hîdul adversar. Încărcătura metaforică, în asemenea episoade, este evidentă, fără ostentație: transfigurarea flăcăului obișnuit de la țară în personaj de basm. Și nu numai că această filiație înnobilează filmul, dar îi conferă și un pregnant caracter național.

Mai puțină poezie are finalul, aș zice mai bine cel de-al doilea final, pentru că «Tinerete fără bătrînețe» are unul... în plus! Cînd la sfîrșit de tot începe împărțitul din film să ne explice ca un dascăl — și nu dintre cei mai buni — cum stau lucrurile, cînd începe el să tîlmăcească sensuri și simboluri, vraja se destramă. Există, firește, o simbolică a basmului nostru popular, dar ea nu este servită niciodată cu ostentația pe care o face, la sfîrșit, filmul Elisabetei Bostan. De altfel, acolo, în secvența nunții, există și o flagrantă neglijență de imagine, o umbră nefericită pe obrazul actriței Ana Szeles, pe care nimeni din echipă, probabil, n-a observat-o minute întregi și care nu contribuie la fotogenia interpretei. Și e păcat, pentru că Ana Szeles

este în acest film o adevărată zină, are o frumusețe triumfătoare care contribuie la a face personajul mai convingător. Alături de ea, un debutant, tînărul Mircea Breazu, dezvoltă un joc simplu și ponderat, zugrăvind cu noblețe figura tradiționalului erou al basmului nostru popular. Muzica lui Temistocle Popa, melodioasă, cu teme ușor de memorat, schițează cu discreție ericace climatul de teorie al filmului.

Ultima producție a Elisabetei Bostan a trezit în critica noastră de specialitate voci contradictorii. Am avut impresia că în unele cronici, analizîndu-se raportul dintre basmul original și transpunerea sa cinematografică, limbajul regizoarei, caracterul tradițional al unor mijloace, s-a uitat un lucru esențial: că acest film a fost adresat copiilor și adolescenților. Aici, oricît s-ar neliniști unii confrăți, n-ai ce-i face. Școlariților nu le place nici Godard, nici Antonioni. Și nu vîd ce ar fi rău în asta, dacă în loc să le oferi «Winnietou» sau «Comisarul X», dacă în loc să-i expui porției de sălbăticiie neroadă, întotdeauna prezentă în repertoriul nostru cinematografic, îi trimiți la un basm să deprindă voluptatea fantasticului și gingășia poeziei populare...

O poveste c-un drac amărît

leri noapte, pe la două, m-am lomenit la mine acasă cu Scaraoțchi.

— Gata? — zic.

— Gata.

Nu părea prea bine dispus bătrînul. Ne-am înțeles din ochi, am oftat spăsit și resemnat și am pornit să-mi caut hainele. M-am îmbrăcat pe tăcute ca să nu-mi trezesc nevasta (prea s-ar fi bucurat!), pe urmă mi-am ales din dulap o trusă de voiaj.

— Ce faci? — a suspinat plictisit musafirul.

— Niscaiva haine de drum...

— Nu te-ncurca. Dacă prindem calul de noapte, sîntem băieți aranjați. În două ore ne lasă fix lingă oală.

Dar nu s-a întîmplat așa. Ne-au luat-o alții înainte, draci mai tineri, mai înfipti, așa că ne-am văzut abia în zori în salonul de recepție.

Aici, o coadă imensă. Păcătoși cu duiumul, organizare proastă (patru draci în concediu, tocmai acum toamna cînd se numără bobocii și se descoperă furtul în gestiune).

— Ce facem?

— Așteptăm, frate-meu.

Și ne-am retras într-un colț mai răcoros al iadului să fumăm cite o țigară. Aici mi-am amintit de nevastă, de prieteni și mi-au dat lacrimile.

— Poți să-mi spui cu ce-am păcătuit?

— Nu-mi amintesc bine... Trăiești cu nevasta șefului?

— Eu!?

— Stai, nu te oțări. Ai furat 18 849 lei de la Centrul apicol din Vatra Dornei?

— Mă confunzi cu gestionarul Toader Adochean.

— Ai falsificat acte la un grup școlar energetic și ți-ai însușit bani grei din bugetul școlii?

— Pardon, asta e administratorul Nicolae Eugen Chitoc din Brașov.

— În sfîrșit, vedem noi. Poate te scot mai ieftin.

— Tu poți face orice! Ești doar cel mai mare aici.

— Nu mai sînt de mult... M-au făcut drac a II-a. N-am pregătire corespunzătoare.

Mi-a mai cerut o țigară și a oftat

din străfunduri. Părea prăpădit cu firea:

— Am și eu niște necazuri. Am făcut un mare pocinog și, eventual tu, cu relațiile tale, m-ai putea ajuta.

Eram numai ochi și urechi.

— S-a întîmplat așa că, deunăzi, am tras și eu un cheful la voi pe pămînt, cu unul Gheorghe Radu, contabil la I.C.R.A. I-am băut banii (banii întreprinderii) și omul a intrat în pușcărie. Nenorocirea e că am uitat focurile aprinse și cazanele fără apă. Mi-au crăpat 40 de oale și drăcovenia e că n-am repartiție pentru oțel decît în anul 3969. Mă rog, 2000 de ani trec repede, dar chestia e că află șeful. Stai să vezi, panoramă. De la foc s-a aprins depozitul de combustibil (lemn în valoare de 1,7 milioane) și recuzita cu cămășuțe.

— Astea ce dracu' mai sînt?

— Cămășuțe de ingerași. Îmbrăcăm băieții noștri cu ele și-i trimitem pe pămînt. Și prinde poanta la naivi, creduli și gură-cască. Cum a fost cazul la Cluj cu Aladar Magiarosi, care s-a dat drept încasator al uzinei electrice, fraierind zeci de cetățeni.

— Și cum te pot eu ajuta?

— Simplu. Te întorc pe pămînt și faci o vizită în județul Argeș. Treci mai întîi pe la Uzina de autoturisme din Pitești, căreia beneficiarii i-au refuzat piese de schimb, livrate cu defecțiuni, în valoare de 1,7 milioane lei. Oțel rebut, pe care îl aduci la noi, îl topim și-mi fac cazanele la loc. Pe urmă treci pe la întreprinderea textilă din Pitești și faci rost de cele 58 refuzuri de calitate în valoare de aproape 2 milioane lei. 161 649 m.l. țesături, numai bune pentru ingerașii noștri. Dai o fugă și pe la întreprinderea forestieră și încarci celuloza, lăzile de fag, toate refuzate de beneficiar, lemn irosit în valoare de 1,7 milioane lei. Ce părere ai?

Cînd m-am trezit mi-am zis: «bine că totul nu a fost decît un vis».

Și totuși, zilele următoare, cînd am fost la Pitești, Cluj, Brașov, Vatra Dornei, am văzut că faptele corespund adevărului. O fi vrut încornoratul să mă încerce?

alte cuvinte dacă cele 520 hectare deteriorate ar fi fost cultivate cu grîu, porumb sau legume) ar fi valorat mult mai puțin: aproximativ 70-80 mii lei.

Acești bani picați din cer au fost obținuți prin concursul binevoitor al mai multor întreprinderi din județ și București, unități devenite de la o zi la alta contravenienți ai legii pentru apărarea, conservarea și buna folosire a pămînturilor agricole.

Metoda nu comportă nici o fantezie, nici procedee complicate și nici riscuri deosebite. Cu puțină indolență și nepăsare, oricine poate conduce camionul prin mijlocul lanului cu păpuși și oricine poate provoca stricăciuni ogorului cultivat, lărgind inutil terenul afectat construcțiilor industriale. Și asta cu atît mai mult cu cît amenziile sînt suportate de către întreprindere și nu de către autorii stricăciunilor constatate.

La acest vîrsămînt filantropic au participat în mod deosebit Schela de extracție Titu (30 000 lei), I.C.S.I.M.-București (60 000 lei), întreprinderea «Borangicul» (20 000 lei), întreprinderea «Electromon-

taj» (5 000 lei). Întreprinderea de construcții și depozite din Ministerul Petrolului (10 000 lei).

1 800 000 lei scoși din bugetul întreprinderilor și mutați în seiful Consiliului Superior al Agriculturii. Atît doar că, încasînd acești bani, agricultorii noștri n-au devenit cu nimic mai bogați. Terenurile deteriorate se înscriu la capitolul pierderi, în vreme ce amenziile încasate sînt, în contextul economiei generale, simple operații financiare, go-logani nefructificați, mutați dintr-un buzunar în altul. Cel mai simplu calcul matematic ne conduce spre o singură concluzie demnă de luat în seamă: 90 000 lei pierduți din pricina terenurilor încălțate.

Ce ar fi să schimbăm procedeul și să încasăm amenziile direct din portofelul celor surprinși în flagrant-delicț? Băieții noștri, amatori de raiduri prin porumb, ar realiza o adevărată agricultură intensivă din moment ce, așa cum au dovedit-o ultimele opt luni, se pot obține beneficii nete, în valoare de aproape două milioane de lei, de pe 520 hectare scoase din circuitul agricol.

Vă prezentăm restaurantul „Capetelor cucuiate“

Cine dă cu capul de pragul de sus, înseamnă că a intrat să viziteze restaurantul «Peștera».

După o statistică oficială, întocmită cu rigurozitate de către responsabilul localului, Constantin Nițilă, 30 de bărbați în greutate normală contractează aici zilnic cu-cu de mărimi diferite. Aici deci, la «Peștera», într-un local de lux, cu prețuri piperate și ospățari sobri, și nu într-o tavernă oarecare, cu personal agresiv și bătaie spectaculoasă.

Treaba e simplă: scara care conduce spre salonul de la subsol trece printr-o intrare liliputană. Coborînd, omul o observă, se frînge din șolduri și-și ferește capul. De jos în sus — mister! — intrarea apare dimensionată normal. O iluzie optică perfectă (șmecher băiat, proiectantul ăsta), care-l determină pe consumator să adopte o ținută normală, să urce, drept, naiv și bun, pînă cînd, pe neașteptate, se pomenește cu o lovitură năprasnică în moalele capului.

— Ați avut și accidente tragice, tovarășe Constantin Nițilă?

— Două, trei pe zi. Am dus persoane și cu salvarea. Totul depinde de viteza de deplasare a clientului. Urcă omul scările, vesel și sprinten, încasează o măciucă mai forte. Pășește omul piano, scapă mai ieftin.

— Considerați capcana de la intrare un punct de atracție al localului?

— Există și oameni care se amuză, ne lămurește un ospătar al localu-

lui. Vorbesc de cei care stau la mese și pîndesc victimele senine care urcă, leri, de pildă, un domnișor a rîs să se prăpădească ore în șir la plecarea a uitat și el să-și plece capul. A plecat băiatul cu comprese pe frunte. În ultima vreme am montat o pernă ca să amortizăm oarecum șocul.

— De ce nu instalați și o saltea ca să cadă omul pe moale?

— Zău nu ne arde de glume! Încetul cu încetul o să ne pierdem clienții. E cu adevărat revoltător ce s-a întîmplat aici. Mobilier scump, fantezie în decorarea saloanelor — un efort financiar deosebit pentru T.A.P.L. — și, colac peste pupăză, la toate acestea o intrare criminală.

Ne-am adresat în continuare constructorului.

— Într-adevăr, intrarea e stranie. Așa a prevăzut proiectul. L-am executat întocmai.

Ce părere are proiectantul? Aflăm răspunsul la secția de arhitectură și sistematizare a Consiliului popular al municipiului București.

— Schița de sistematizare n-a ținut seamă de anumite anomalii ale terenului. Am mai primit reclamații. Este vorba de o eroare de proiectare.

Eroare de proiectare? Dar bine fraților, cînd faci la o casă de oameni intrare ca pentru cotețul de găini, asta se cheamă greșeală sau nerozie.

— Lucrurile se mai pot aranja. De acord. O singură întrebare: cheltuielile de reparații vor fi scoase tot din bugetul unității?

Bani picați din cer?

Într-un răstimp de numai 8 luni de zile, Consiliul Superior al Agriculturii a obținut din județul Ilfov, de pe terenuri agricole nefolosite,

necultivate sau deteriorate pe parcurs, fabuloasa sumă de 1 800 000 lei. Interesant de remarcat că recolta virtuală a acestor terenuri (cu

Printre anacronismele
incă larg răspindite pe continentul african — tribalismul,
formă de organizare economică și social-politică
caracteristică populațiilor aflate în stadiul de dezvoltare
al comunei primitive.

SUBDEZVOLTAREA LA FATA LOCULUI

de Corneliu VLAD

«Africa — spunea cineva — trebuie să învețe în același timp scrierea și moneda, plugul și statul centralizat». Continentul acesta atît de bogat în resurse continuă să rămînă încorsetat ca nici o altă parte a lumii în tipare de viață anacronice. Deși are o populație care reprezintă a zecea parte din omenirea de azi, totalul producției continentului african este net inferior celui al Italiei, de exemplu. În Africa, așadar, observatorul poate întîlni, din nefericire, subdezvoltarea la ea acasă.

Pentru cît timp încă? Se apreciază că țările africane ar avea nevoie de aproximativ 250 de ani ca să atingă — în actualul ritm de creștere a producției — nivelul de azi al țărilor cu dezvoltare medie. Cum pot fi recuperate într-un răstimp cît mai scurt aceste două secole și jumătate? Ce eforturi se fac în acest sens?

În avionul care face cursa Dakar-Conakry, tovarășul meu de drum, un african, citea o ediție recentă a cărții lui René Dumont, «L'Afrique Noire est mal partie» (Africa neagră a pornit-o prost). Cu cîteva săptămîni în urmă, o cumpărasem și eu la Paris. Era aceeași carte pe care, imediat după apariție, președintele Republicii Africii Centrale o recomandă drept lectură membrilor guvernului său.

Nu demult, la Tananarive, s-a desfășurat procesul a doi foști demnitari, învinuiți că au defăimat politica economică și socială a guvernului. În fața instanței, unul dintre inculpați a venit cu volumul lui Dumont și, așa cum te-ai fi așteptat să jure pe o Biblie pentru a-și dovedi sinceritatea, a citat — în sprijinul său — fragmente din analiza pe care profesorul francez o consacra dificultăților întâmpinate în dezvoltarea economică a Republicii Malgășe.

«SFIDAREA SUBDEZVOLTĂRII»

Fără a oferi un panaceu pentru problemele complexe ale țărilor africane, cartea lui René Dumont, primită la apariție în diferite medii africane cu o atenție comparabilă poate doar cu reacția produsă în Europa Occidentală de «Le défi américain» a lui Servan-Schreiber, și-a propus întocmirea unui diagnostic lucid și precis al «bolilor copilăriei dezvoltării» (cum le numește autorul), așa cum se manifestă ele în aria continentului african. «Sfidarea subdezvoltării» — cum s-ar putea chema, prin analogie cu titlul cărții lui Schreiber, tema dezbătută în «L'Afrique Noire est mal partie» — înfruntarea și înfrîngerea ei, constituie în fapt pentru țările africane singura alternativă de perspectivă.

Pînă nu demult, idealizarea simplistă, optimismul exagerat față de perspectivele evoluției Africii se instalaseră destul de confortabil în optica unor cercuri de pe continent. «Euforia independenței politice», cum a fost numit acest fenomen, iluziile nutrite că, sub faldurile steagului și în acordurile imnului național, țărilor africane le sînt deschise toate drumurile spre un progres rapid, fără obstacole și capcane, pe calea dreptății sociale, a propășirii și fericirii, au cedat, treptat, în fața unor apre-

cieri mult mai realiste, bazate pe situația de fapt.

Atenția generală este polarizată acum, cînd majoritatea teritoriilor continentului au devenit state suverane, de imperativele dezvoltării — lichidarea înapoierii Africii față de alte regiuni ale globului, crearea unor economii naționale independente, ridicarea nivelului de viață al locuitorilor continentului. Pentru că, deși este un continent potențial bogat, Africa rămîne în continuare regiunea de pe glob aflată pe treapta cea mai de jos a dezvoltării și, în plus, progresează în ritmul cel mai lent. Aceste aprecieri, formulate și în cursul unei reuniuni a Comisiei economice pentru Africa a O.N.U., se sprijină pe date de necontestat. Din cele 37 de state ale lumii cu un venit anual pe cap de locuitor sub 100 de dolari, 25 sînt africane. Iar în aceste 25 de țări trăiește peste 90 la sută din populația continentului. Creșterea medie anuală a producției pe locuitor a fost, în ultimii ani, de numai circa 1,1 la sută în Africa — față de 2,5 la sută în America de Nord, 1,2 la sută în America Latină, 4 la sută în Asia de sud-vest etc. Practic, interpretează economiștii, aceasta înseamnă că doi din trei africani n-au beneficiat în ultima vreme de nici un spor, cît de mic, de venit național. Tot mai conștienți de seriozitatea acestui fapt, liderii africani s-au aplecat cu cea mai mare atenție asupra factorilor care hotărăsc dezvoltarea, asupra căilor de creare a unei baze tehnico-materiale moderne în statele continentului.

ÎN LUPTĂ CU BLESTEMUL MONOCULTURII

Agricultura în primul rînd beneficiază de întreaga atenție pe care i-o conferă faptul de a fi, în Africa, cel mai important sector al activității productive: în acest domeniu lucrează două treimi din totalul populației active, contribuind cu două cincimi la produsul brut. Producția agricolă în ansamblu se dezvoltă însă într-un ritm lent; în unele țări se manifestă chiar tendințe de regres. Majoritatea economiilor africane continuă să rămînă specializate doar în producția anumitor mărfuri pentru export. Fostele metropole, diverse alte state occidentale se străduiesc să folosească în continuare

țările africane cu surse ieftine de materii prime. Așa se face că astăzi o serie de țări africane «monoproducătoare» depind, în bună măsură, de principalul produs destinat schimburilor comerciale. În Gambia, arahidele reprezintă 95 la sută din valoarea globală a exporturilor, în Niger, 90, iar în Senegal, 81 la sută; în Ciad, pe primul plan se află bumbacul — 90 la sută din mărfurile exportate, în Etiopia — cu 80 la sută — cafeaua, în Liberia — cu 68 la sută — cauciucul, în Gabon — cu 60 la sută — lemnul... Sporirea prețurilor la produsele finite, importate de țările africane, și, simultan, deprecierea tot mai accentuată a prețurilor la mărfurile «tropicale» au menținut, în ultimii șapte ani, la același nivel veniturile agricultorilor din țările Organizației Comune Afro-Malgășe, deși producția agricolă a statelor respective a crescut între timp cu 25 la sută. În fața acestei situații, diferitele guverne africane se orientează tot mai marcat către o politică de lichidare a monoculturii, către diversificarea produselor lor de export. Senegalul, de pildă, își propune lărgirea evantaiului de culturi agricole, ceea ce ar scoate economia țării de sub domnia absolută a arahidelor. În regiunea cea mai fertilă a țării, Casamance, autoritățile locale mi-au relatat că planurile lor imediate prevăd reducerea ponderii arahidei în economia regiunii, sporirea producției de orez, în vederea suprimării importurilor, — pe plan regional și apoi național — aclimatizarea și extinderea culturilor de bumbac pentru ca — împreună cu Senegalul Oriental și Sine Saloum — această regiune să pună capăt importului de bumbac în țară. Și exemplul Senegalului nu este singular.

ÎNȚI CONVINS ȘI APOI ÎNVĂȚAT

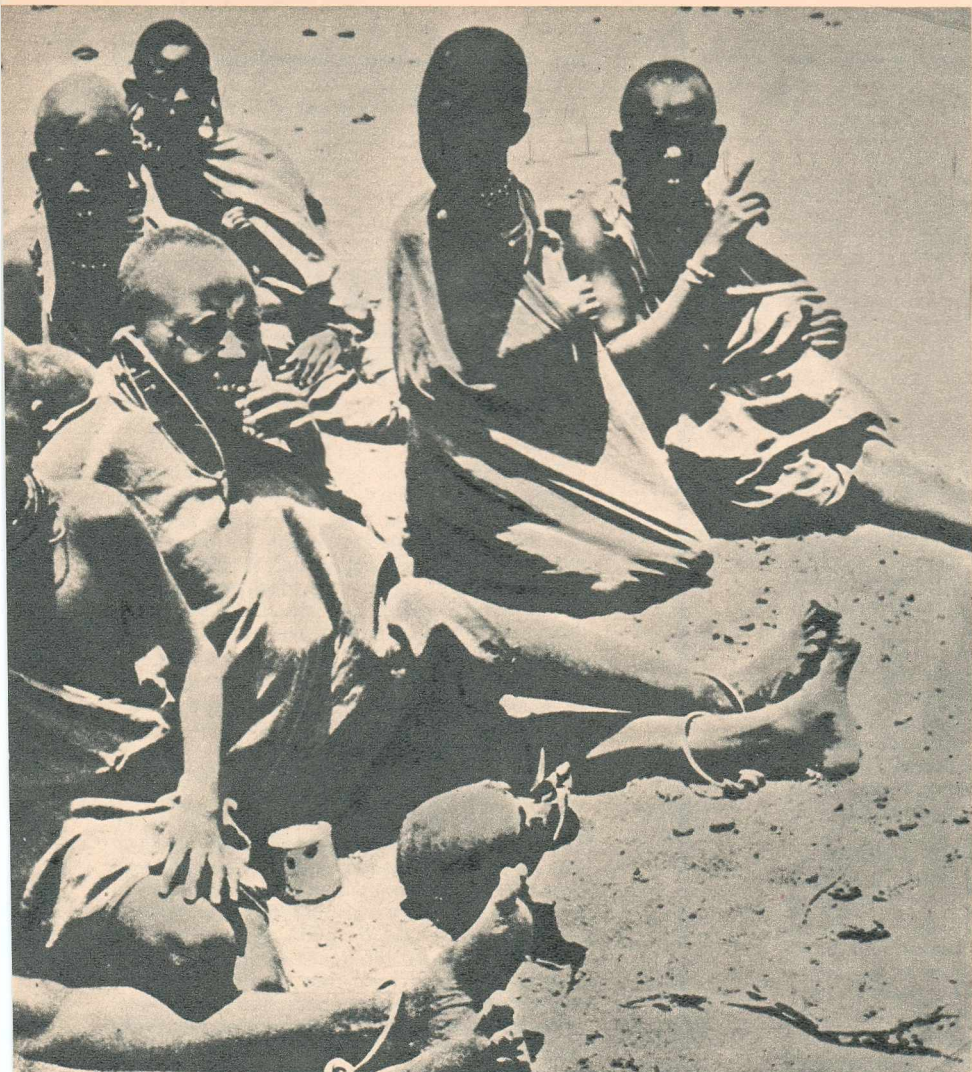
Se ivesc însă, în această campanie de restructurare și modernizare a agriculturii, probleme din cele mai diferite. De pildă, cointeresarea materială a țăranului nu se poate exercita în acele zone ale continentului — destul de importante încă și astăzi — care trăiesc în limitele economiei de subzistență, unde adesea banul nu spune nimic agricultorului. Preocupat doar de asigurarea produselor necesare propriei sale familii, ignorînd cîștigul ce se poate realiza din vinzarea surplusului agricol, țăranul african

din aceste regiuni nu este interesat în creșterea producției pe ogorul său, în asimilarea unor metode agrotehnice cît de cît evoluate. Într-un sat aflat în sud-estul Senegalului, un țăran mi-a arătat cu mîndrie orez moștenit de la bunicul său, dar pe care nici el, nici numeroși din consătenii săi aflați în situații similare nu intenționau să-l comercializeze: tradiția spune că vechimea produselor depozitate măsoară noblețea și îndestularea respectivei gospodării. Și aceasta, într-un moment cînd, pentru satisfacerea cerințelor de orez în alte regiuni senegaleze, statul este nevoit să recurgă la import. Superstițiile, mentalitățile retrograde frînează dezvoltarea agriculturii și în alte regiuni ale continentului. În Republica Malgășă, mormintele fastuoase durate în granit, care se înmulțesc de la an la an, tind să reducă tot mai mult posibilitatea valorificării raționale a terenurilor agricole.

Este un motiv foarte concret pentru care autoritățile africane au creat în numeroase state o rețea de educație menită să ridice nivelul general al cadrelor din agricultură, indiferent dacă este vorba de simplul țăran din junglă care trebuie convins (iar abia după aceea învățat) să folosească îngrășămintele, insecticidele și semințele selecționate, de copilul care își însușește concomitent alfabetul și evaluarea suprafeței unui teren, calcularea prețului unui sac de bumbac, tehnica săpării unei fîntîni, sau de animatorul rural care trebuie, la rîndul său, să difuzeze într-o serie de etape învecinate cunoștințe despre folosirea diferitelor materiale de construcție, întocmirea unui buget familial, repartizarea produselor agricole între consum propriu și vînzare.

În Guineea, 1968 a fost proclamat «anul promovării agriculturii». Au fost inițiate cu acest prilej o serie de campanii pentru sporirea producției agricole și introducerea unor noi culturi. Aproape în același timp a fost lansată și campania de alfabetizare a populației. În localitatea Timbi Madina, am întîlnit la intrarea în perimetrul cîrfului săptămînal tradițional o tablă obișnuită de școală: cei ce veneau la piață trebuiau să dovedească mai întîi practic, printr-un fel de extemporal fulger, că frecventează cursurile de alfabetizare. Este foarte semnificativă corelarea campaniei agricole cu cea de alfabetizare; evident însă că aceste ac-

țiuni cer eforturi deosebit de mari. Secretarul de stat pentru educație națională al Guineei, Tibou Tounkara — pe care l-am întâlnit imediat după ce se întorsese dintr-o inspecție prin țară — mi-a vorbit, referindu-se la dificultățile începutului campaniei de alfabetizare, despre faptul că adesea cursurile se țin seara târziu, după terminarea lucrărilor agricole, în condiții grele. Am reținut din informarea pe care domnia sa urma s-o prezinte guvernului acest pasaj: «Anul agricol nu poate fi o scuză pentru neglijarea alfabetizării de către unele federații. Este vorba de două acțiuni complementare. Și apoi, să nu uităm că Vietnamul, de exemplu, alfabetizează în condiții mult mai grele — în condiții de luptă».

PRINCIPALUL AX AL PROGRESULUI

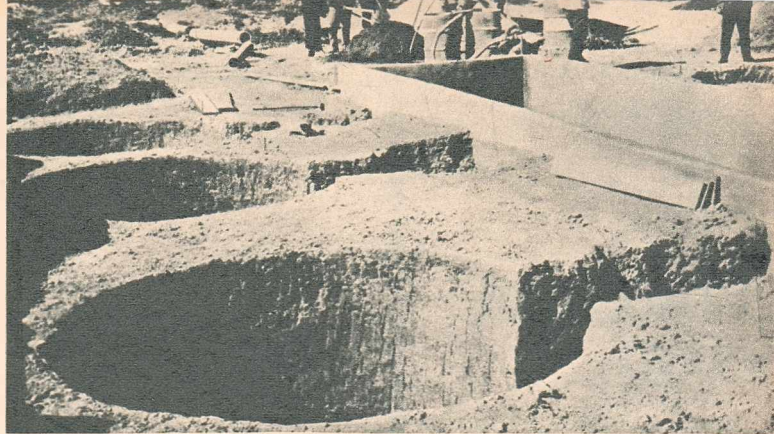
Dacă agricultura este privită în general ca principalul furnizor de resurse proprii ce urmează să fie puse în slujba dezvoltării, industria se dovedește, pentru tot mai multe state africane, principalul ax al progresului în perspectivă. Directorul ziarului guvernamental guineez «Horroya», Fodé Berete, îmi spunea, referindu-se la atenția acordată agriculturii în planurile economice ale guvernului de la Conakry: «La noi în Guinea se spune că agricultura creează industria, iar aceasta, la rândul ei, urmează să determine și să asigure avântul agriculturii». Autoritățile senegaleze (de altfel situația este similară pentru multe alte țări) concep crearea și dezvoltarea treptată a unui embrion industrial național pornind de la ramurile industriei care se bazează pe prelucrarea materiilor prime furnizate de agricultura țării. Se spune de altfel că printre primele produse industriale «africane» un loc important îl ocupă zahărul, uleiul, țesăturile, țigările, conservele etc. O serie de state merg însă deja mai departe pe calea industrializării — R.A.U. posedă o industrie metalurgică ce furnizează o gamă largă de produse; în Congo-Kinshasa metalurgia și construcțiile navale fac progrese simțitoare; Gabonul se plasează printre primii producători mondiali la o serie de produse din lemn etc. Prin realizarea unor proiecte în curs, în viitorul apropiat Guinea va produce bauxită, Al-

geria și Libia, amoniac, Nigeria și Camerunul, îngrășăminte azotoase, Senegalul, fosfați, Congo-Brazzaville și Etiopia, potasiu, Kenya, celuloză etc.

Pentru aceasta trebuie învinse însă numeroase greutăți. Astăzi, de pildă, randamentul în industrie pe locuitor este în Africa de 30 de ori mai mic decât în țările industrializate. În plus, în afara existenței materiilor prime și a forței de muncă, pentru crearea unor întreprinderi industriale sînt necesare importante resurse financiare. De aceste dificultăți înțeleg să profite cercuri interesate în menținerea Africii ca rezervă de materii prime ieftine. Ofensivei monopolurilor străine li se opune, în diferite țări ale continentului, între care R.A.U., Tanzania, Algeria, Guineea, Congo-Brazzaville, sectorul economic de stat, care permite guvernelor respective să dețină pîrghii principale ale dezvoltării economiei naționale.

ÎN CEL MAI BUN CAZ — PALEATIV

În Africa există astăzi 41 de state independente. Fiecare dintre ele pornește de la date inițiale distincte, fiecare dintre ele își concepe dezvoltarea potrivit unei căi proprii. Viziunea de ansamblu apare complexă și nu lipsită de contradicții. Se poate însă observa că dacă pînă acum cîțiva ani accentul cădea pe factorii exteriori ai dezvoltării (ajutor economic și tehnico-științific, import de capital sau cadre specializate), astăzi el se concentrează tot mai mult asupra efortului propriu, asupra capacității instituțiilor naționale de a-și asuma, ele însele, responsabilitățile procesului de dezvoltare. Sînt de mult consacrate atît cifrele care ilustrează potențialul deosebit al Africii, cît și cele ce indică gradul scăzut de folosire a acestor resurse în prezent. Directorul Programului de animație rurală din Senegal, Ben Mady Cissé, îmi spunea că în momentul de față doar 20 la sută din populația țării are o contribuție eficientă la opera de dezvoltare; restul de 80 la sută constituie ținta eforturilor campaniilor de animație rurală, care își propun «să facă din omul senegalez un factor al modernizării societății». După unele calcule, circa 80 la sută din resursele naturale și 90 la sută din mina de lucru a

Lipsa apei afectează mari teritorii ale continentului african. Dintre încercările ce se fac pentru a o remedia, vă prezentăm această instalație de desalinizare a apei de mare, realizată în Tunisia.

Laborator modern de predare a limbilor străine cu ajutorul metodei audio-vizuale la Universitatea din Dakar (Senegal)

continentului se găsesc în afara producției moderne și, astfel, nu servesc efectiv dezvoltării economice.

În numeroase țări, factorii responsabili invocă stăruitor necesitatea mobilizării cît mai depline a resurselor naționale — materiale și umane — în realizarea obiectivelor propuse și acționează în acest sens. De multe ori se pornește de la acțiunea de inventariere riguroasă și rațională a resurselor țării. Rezultatele obținute au fost nu o dată surprinzătoare. În Nigeria, de pildă, ultimul recensămint al populației a dezvăluit că există cu 20 de milioane de nigerieni mai mult decît se estimase cu un deceniu în urmă. În Volta Superioară s-a anunțat de curînd descoperirea unui filon de aur care se întinde pe kilometri întregi: perspectivele dezvoltării țării, în ansamblu, ar putea suferi în funcție de această descoperire modificări importante. Actualul plan septenal al Guineei inserează între principalele obiective «evaluarea judicioasă a re-

surselor locale, cu participarea activă a populației și a cadrelor administrative și politice din toate regiunile».

Orientarea către valorificarea posibilităților proprii este determinată, în bună măsură, și de convingerea tot mai larg răspîndită că ajutorul străin nu poate fi luat drept gir al unei dezvoltări economice independente. «Finanțarea externă, guvernamentală sau particulară, pe lîngă faptul că nu servește în perspectivă țării noastre constituie pentru guvernele africane un pericol permanent în ce privește libertățile lor de acțiune, atît pe plan politic intern cît și pe cel extern — îmi spunea ziaristul maliian Bakary Traore. Pe de altă parte ajutorul străin influențează nefast progresul țării care îl primește și prin aparența de prosperitate efemeră pe care o creează uneori el acționează ca o diversivene, mascînd necesitatea realizării unor transformări radicale ale societății. În cel mai bun caz ajutorul este un paleativ și nu o soluție».

OSTALGIA PENSIEI...

Y e un om încă tânăr, bolile nu l-au asaltat, părul nu i-a căzut, dantura arată ca o reclamă convin-gătoare, cu toate astea gândurile, toate, spre pensie îi zboară. Pensia i se pare nu încununarea unei vieți de muncă, ci apogeul vieții, de aceea fiecare zi care-l desparte de pensie i se pare o adevărată pedeapsă a destinului.

Y nu mai trăiește de la o vreme. Și-a amînat trăirea pentru mai tîrziu. Y nu mai trăiește, își așteaptă pensia. Așa că a reușit să-și transforme viața într-o sală de așteptare. Croșetează, citește, se uită pe ferestra, se scarpină în urechi și așteaptă ca poarta de aur a pensiei să se deschidă și pentru el.

Desigur, Y are și el dreptul la pensie. Nimeni nu-i contestă acest drept. Dar Y a început încă de pe acum — cu aproape douăzeci de ani mai devreme — să ducă o viață de pensionar. N-are boli, dar își îngrijește cu fanatism boli imaginare. Voltaire, dacă nu mă înșel, spunea că dacă Dumnezeu n-ar fi existat, ar fi trebuit inventat. Y aplică acest paradox glumeț în materie de boli. Dacă bolile nu există, ele trebuie inventate. Și cu oarecare bunăvoință, Y a reușit să-și confecționeze citeva.

Îi e teamă ca pensionarea să nu-l găsească nepregătit, de aceea caută să se antreneze, să se acomodeze din timp. Și toată viața și-o transformă în aceste exerciții de aclimatizare. Caută să-și cruțe energia. În măsura posibilităților, caută să muncească cît mai puțin. Vrea să se cruțe, să se păstreze... De altfel, tot timpul n-a făcut decît să se ferească, să se apere, să se îngrijească. Dacă ar fi după el, s-ar închide într-o cutie de sticlă, ar sta acolo amorțit și n-ar învia decît în ziua pensiei.

Și-a făcut rost de galoși și tabieturi de om bătrîn... Pensia i se pare supremul examen la care va fi supus, de aceea ia conspecte, înțeață, dornic să reușească și el la un examen în viață.

El s-a autoamorțit — dar timpul se încăpățînează, nu vrea să treacă.

Galoșii și tabieturile stau și așteaptă clipa în care se vor putea desfășura în voie.

Mai are încă douăzeci de ani de nuncă și-l apucă groaza cînd se gîndește că timpul nu-i vine în ajutor, îl lasă să aștepte.

El s-a autoimbătrînit, și pensia nu vine.

Într-o scrisoare în care trece în revistă cîteva dintre acțiunile întreprinse de revista noastră în ultimul timp, cititorul N. Drugă din Bîrlad se oprește și asupra materialelor în care am tratat problema tinerilor specialiști care refuză să se ducă în provincie, la locurile de muncă în care au fost repartizați. Declarîndu-se pe deplin de acord cu ideile susținute de redactorii noștri, tov. N. Drugă ține în același timp să deplîngă «discrepanța care există între viața intelectuală din Capitală și cea din orașele de provincie, mai ales cele mici», și afirmă chiar că «această diferență pare că se lărgeste pe măsură ce trece timpul». Înțelegînd o anumită amărăciune, care nu este numai a corespondentului nostru, ci și a altor intelectuali nebucureșteni, ne-am permite să nu-i împărtășim concluziile pesimiste. Desigur, diferențe există, și ele se datoresc atît unor cauze obiective (nu e nimic anormal ca un oraș cu un milion și jumătate de locuitori, care dă o cincime din producția industrială a țării și care este și capitala republicii să aibă o viață intelectuală mai bogată și mai intensă), cît și unor cauze de natură subiectivă (concentrarea, poate exagerată, a instituțiilor culturale și științifice, recrutarea, prin concurs sau fără, a celor mai bune cadre din toată țara, neajunsuri în difuzarea materialului informativ și documentar etc., etc.). Și totuși, situația este incomparabil mai bună decît în urmă cu cîteva decenii. Numărul intelectualilor a crescut considerabil în toate orașele țării, după cum a crescut mult și numărul școlilor și diferitelor instituții de artă și cultură. În cîte orașe existau în trecut teatre permanente și în cîte există astăzi? (Exemplul Bîrladului, din care ne vine scrisoarea, și care nu e nici măcar reședința de județ, e concludent.) Să nu uităm, de asemenea, că dincolo de criticile pe care nu încetăm să li le adresăm, televiziunea este totuși cel mai important instrument contemporan de vehiculare a culturii; or, ea este egală pentru toți, bucureșteni sau provinciali. Și, în fine, țara noastră nu este atît de întinsă, distanțele nu sînt atît de mari încît să putem vorbi de «izolarea» unui oraș sau altuia. Amintim toate acestea nu pentru că am voi să minimalizăm problemele ridicate de interlocutorul nostru, ci pentru a demonstra că există condițiile ca peste tot să se dezvolte o activitate intelectuală intensă. Iar încadrarea în viața orașelor de provincie a noi și noi promoții de tineri intelectuali nu poate decît să contribuie salutar la intensificarea acestui proces.

Cititorul Gr. Panait din Brăila e tare supărat; îl deranjează, după cum ne scrie, «зрива» tot mai mare care se face în jurul vedetelor de cinema și de muzică ușoară, faptul că fotografiile lor se găsesc de vânzare la chioșcurile de ziare și apar «mereu» prin reviste etc. Unde vede tov. Panait nenorocirea, nu înțelegem; ba chiar am fi de părere — cu riscul de a-l enerva în plus — că se face prea puțin la noi pentru popularizarea autenticelor vedete și pentru satisfacerea curiozității inocente a publicului. Artă a spectacolului fără vedete nu poate să existe, după cum nu poate fi extirpată nici tendința firească a spectatorului de a se regăsi, într-o formă idealizată, în artiștii care dau viață scenei sau ecranului. Nu pierе lumea dacă un tînr (sau chiar un mai puțin tînr) colecționează «poze de artiști»; e un «cult al personalității» cu care ne putem împăca foarte bine.

Cititorul Filaret Muha din Roman se plînge că există uneori diferențe în ce privește dimensiunea unor exemplare ale revistei noastre. Are dreptate, deși e vorba, îndeobște, de abateri de cîțiva milimetri. Nu înțelegem nici noi cum asemenea greșeli pot scăpa unei tipografii înarmate, pînă-n dinți, cu aparataj electronic. În orice caz, ne luptăm pentru remedierea unor asemenea cusururi. Nu ne putem lua însă angajamentul să nu mai publicăm fotografii mari (care depășesc cadrul unei singure pagini) la mijlocul revistei (pag. 16-17 sau 20-21). Toate revistele ilustrate din lume publică asemenea fotografii, iar «deteriorarea» produsă de capse poate fi considerată insignifiantă.

Speranța pe care și-o exprimă cititorul Emeric Ambruș din Lugoj de a vedea rîndurile sale «ajunse pe mîinile unor tovarăși care-l vor ajuta» este îndreptățită. Redacția noastră va face toate demersurile necesare pentru ca plîngerea dumisale — întemeiată după părerea noastră — să fie rezolvată repede și pozitiv.

PENTRU FETE ȘI BĂIEȚI

Se întîmplă ceva — ceva bun — cu emisiunile pentru tineret. Nu știu cum se explică schimbarea. O constat doar. S-ar zice că, în stîrșit, televiziunea începe să înțeleagă virtuțile și necesitățile spirituale ale adolescenților de azi. «Bună seara fete, bună seara băieți» este, cred, cea mai bună emisiune. Nu numai cea mai bună rubrică a emisiunilor pentru tineret. Nu numai cea mai bună rubrică distractivă. Pur și simplu cea mai inspirată, cea mai armonioasă și cea mai omogenă emisiune din tot programul televiziunii. Elisabeta Mondanos și Titi Acs au lăsat cu mult în urmă nivelul «Realității ilustrate» (care, în paranteză fie spus, a început să lîncezească, să se anemieze, să conțină multă apă de ploaie, multe floricele și bibiluri și prea puțină substanță. Plictisesc, mai cu seamă, pseudoreportajele în care se arată peisaje sau siluete și se debitează banalități dulcege). Emisiunea-magazin pentru tineret nu face concesii gusturilor dubioase — secvențele muzicale, de pildă, sînt de cea mai bună calitate — se adresează exclusiv telespectatorului inteligent, are ritm și nerv. Băieții și fetele apar pe micul ecran nu în postura țeapănă, stînjinită, la care-i obligă uneori prea numeroșii pseudoreporterii ai televiziunii, ci așa cum sînt în realitate: spirituali, dezinvolti, romantici sau făcînd paradă de luciditate. Meritul e pe jumătate al lor, pe jumătate (și poate jumătatea cea mai mare) al scriitorului Octav Păncu-Iași. Să aplaudăm deci fără rezerve emisiunea «Bună seara fete, bună seara băieți» cît timp n-a pășit încă pe pînța aceea pe care, după cum ne învață, vai, experiența, o apucă, la un moment dat, mai toate emisiunile promițătoare. Dar să nu cobim.

Și alte emisiuni au darul de a ne pune în contact cu tineri în cea mai bună formă a lor. Mă refer la emisiunile de știință semnate de Dan Huliera. Mi se pare inspirată și alegerea profesorului Alexandru Șumschi ca autor al emisiunilor de inițiere muzicală. Vorbește frumos, cu prezență de spirit și, bineînțeles, cu competență. Aș reproșa totuși acestor emisiuni caracterul puțin prea didactic, accentele pedante. La capătul ciclului de emisiuni consacrate circuitului — excelent gîndit și prezentat de George Sbârcea — subliniem încă o dată importanța pe care o are personalitatea realizatorilor. Emisiunile pentru cei mari ar putea să învețe acest lucru din experiența unor emisiuni pentru cei mici sau pentru cei aproape mari, care au știut să descopere, în ultima vreme, colaboratori prețioși.

La acest punct se cuvine să notăm că semnalul nostru în legătură cu prezentarea concursului «Cheia orașului» pare a fi fost recepționat cu maximum de operativitate. Așteptăm deci cu speranță și înălțurarea celorlalte neajunsuri.

Și, în sfîrșit, cîteva cuvinte despre seriale, despre cele anume destinate prin mențiune expresă, sau prin ora programării, tineretului. (De fapt, toate seriialele sînt urmărite de cei tineri și de aceea orele la care sînt difuzate acum mi se par mai convenabile.) Mă voi referi doar la ultimele două, în ordine cronologică, «Misterul din peșteră» și «Maiorul Vifor». «Misterul din peșteră» are mai multe elemente de suspense (o, Belphegor, de ce scrii suspans?) decît seria Maigret, mai puțină dulcегărie decît «Lunga vară fierbinte» și, mai ales, farmec. «Maiorul Vifor», mai realist în prezentarea naziștilor decît «Căpitanul Kloss», are meritul de a despărți albul de negru cu o intransigență care nu poate să nu le meargă la inimă celor tineri. De o parte abnegația, slujirea pînă la capăt a unei cauze drepte, de cealaltă — delațiunea, dorința de căpătuială, trădarea. Ca-n filme? Nu. Ca în viață. Ca în viața cea mai adevărată. Cît timp nu-ți sînt indiferente valorile morale, cît timp nu faci compromisuri în probleme de principiu, ai dreptul să te numești tînr. (De fapt, om.) Nu cred în didacticism. Cred însă în tot ceea ce demonstrează că nimic nu e mai derutant decît confuzia oportunistă a valorilor, că nimic nu e mai degradant decît o conștiință prea îngăduitoare cu sine.

Căci mai sînt și tineri care...

APARTAMENTELE NU SE CONSTRUIESC CU SCUZE

(Urmare din pag. 7)

ca terasă pentru că nu are... ieșire. Blocul I2 are în schimb prevăzute căzi pentru baie care nu se găsesc în comerț și nici nu se mai fabrică. La blocul C1 din Piața Gării, vopsitul tâmplăriei nu este inclus în deviz (scăparea costă 12 000 lei), iar la blocul alăturat, C2, suma care depășește devizul, prin lucrări extrem de necesare dar pierdute din vedere inițial, este de circa 200 000 lei. Balcoanele apartamentelor, de exemplu, neavînd panouri despărțitoare lasă cale liberă de la un capăt la altul al blocului, la toate nivelele.

FIECARE PE LEGEA LUI

Neexistînd o corelație între întreprinderile care trebuiau să coopereze s-a ajuns în fața unor situații paradoxale: blocul C2 e gata pentru recepție, constructorul l-a terminat fiindcă trebuia predat la 30 septembrie, dar Oficiul pentru construcția de locuințe proprietate personală nu a asigurat încă rețeaua conductelor de gaze pentru bloc și pentru centrală. Astfel că locatarii așteaptă pînă ce se vor aduce gazele cale de un kilometru. Ing. Valeriu Rădulescu, șeful oficiului, acuză, la rîndul său, pe alții. Nu e prea greu să găsești în altă parte inovații. Practic însă locatarii vor intra în încăperi cu luni de zile mai tîrziu. Și asta la 2-3 ani după ce au fost depuși banii.

DAR NICI CONSTRUCTORUL

...n-ă făcut eforturi deosebite... ca să rămînă în urmă. A lăsat lucrurile să meargă de la sine. Să lucreze fiecare cum știe, sau cum nu știe, și să vină fiecare muncitor cînd vrea. Numai în șase luni, Trustul de construcții-Craiova, constructor al blocurilor de locuințe de care vorbim, a totalizat 398 000 ore/om neutilizate din fondul de timp maximum disponibil — prin învoiri, concedii fără plată, absențe nemotivate. Tocmai de aceea justificarea întîrzierilor prin lipsa forței de muncă nu este convingătoare. Chiar dacă uneori, pe perioade, s-a simțit — e drept — nevoia unor anumiți meseriași, ca zidari, vopsitori, cu o mai mare preocupare și interes necesitățile s-ar fi asigurat. Numai la I.S.C.M., la sfîrșitul lunii august erau în plus peste 1 400 muncitori față de numărul mediu. E greu de crezut că printre ei nu s-ar fi găsit cei interesați. Asta presupune însă ca cineva să le ceară transferul lor temporar, să fie interesat de soarta lucrărilor, să țină la prestigiul întreprinderii. Notăm pentru viitor necesitatea acestei colaborări. E cel puțin anormal ca într-o parte oamenii să stea sau să lucreze numai pentru a se afla în treabă, și în altă parte să fie oprite lucrările din lipsa muncitorilor.

La blocurile L și N s-a stat luni întregi din cauza unei «mici» omisiuni. După ce s-au asezat temeliele nu s-a știut cu ce fel de cărămidă se vor continua zidurile. Locatarii au pretins cărămidă obișnuită, iar constructorii foloseau blocuri de B.C.A., dar nici acestea nu erau asigurate în cantitate suficientă. S-a recurs la împrumuturi; un bloc se apropie, cu chiu cu vai, de sfîrșit, asupra celuiilalt continuînd încă discuțiile.

Nici utilajele existente pe șantier n-au fost folo-

site în mod rațional. Excavatoarele, buldozerele și betonierele Trustului de construcții au însumat zeci de mii de ore de întreruperi. Conducerea șantierului a înregistrat situația și acum aruncă întreaga vină a rămîinerilor în urmă pe seama... anotimpurilor trecute. Asta nu înseamnă că nu s-au primit prime, deși situația e cea menționată mai sus. Tovarășul Gabriel Ciupagea, vicepreședinte al Comitetului executiv al Consiliului popular județean Dolj, e de părere că primele sînt îndreptățite. Ne întrebăm cît de necesare erau, din moment ce se știa că s-au părăsit fronturi de lucru, că s-a întîrziat darea în folosință a apartamentelor și că aproape 500 dintre ele nu-și vor primi anul acesta locatarii, deși erau prevăzute în planul de stat. O primă soluție pentru redresarea situației, propusă de tovarășul vicepreședinte, ar fi redistribuirea unor fonduri la pozițiile rămase în urmă. Nu de fonduri însă duce trustul lipsă, ci de oameni cu simț de răspundere și de o cît mai bună organizare. E adevărat că l-am întîlnit pe tovarășul Ciupagea pe șantier ocupîndu-se îndeaproape de mersul lucrărilor, dar tocmai Consiliul popular trebuia să intervină ferm și la timp cunoscînd situația, știind că întreprinderea de prefabricate-Craiova a întîrziat livrarea panourilor (a început abia în luna august), deși blocurile care le utilizau își așteptau locatarii la sfîrșitul anului. Chiar și după această lună ritmul de lucru este lent — se primesc jumătate din panourile necesare. Acestea nu numai că au fost insuficiente, ci și de proastă calitate. În timpul transportului de la fabrică pe șantier panourile s-au fisurat, iar cele rămase s-au fisurat în timpul montării, neprezentînd o suprafață plană. Aceasta a dus la finisaje de proastă calitate, a necesitat numeroase rectificări și corecturi. Alteori însă vîna o poartă direct constructorul, ca în cazul blocului finisat C6, Valea Roșie, unde la etajul al doilea au rămas goluri de beton de 50-60 cm, necesitînd manoperă și material în plus pentru executarea plombeilor. Precizînd că blocul are zece nivele, lesne de închipuit cîte prejudicii aduce o asemenea treabă de mîntuială.

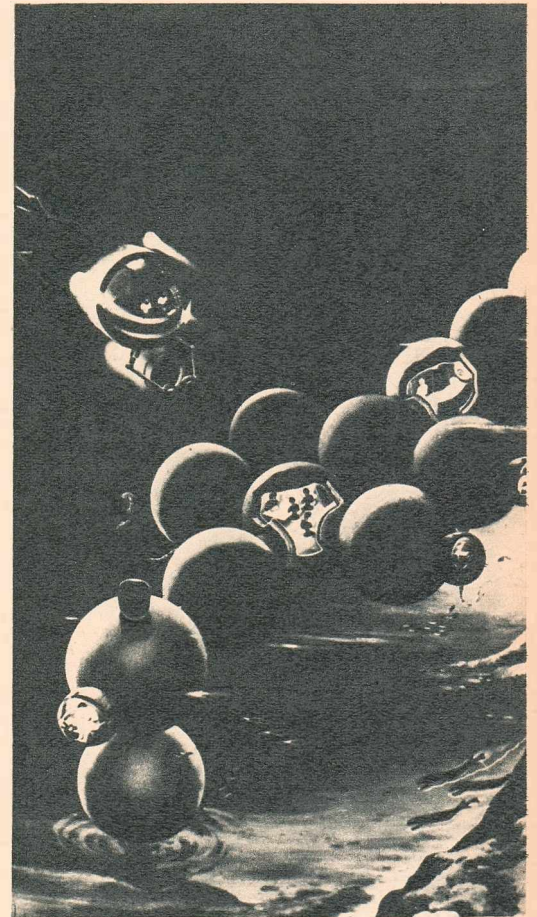
ÎN CEASUL AL UNSPREZECELEA

Pentru că ne aflăm nu foarte departe de începutul anului, subliniem necesitatea asigurării unui front larg de lucru pentru șantierele anului 1970. Pentru anul acesta timpul care a mai rămas trebuie utilizat la maximum, fiind obligatorie repartizarea rațională a forței de lucru și a materialelor. Graficele de lucru trebuie reactualizate și respectate întocmai, lucrările corelate în mod logic. Nu se mai poate admite ca și în anul următor să se construiască blocuri care să aștepte neocupate racordurile la gaze, lumină, încălzire. E necesar ca fiecare punct de lucru să aibă asigurat pentru timpul friguros continuitate în lucrări. Este o obligație curentă și elementară a constructorilor. Banii statului, primiiți cu acte, planificați încă de la început pentru asemenea lucrări, trebuie folosiți cu maximum de randament. Locatarii au nevoie de apartamente, fiindcă iarna nu poate fi așteptată ascultînd scuzele proiectanților și constructorilor.

SĂ NE CUNOAȘTEM „CASA“

Aselenizarea înfăptuită, debarcarea pe Marte la orizont... Ce va mai urma? Vă așteptați probabil să spunem: Iupiter sau Venus. Nu. Fundul Oceanului continuă să rămînă, în multe privințe, o mare necunoscută a Terrei, iar «planurile pentru pătrunderea omului în «subsolul» propriei sale case nu sînt cu nimic mai puțin pasionante decît cele vizînd la cucurirea cosmosului. Astfel, în jurul anului 1980 se prevede construirea unui ansamblu submarin de sfere locuite care să exploreze lanțul de munți din Atlanticul central, care își înalță «piscurile» la... o adîncime de 2 200 m.

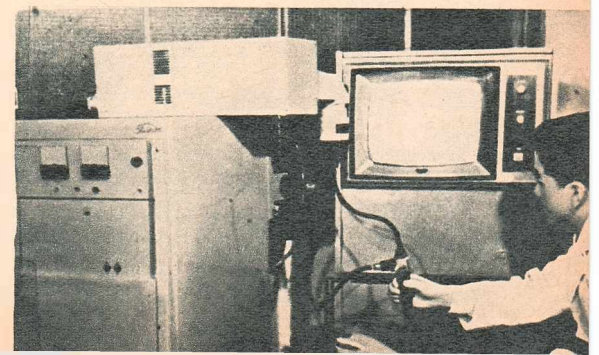
«Camerale» locuite vor avea un diametru de 4 m, iar pereții vor fi făcuți din ceramică și titan. Proiectul a fost elaborat de companiile americane «General Electric» și «Corning» și el este considerat doar un punct de plecare pentru crearea de laboratoare submarine care să acționeze pînă la o adîncime de 7 000 m.

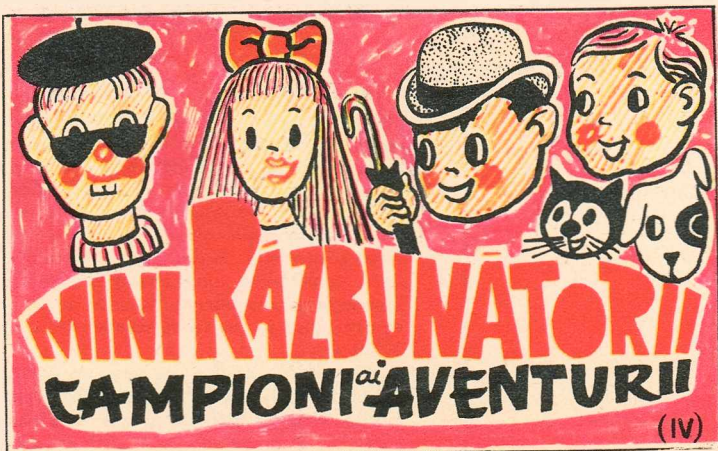

O EMISIUNE TV NEOBIȘNUITĂ

Un aparat japonez de endoscopie permițînd televiziunea în culori a stomacului va oferi noi posibilități de depistare precoce a cancerului gastric. Aparatul este dotat cu un ghid de lumină și de imagine, o lampă cu xenon, o cameră de televiziune în culori și un post receptor în culori. Imaginea mărită a stomacului poate fi astfel văzută simultan de mai multe persoane. Lumina lămpii cu xenon, condusă prin ghidul de lumină, luminează interiorul stomacului și imaginea este transmisă prin ghidul de imagine la camera de televiziune în culori.

Imaginea în culori furnizată de acest aparat este deosebit de clară.

(Urmare din numărul trecut)

Ce taină ascunde Nelu, care deși își cumpără mereu câte o jucărie grozavă are totuși pușculița plină?
Vreți să dezlegați misterul?
Urmăriți ultima parte a aventurilor minirăzbnătorilor.

N-au trecut nici 5 minute și Nelu iese din nou în stradă. Minirăzbnătorii simt că inima li se zbate puternic în piept și se privesc cu înțeles: sacul de sport al lui Nelu a fost golit! Ce a lăsat la magazin?

Echipa îl împresoară pe suspect. Se simte în aer că se apropie punctul culminant al aventurii.
— Bună, Nelule. Ce-ai căutat aici? — zîmbește cu subînțeles Norocel.
Nelu, brusc, se zăpăcește.

— Ce să caut? — răspunde Nelu, ștergîndu-și fruntea transpirată.
Am adus... (Acum l-am prins!)
— se gîndesc următorii.)
— Ce-ai adus?
— Păi... niște sticle și borcane...

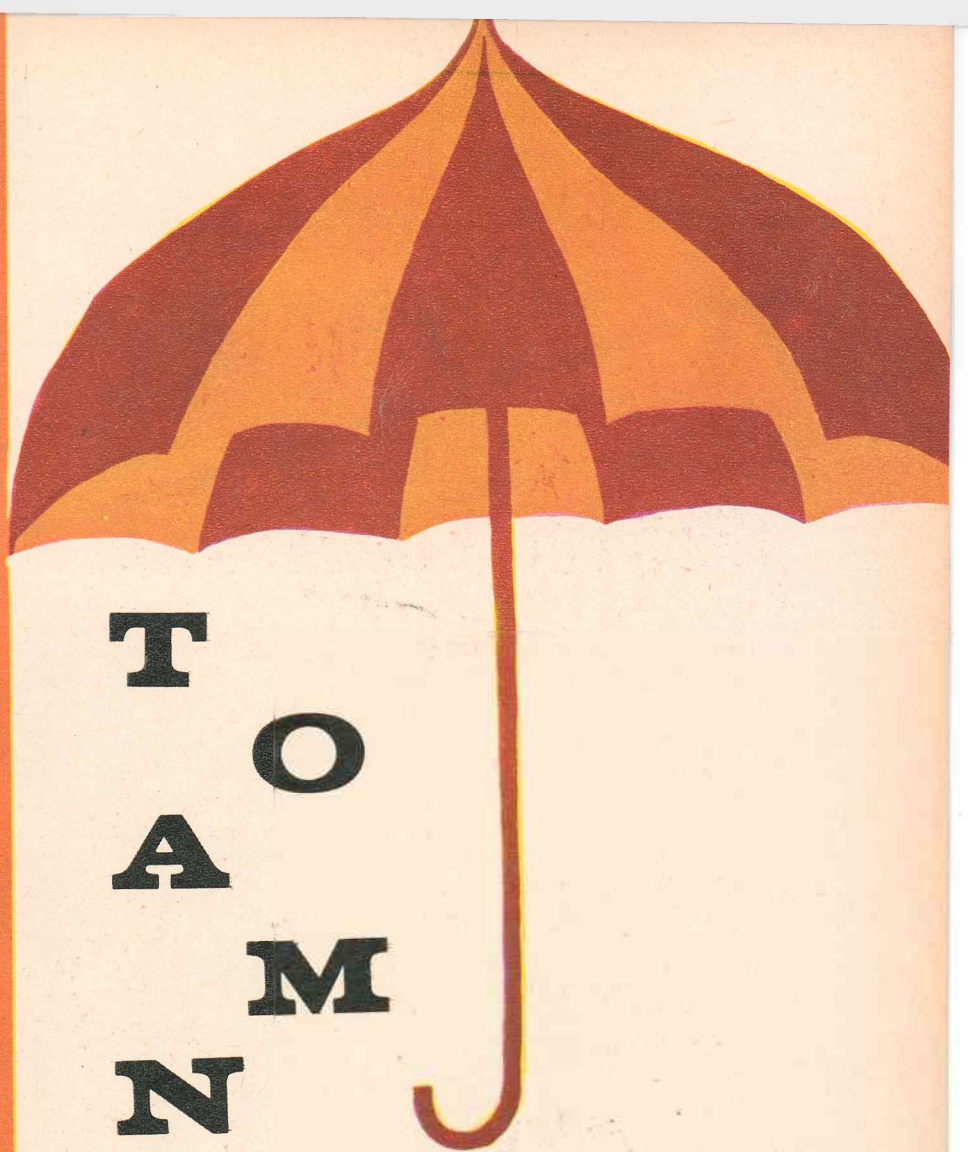
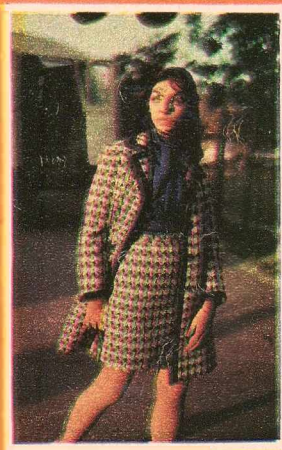
— Ce??? Sticle și borcane? (și în gîndul lor: nu umbla cu cioara vopsită!)
— Da, sticle și borcane goale, întărește Nelu, foarte sigur de el. Cînd vreau să am un ban, le adun de acasă sau de pe la unchi și mătuși și...

Dragi copii, de atunci Norocel și prietenii lui adună mereu sticlele și borcanele goale, care ocupă atîta loc în cămară sau pivniță și nu-s de folos în casă, predîndu-le contra cost la magazin, adunînd astfel leu cu leu în pușculiță. Dar la fel ați putea face și voi, nu-i așa? Și nu numai voi, ci și părinții. În felul acesta și voi, și ei veți putea realiza cu toții economii care, cum se știe, prind bine oricînd.

T A M N A

În vitrinele magazinelor, o bogată colecție de articole de îmbrăcăminte de sezon pentru femei:

● **TAIOARE FANTEZI**

— țesături și croieli în pas cu noua linie a modei: jacheta mai lungă, fusta ușor evazată.

● **PANTALONI DIN STOFĂ**

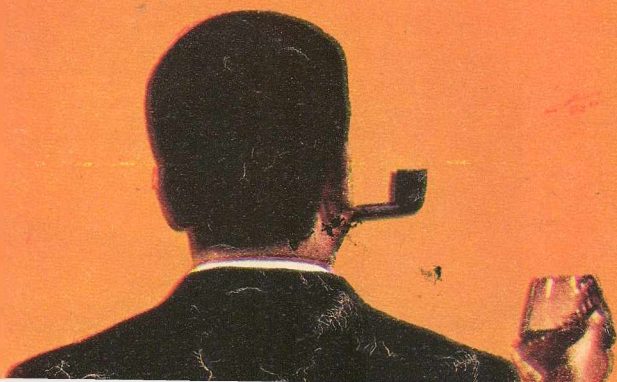
— croială modernă, evazați, din țesături adecvate.

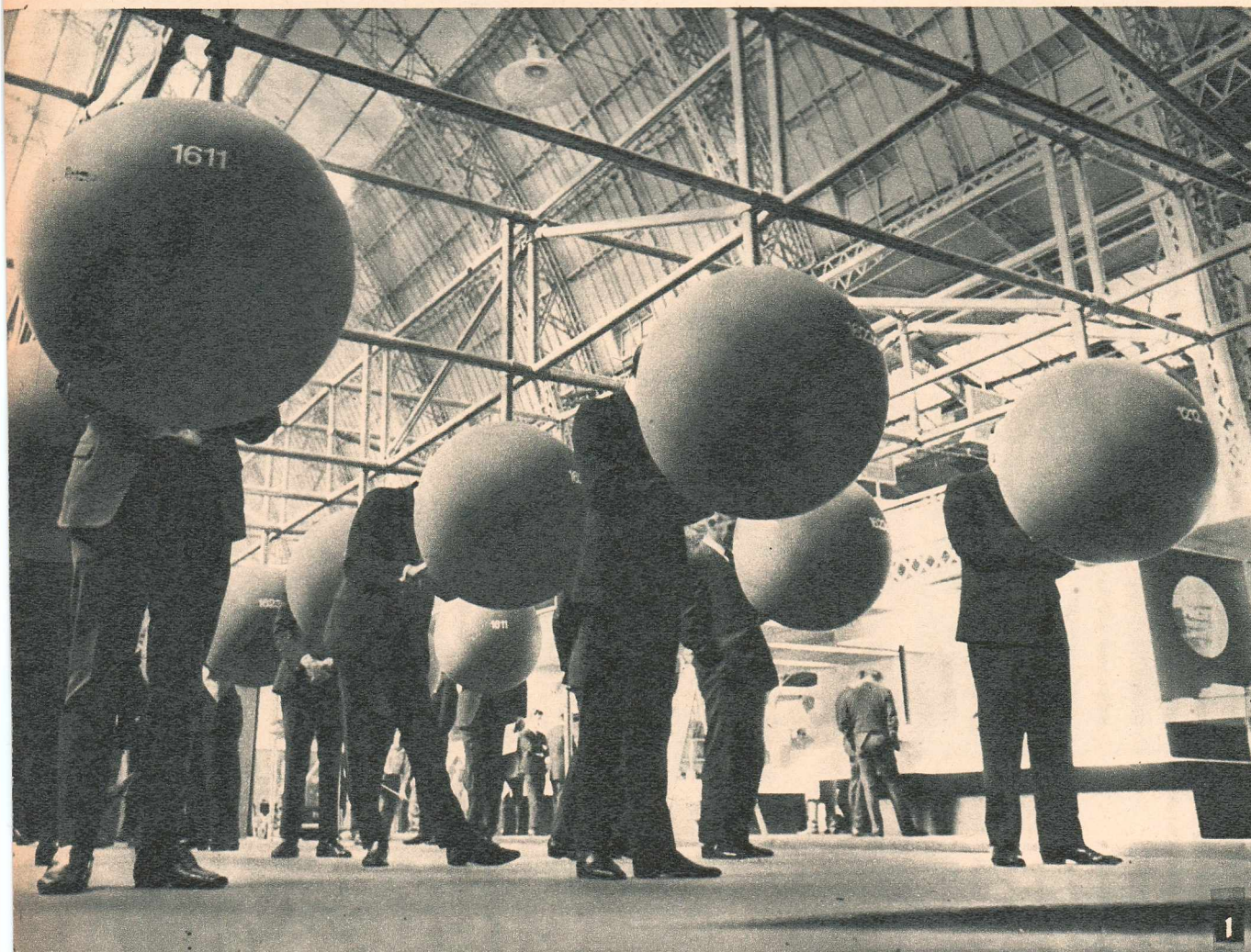
● **PARDESIURI**

— țesături fantezi, croieli moderne.

● **FUSTE FANTEZI**

— carouri, dungi, uni, cu garnituri de tigheluri, fermoare, catarama, anouri, nasturi.

PUNCT
ȘI DE LA
CAPĂT

● Într-o cafenea din Roma au fost arestați doi tineri care jefuiseră pe niște turiști olandezi. Întimplarea ar fi rămas un banal fapt divers dacă localul în care au fost prinși hoșii nu s-ar numi «I due ladroni», adică «Cei doi hoși».

● Postul de televiziune din Great Falls (S.U.A.) avea în acea zi în program două reportaje, unul despre sosirea în oraș a guvernatorului statului Oklahoma, altul despre lucrările de canalizare. Dintr-o neatenție a tehnicianului de sunet, care a dus la inversarea benzilor sonore, telespectatorii l-au auzit pe guvernator spunând la sosire: «Trebuie să vă spun că aici e un miros insuportabil...»

● Brigitte Bardot a dat în judecată, pentru defăimare, revista «Ici Paris», cerând daune în valoare de 250 000 de franci. Revista publicase o știre prin care se afirma că celebra B.B. s-ar fi supus unei operații estetice...

CALCULATOR AI,
CAP CE-ȚI MAI TREBUIE?...

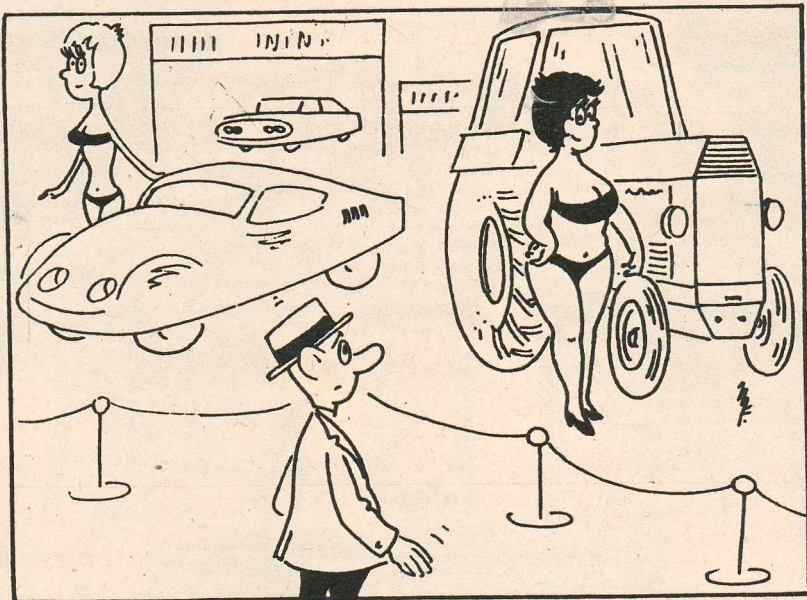
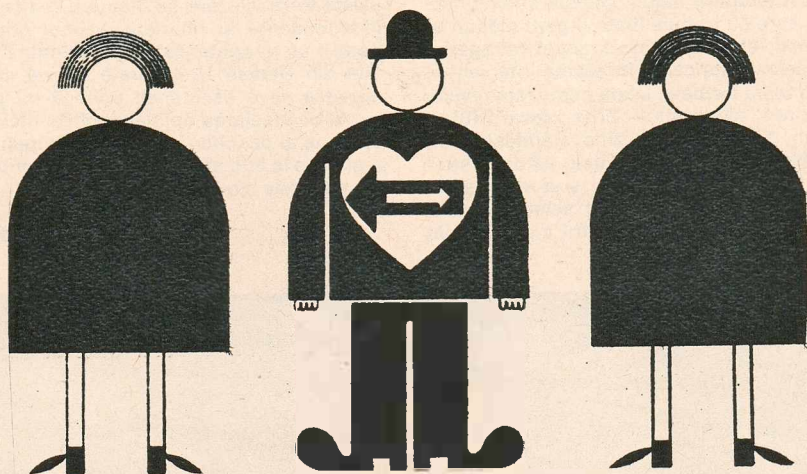
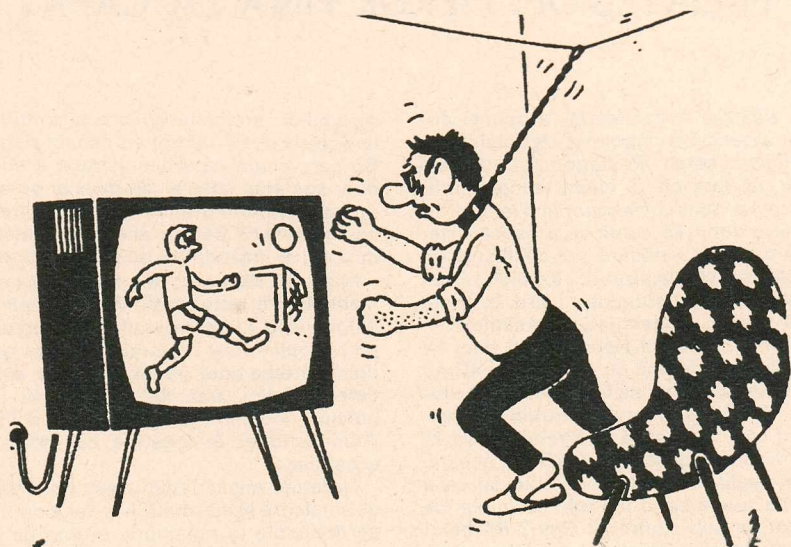
Imagini fotografice de la o expoziție intitulată «Eficiență în afaceri», organizată de o societate britanică. La întrebarea pe care o ridică fotografia nr. 1, unde au dispărut capetele oamenilor, răspunde fotografia nr. 2: în niște calculatoare electronice suspendate, de formă sferică.

N OAPTE BUNĂ!

Întreprinderea londoneză Silentnight — în traducere literală «Noapte liniștită» — a lansat cu deplin succes noul ei model de pat «Contour 70». Dacă, privind produsul, trebuie să acceptăm că el se deosebește radical de ceea ce noi numim îndeobște un pat, aflându-i virtuțile funcționale (și estetice, desigur) Va trebui să recunoaștem superioritatea noului articol de mobilă asupra celui clasic. «Contour 70» are mai mult forma unei ambarcații. În construcția sa se folosesc elemente din lemn și de tapiserie (în primul rind poliuretan) de mare finețe, care-i conferă calități ideale de odihnă și relaxare.

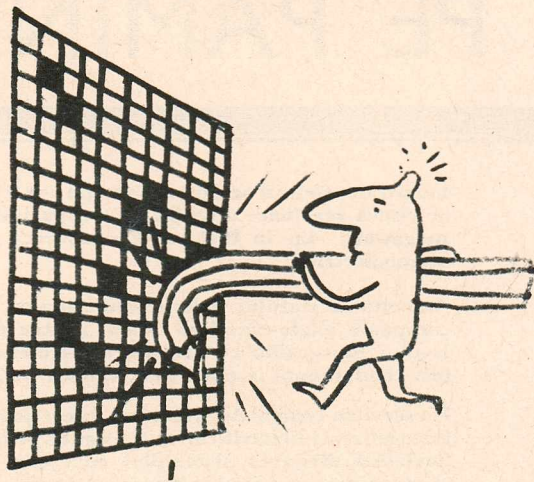

DE PESTE HOTARE

PRAGOPRESS

UN CAREU... TARE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2												
3	A	M	E	T	I	T						
4	B	A	N	U		M	O	A	L	E		
5												
6	T	U	I									
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

ORIZONTAL: 1) Războinic grec despre care «Iliada» spune că striga cu puterea a cincizeci de oameni — A perfora. 2) Poet român, autorul poeziei «Marșul celor puternici» — Își folosește puterea despotică. 3) A băut un vin cam tare — Tonic, printre multe altele. 4) Sat în Moldova — Nu prea tare — Sesiune! 5) Umed — Oraș în R.D.G. — Se întrece cu tine. 6) Topor cu gura mică (reg.) — Se preferă în funcție de tăria... bărbii — Oraș scoțian pe insula cu același nume. 7) Fortificată — E incurcată uneori (pl.). 8) Lordul (în... traducere) care-l căuta pe Willy Spucker, «un bărbat grozav de tare», din poezia lui Coșbuc — Scriitor american, autorul volumului de nuvele «Poartă-te dur cu ei». 9) Utilizarea lor face... musculatură (sing.) — Chemare intimă — O drojdie... fără tărie. 10) Oraș în Italia — Cap de gogoman! — Tare în bătălie. 11) Cete! — Măsoară tăria alcoolului (pl.) — Tare de cap. 12) E supranumit de Vergiliu «Zeul puterii» — Îl provoacă emoțiile tari. 13) Comparativ pentru înghețat tare — Vin... puterea ursului — Refren.

VERTICAL: 1) Nu-i tare (dim.) —

Dramaturg german, autorul poeziei «Generale, ții puternic tancul». 2) A pune pe picioare — Gigant mitologic invincibil, deoarece căpăta forțe noi de câte ori atingea pământul. 3) De culoarea abanosului — Tărie (fig.) — Carne! 4) A îmbina cu nituri — Orașel în Noua Zeelandă — George Coșbuc. 5) Localitate în R.P. Chineză — Puternic avânt — Intră-n sfera expresiei «unirea face puterea». 6) În plină vigoare — Lipsit de tărie. 7) Radiu — Mare și tare — Particulă de noblete italiană. 8) Pod umblător — Marieta alintată — Tare la capete! 9) Tare la gît — Te face... tare — Lene! 10) Acid numit popular și «apă tare» — Scriitor italian, unul dintre cei mai mari poeți ai lumii. 11) Pasăre răpitoare, numită și șoricar — Tari din fire. 12) Radu Voinescu — La gimnastică, pentru a atenua puterea șocului — Mare fluviu african. 13) Scriitor elvețian de limbă germană, autorul nuvelei «Steagul celor șapte dirji» — Atelierul lui Hefaisos și al ajutoarelor sale, ciclopul (mit.).

Marian PĂTRAȘCU

Dicționar: BANU, TUI, COLL, ENA, TOA, TSI, DEL, UIE.

Dezlegarea jocului «APRECIERI», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) PĂPUȘA — UMANI. 2) ATENA — STELE. 3) REȚINUȚI — ITA. 4) NECAZ — LENES. 5) DT — ATASATA — P. 6) REA — ATI — I — AR. 7) A — MUT — LACOMI. 8) GREIERI — AȘI. 9) OIȚE — AȚA — ICE. 10) STI — ATOMI — IR. 11) T — TEMERARI — O. 12) ELENA — IREALI.

ȘAPTE ZILE PE PĂMÎNT

NEW DELHI

Înainte de sfârșitul acestui an în India vor fi puse în funcțiune câteva reactoare atomice cu o capacitate totală de 580 megawați, iar în 1971 va fi inaugurată prima centrală atomoelectrică.

CARACAS

Autoritățile statului venezuelean Zulia au dat în judecată compania anglo-olandeză «Shell» pentru poluarea apelor lacului Maracaibo cu reziduuri petroliere. Compania a fost condamnată la plata unei amenzi de 222 000 dolari.

MOSCOVA

Un serviciu central de dispecerat, creat pe lângă Ministerul Energeticii și Electricității, va asigura pe întreaga Uniune Sovietică dirijarea sistemului energetic. Un calculator electronic va contribui la luarea celor mai oportune decizii.

HAGA

Printre pancartele purtate la o recentă demonstrație în capitala Olandei, una avea inscripția «Olandezii multumesc N.A.T.O. pentru cele 3,7 miliarde». Cifra reprezintă bugetul militar al Olandei, care anul acesta urmează să crească cu încă 400 milioane guldeni.

NEW YORK

Două ziare contrazic versiunea oficială a neamestecului S.U.A. în evenimentele din Laos. «New York Daily News» deși S.U.A. refuză să recunoască faptul că duc un război aerian în Laos, acesta se desfășoară de fapt încă din 1964. «New York Times»: guvernul S.U.A. intenționează să transforme Laosul într-un al doilea Vietnam, intensificând în fiecare zi operațiunile militare în această regiune.

HELSINKI

Autoritățile din Helsinki elaborează un plan de reorganizare urbanistică a capitalei finlandeze. Prevăzut a se realiza în 2—3 decenii, planul prevede reconstrucția radicală a mai multor cartiere, printre care și centrul orașului.

ACCRA

Producția anuală de diamante a Ghanei a atins — potrivit unor statistici oficiale — 2,5 milioane carate. Ghana se situează astfel pe locul al patrulea în lume în rândul țărilor producătoare de diamante.

TOKYO

2 535 km pe oră, aceasta va fi viteza unui tren supersonic al cărui model este experimentat în Japonia. Scopul experienței: realizarea unui tren care, deplasându-se cu o viteză de două ori superioară celei a sunetului, să acopere cei 515 km dintre Tokyo și Osaka în 12 minute.

PORT-AU-PRINCE

Potrivit unui acord încheiat între François Duvalier și un grup de oameni de afaceri din Texas, în capitala haitiană va lua naștere un port liber care — se speră în Haiti — va ameliora situația economică a țării.

PARIS

Referindu-se la «hemoragia» creierelor europene spre S.U.A., revista «Entreprise» arată că 22% elvețieni, 21% englezi, 10% austrieci, 8% vest-germani își părăsesc, după absolvirea universității, țările, pentru a trece Atlanticul.

OTTAWA

S-a calculat că, din cauza reducerii bruște a fluxului comercial, anul trecut au dat faliment în Canada 1697 firme comerciale, industriale și de construcții. Datoriile acestora totalizează 130 milioane dolari.

M-DAY: „VOM MERGE PÎNĂ LA CAPĂT”

În ziua mării manifestații a opiniei publice americane împotriva războiului din Vietnam, șeful Pentagonului, Melvin Laird, declara că, în ciuda demonstrațiilor, comandanții americani în Vietnam au primit ordinul să continue a aplica «maxima presiune» militară și a desfășura cu rapiditate «vietnamizarea războiului». La aceeași oră, fiul său, John Laird, în vârstă de 22 de ani, student la Universitatea din Wisconsin, declara ziaristilor, în timp ce manifesta împreună cu colegii săi: «Cred că oricine ar trebui să fie împotriva războiului. A scăpat de sub control». Coincidența este simbolică și semnificativă în ce privește lărgimea și caracterul acestei manifestații, dar rămâne de elucidat ce a vrut să spună Laird-fiul prin cuvintele «A scăpat de sub control»? Cine? Războiul care trebuie lichidat sau manifestațiile care au luat o asemenea amploare încât nici tineri ca el nu pot decît să li se alăture? S-ar putea să fi vrut să spună și una, și alta. Lucrurile, atît în ce privește războiul de intervenție, cît și starea de spirit a opiniei publice americane, nu mai pot fi ținute în hățuri. Sensul demonstrației este că trebuie luate urgent măsuri și numai într-o singură direcție: retragerea trupelor americane, încetarea intervenției sub toate formele. După cum arăta revista «Time», «M-day» — Ziua moratoriului, cum a fost numită ziua manifestațiilor, reflectă o realitate politică. «Administrația — scrie «Time» — și-a desfășurat campania electorală sub semnul promisiunii că are un plan pentru a pune capăt

războiului, promisiune care a contribuit la victoria ei, ce-i drept strînsă, în alegeri. Se pare acum că Administrația a stîrnit doar speranțe false și «M-day» ar putea fi numai începutul prețului pe care va trebui să-l plătească pentru aceasta... Efectele mișcării antirăzboinice nu pot fi ignorate».

Mișcarea «M-day», care tinde să se perpetueze, este alcătuită din grupări și părți de o mare diversitate de preocupări și opinii. Dar factorul unificator este, după părerea unui ziarist american, «pierderea răbdării față de continuarea războiului, îndoiele cu privire la politica Administrației în legătură cu încetarea acestuia».

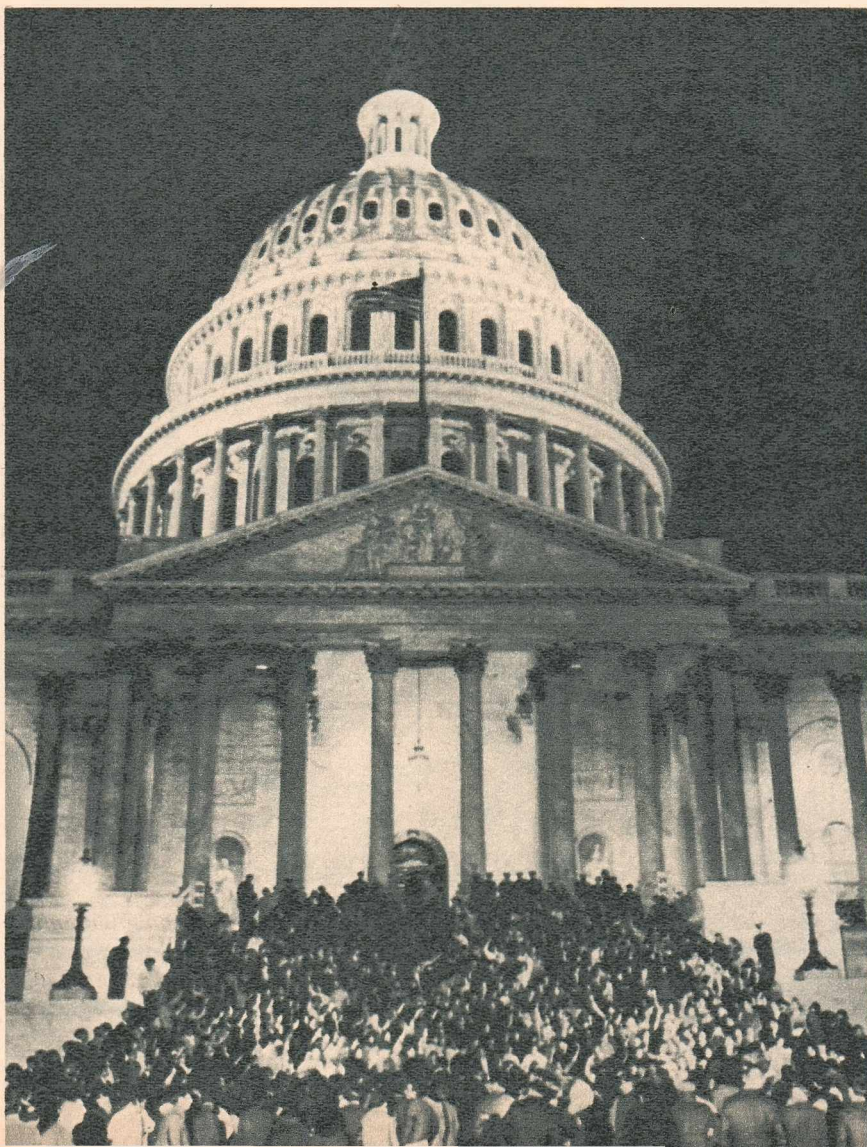
Inițiatorii mișcării plănuiesc noi acțiuni de amploare și mai mare — o demonstrație de două zile în noiembrie și una de trei zile în decembrie. Personalități care s-au alăturat organizatorilor declară răspicat: «Nu ne vom liniști cu «acadelele» retragerilor parțiale. Nu ne vom opri pînă nu va fi pus capăt războiului».

Așa cum lupta eroică a poporului vietnamez dovedește că în zilele noastre nu există forță în stare să înăbușe voința de independență și libertate a unui popor hotărît să le aperse, tot astfel demonstrațiile din Statele Unite arată că cei care mizează pe o asemenea politică nu pot conta pe înșelarea opiniei publice, nici pe sprijinul ei deschis, nici pe apatie, pentru a-și duce la bun sfîrșit țeluri incompatibile cu cerințele contemporaneității.

Nicolae LUPU

◀ Două aspecte ale impunătoarelor manifestații de protest — cele mai ample demonstrații antirăzboinice din istoria S.U.A. — prilejuite de Ziua moratoriului: demonstrația din Boston — 90 000 participanți (stînga) — și mulțimea adunată la Washington, în fața clădirii Capitolului (dreapta).

Ziua Națiunilor Unite

de Silviu BRUCAN

24 octombrie — Ziua Națiunilor Unite — a devenit una din tradițiile caracteristice lumii postbelice, care amintește oamenilor de pretutindeni și în primul rând oamenilor de stat că relațiile dintre națiuni și statele acestei lumi trebuie să se bazeze pe anumite norme și principii. Ele exprimă de fapt conștiința omenerii, care reflectă în fiecare epocă gradul de dezvoltare a civilizației umane, a circulației de bunuri materiale și a comunicațiilor internaționale, inclusiv a mijloacelor de distrugere folosite în războaie. Există o diferență fundamentală între modul cum judecau oamenii societății feudale legitimitatea războaielor duse de cavalerii în armură și modul cum judecă oamenii societății contemporane legitimitatea unui război purtat cu arme atomice sau a unei agresiuni îndreptate împotriva dreptului unui popor de a-și organiza viața potrivit propriei sale dorințe. Evident, conținutul noțiunilor de legitimitate și legalitate, ca și al altor noțiuni de morală și drept, se schimbă, evoluează. Exprimind tocmai această evoluție, Carta O.N.U. — a cărei aniversare o celebrăm azi — interzice recurgerea la forță armată pentru rezolvarea litigiilor dintre state și proclamă că relațiile dintre state trebuie să se desfășoare pe baza respectării principiilor independenței, suveranității și egalității, a neamestecului în treburile interne, a cooperării și ajutorului reciproc.

Celor care în această zi își manifestă — pe drept cuvânt — nemulțumirea sau decepția față de performanțele organizației pe acest plan nu le rămâne decât consolarea că O.N.U. nu poate fi mai bună decât lumea pe care o reprezintă. Totdeauna, dreptul internațional a avut conținutul și valoarea pe care i-au dat-o raportul de forțe dintre state și sisteme de state, starea relațiilor internaționale în ansamblu. Cu 24 de ani în urmă, în condițiile caracteristice de la sfârșitul celui de-al doilea război mondial, O.N.U. a fost concepută să funcționeze pe baza rolului predominant și a acordului celor cinci mari puteri — S.U.A., U.R.S.S., Anglia, Franța și China, membri permanenți ai Consiliului de Securitate, împuterniciți cu drept de veto.

De-a lungul anilor însă, două procese ireversibile ale epocii noastre și-au pus amprenta asupra organizației. Dacă la începuturile ei, când organizația cuprindea doar 51 de membri, Statele Unite și puterile occidentale ocupau o poziție dominantă, de-a lungul anilor majoritatea covârșitoare a membrilor intrați în organizație

o formează țări în care au avut loc profunde prefaceri naționale și sociale. Deși acest proces nu s-a reflectat integral în O.N.U. — dovadă absența Republicii Populare Chineze și a altor state socialiste — cele peste 70 de țări afro-asiatice și țările socialiste, a căror influență depășește simpla reprezentare numerică, au determinat o schimbare sensibilă a situației. De aceea, dintr-un organism care în concepția occidentală trebuia să îndeplinească funcția de păstrare a statu-quo-ului, O.N.U. a devenit un factor de presiune în vederea accelerării destrămării sistemului colonial.

În paralel, O.N.U. a reflectat un alt proces major al epocii — creșterea rolului statelor mici și mijlocii. La O.N.U. apare mai clar ca oriunde că spre deosebire de epocile anterioare, când problemele internaționale erau rezolvate exclusiv de marile puteri care-și împărțeau între ele lumea, în prezent, ca urmare a dezmembrării imperiilor coloniale și a apariției statelor socialiste, țările mici și mijlocii joacă un rol remarcabil în viața internațională. Alături de marile puteri, care continuă să aibă răspunderea majoră în special în problema păcii și războiului, țările mici și mijlocii aduc o contribuție crescândă la rezolvarea problemelor internaționale în spiritul Cartei O.N.U.

Și în sesiunea actuală, dezbaterile generale a înregistrat cererea aproape unanimă a vorbitorilor de a se stinge cât mai repede focarul de război din Vietnam prin retragerea imediată și necondiționată a trupelor americane, dând posibilitate poporului vietnamez să-și hotărască soarta. De asemenea, dezarmarea, rezolvarea conflictului din Orientul Mijlociu, eradicarea ultimelor rămășițe colonialiste, lansarea celui de-al doilea deceniu al dezvoltării în lumea a treia au stat în centrul dezbaterii generale.

Faptul că anul viitor O.N.U. sărbătorește un sfert de veac de la înființarea sa constituie prilejul unei reexaminări a scopurilor și metodelor sale. În întreaga lume, oamenii pătrunși de sentimentul necesității și utilității organizației internaționale se preocupă de sporirea eficienței și rolului O.N.U. în rezolvarea problemelor vitale ale omenerii. Și pe acest plan România socialistă este prezentă prin acțiunea energică și neobosită pe care o desfășoară pentru promovarea principiilor Cartei O.N.U.

MOSCOVA

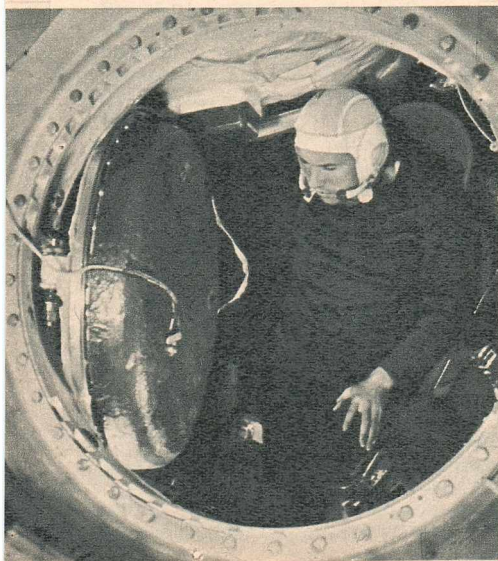
TEHNOLOGIA COSMICĂ

Correspondență specială de la Agenția de presă NOVOSTI

Importanța zborului celor trei nave cosmice sovietice pentru dezvoltarea viitoare a unor importante ramuri ale științei și tehnicii este încă greu de apreciat. Dincolo de limitele atmosferei terestre se pot efectua experiențe științifice imposibile de realizat în condițiile de pe Pământ. Vidul adânc, imponderabilitatea, radiațiile, diferențele mari de temperatură reprezintă tot atâtea fenomene de un excepțional interes științific, solicitând cercetări complexe de o mare importanță pentru cunoașterea lumii înconjurătoare.

Cosmosul oferă tehnologilor, gratuit și în cantități nelimitate, vidul spațiilor sale infinite. Pe Pământ, oricât ar părea de ciudat, vidul costă destul de scump. Pen-

Cosmonautul sovietic Gheorghi Șonin, pilotul navei cosmice «Soiuz 6», în timpul unui antrenament.

tru obținerea unei atmosfere rarefiate timp de 10 minute într-o cameră specială de încercare a sateliților, un om de știință francez a avut nevoie de trei pompe mecanice pentru evacuarea «în mare» a gazelor, de două pompe cu titan, de încă o pompă pentru captarea moleculelor de gaze de pe suprafețele având temperaturi foarte joase și, în sfârșit, de o pompă turbomoleculară. Costul unei asemenea instalații este — potrivit datelor publicate în revista «New Scientist» — de 1 830 000 lire sterline. Și, trebuie spus, vidul existent în cosmos este de sute și mii de ori mai puternic decât cel ce se poate obține pe Pământ. Iar ca să-l ai la dispoziție, n-ai nimic altceva de făcut decât să deschizi trapa uneia dintre încăperile stației cosmice.

Lipsa atmosferei simplifică și facilitează acțiunea de sudură. Pe Pământ, oxigenul existent în aer complică lucrurile, creînd la suprafața metalelor o peliculă subțire, e drept, dar care îngreuiază mult sudura. În plus, știința cunoaște metoda sudurii «la rece», în condiții de vid, când două piese metalice, intrînd în contact strîns, se lipesc foarte puternic între ele.

Condițiile neobișnuite ale cosmosului au atras atenția și tehnologilor care lucrează în domeniul microelectronicii. Prin prelucrarea diferitelor materiale în vid se obțin tot felul de elemente radio — de la diode și triode cu semiconductoare la cele mai complicate scheme integrate.

Nu poate fi neglijată nici imponderabilitatea. Reproducerea ei completă și de durată este de-a dreptul imposibilă pe Pământ. În cosmos, ea poate fi însă folosită fără limită de timp. Se știe, de exemplu, cât este de complicat și dificil procesul de obținere a unor sfere perfecte pentru rulmenți. Rulmenții sînt piese de cea mai mare importanță, indiferent dacă sînt folosiți la un automobil, un avion sau o navă cosmică. De zgomotul pe care îl

fac, de frecarea și încălzirea excesive, de fisurare sînt vinovate în cele mai multe cazuri devierile de la forma sferică. În cosmos însă s-ar putea produce bile, compacte sau goale înăuntru, de o sfericitate perfectă. Asemenea rulmenți de

calitate «cosmică» își vor găsi cu siguranță folosirea la ansamblurile și piesele de deosebită importanță.

Dr. B. ALEKSEEV

SENSUL SCRUTINULUI DIN TURCIA

Alegerile parlamentare din Turcia s-au desfășurat în condițiile existenței unei legi electorale ce datează din perioada imediat următoare evenimentelor de la 27 mai 1960 (n.r. — data loviturii de stat), care a permis trecerea de la sistemul bipartid de reprezentare în Adunarea Națională la o mai largă participare a diferitelor formațiuni politice. Și-au prezentat candidații 8 din cele 39 organizații politice. Observatorii politici apreciază că în ciuda existenței noului sistem de reprezentare, masa alegătorilor a continuat să se polarizeze în jurul celor două mari formațiuni politice — Partidul dreptății (aflat la putere) și Partidul republican al poporului.

Rezultatele alegerilor au confirmat victoria netă a Partidului dreptății, care a obținut 250 de locuri din totalul de 450 din Adunarea Națională. Succesul — relevă AFP — este rezultatul programului politic prezentat de acest partid. Platforma Partidului dreptății — scrie ziarul «Son Havadis», oficiul partidului — include o serie de măsuri menite să contribuie la dezvoltarea continuă a industriei, valorificarea complexă a bogățiilor solului și subsolului, întărirea sectorului de stat în economie. În sprijinul programului său de modernizare a țării, Partidul dreptății a folosit argumente furnizate de statistică, atestînd un ritm al creșterii industriale în perioada guvernării sale, — de 7% pe an — creșterea venitului național, dezvoltarea învățămîntului, progrese în lichidarea analfabetismului. «Vom încerca să restabilim un echilibru în principalele direcții de dezvoltare a țării» — a declarat premerul Demirel.

Principalul subiect de controversă dintre Partidul dreptății și celelalte formațiuni politice l-a constituit intenția acestuia de a modifica actuala constituție în sensul reducerii prerogativelor parlamentului și a întăririi puterii executive. Republicanii, conduși de İnönü, au prezentat o platformă ce cuprinde o reformă agrară, naționalizarea principalelor ramuri ale economiei, întărirea sectorului de stat, limitarea activității companiilor străine. Așa se explică de altfel creșterea simțitoare a numărului de voturi pe care le-au obținut, în comparație cu alegerile din 1965.

În ceea ce privește problemele de politică externă, se manifestă o apropiere de vederi între principalele partide politice în sensul dorinței de a promova o politică de pace, corespunzătoare intereselor naționale, o politică de dezvoltare a relațiilor cu toate statele, indiferent de regimul lor social-politic, de întărire a legăturilor cu vecinii, cu statele din Balcani.

Cu toate că Partidul dreptății a obținut victoria, observatorii remarcă faptul că obiectivul său de a obține în parlament majoritatea de două treimi, care i-ar fi permis să modifice constituția, nu a fost totuși atins. În aceste condiții, Partidul dreptății va trebui să țină seama, mai mult decât în legislatura precedentă, de opoziția Partidului republican al poporului — «principalul cîștigător de voturi» în recente alegeri, după cum arăta ziarul «Ulus».

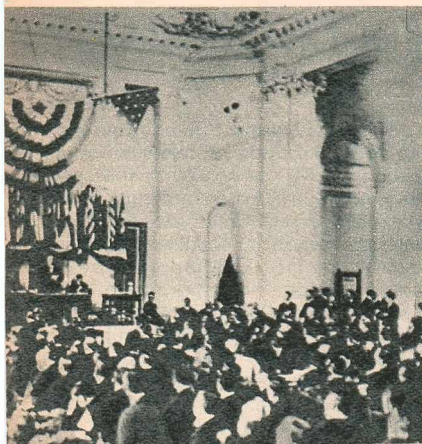
Gemiș GENDAN

ARHIVA-FOTO

SEMICENTENARUL O.I.M.

Primele încercări de constituire a unei organizații având menirea să se ocupe de problemele muncii au fost făcute în Elveția la sfârșitul secolului trecut. Organizația Internațională a Muncii a luat însă naștere în 1919, pe baza Tratatului de la Versailles. Organizație cu caracter permanent având misiunea studierii și îmbunătățirii condițiilor de muncă și de trai ale oamenilor muncii de pretutindeni, O.I.M. a funcționat la început pe lângă Liga Națiunilor. Prima sesiune a organizației, întrunită la Washington (29 octombrie-1 noiembrie 1919), a elaborat o seamă de convenții, printre care: instituirea zilei de lucru de 8 ore, interzicerea folosirii copiilor la muncă ș.a. Parlamentul român a ratificat, la 13 iunie 1921, toate cele șaisprezece convenții elaborate de Organizația Internațională a Muncii pînă la acea dată. De la terminarea celui de-al doilea război mondial, O.I.M. face parte dintre instituțiile specializate ale O.N.U., activînd azi cu participarea reprezentanților a o sută douăzeci de state — între care și România. Semicentenarul organizației va fi sărbătorit la 29 octombrie, atît în cadrul Adunării Generale a O.N.U. cît și printr-o serie de solemnități ce se vor desfășura la New York. O.I.M. a fost distinsă recent cu premiul Nobel pentru pace pe anul 1969. În fotografie, aspect de la prima ședință a O.I.M. — Washington, 29 octombrie 1919.

Ion MUNTEANU

LABURIȘTII ȘI CONSERVATORII LA BRIGHTON

La interval de o săptămînă, conferințele anuale ale partidelor laburist și conservator din Marea Britanie s-au întrunit în aceeași sală din Brighton, cu privirile deopotrivă ațintite asupra alegerilor parlamentare de la sfârșitul anului viitor.

Laburiștii au părut mai preocupați de apropierea alegerilor. În a lor «Agendă pentru o generație», ei au formulat de fapt un program electoral în jurul căruia se va axa întreaga lor campanie, practic de pe acum declanșată. Premierul Wilson și miniștrii săi au depus o mare străduință pentru a instala potențialul electoral al partidului lor pe poziții ofensive. Căci, pentru prima oară după mulți ani, conferința laburistă a putut lua cunoștință de cifre și fapte care par să ilustreze realmente o redresare a situației economice și financiare a Marii Britanii. În principal, aceasta s-a concretizat în surplusul de 48 milioane lire sterline (întîiul de o asemenea importanță din 1966 și pînă acum) înregistrat de balanța de plăți a Angliei în primele șase luni ale acestui an. În posesia unor astfel de argumente, laburiștii se consideră în prezent în măsură să recîștige favoarea copului electoral.

Conservatorii au apărut la Brighton mai puțin pregătiți pentru bătălie. Ei s-au îngrijit, pare-se, mai ales de consolidarea actualei lor conduceri, amînînd pentru mai tîrziu formularea unor opțiuni cu caracter de program electoral. Dar, prin virulența criticilor la adresa guvernării laburiste, ei nu au lăsat nici o îndoială că se consideră de pe acum angajați în cursa electorală.

În ciuda imperativelor electorale, conferințele celor două partide nu au fost nicidecum lipsite de dispute și ciocniri. Liderii laburiști au avut de înfruntat nemulțumirea acută a unei părți apreciabile a sindicatelor față de politica de control al salariilor și prețurilor, care limitează drastic posibilitățile oamenilor muncii de a-și ameliora condițiile de viață. Conservatorii au avut aprige dispute asupra imigrării și problemei rasiale. Și ambele conferințe s-au scindat violent — asemenea celei liberale, ceva mai înainte — atunci cînd au abordat mult disputata aderare a Marii Britanii la Piața comună. Un viguros curent potrivnic aderării s-a format și se manifestă în ultimul timp în toate sectoarele politice. La temelia acestei poziții se află convingerea că interesele economice, independența politică și locul specific al Angliei în lume ar fi prejudiciate în cazul alăturării ei celor șase. Liderii principalelor partide s-au refugiat în cele din urmă într-un compromis care — asemenea poziției oficiale a guvernului — nu exclude aderarea, dar o

subordonează îndeplinirii unor condiții speciale destinate să salvgardeze interesele specifice ale Marii Britanii.

N. RATEȘ

BRAZILIA: CINE ESTE MEDICI ?

Astăzi, 25 octombrie, la Brasilia este convocat pentru prima oară după zece luni Parlamentul țării. El urmează să confirme — «formal», după părerea observatorilor politici — alegerea generalului Medici, actual președinte interimar, în funcția supremă a țării și a amiralului Rademaker în funcția de vicepreședinte. Medici urmează să fie prezentat drept candidat al Uniunii naționale, reprezentînd partidul de guvernămînt Alianța pentru reconstrucția națională (ARENA) și partidul de opoziție Mișcarea democratică braziliană (MDB), singurele partide politice din Brazilia care prin actul instituțional nr. 16 redevin legale și «pot să-și prezinte candidați pînă în penultima zi a alegerilor».

Generalul Emilio Garrastazu Medici, fost comandant al armatei a treia și șef al Serviciului federal de informații, nu figurase anterior pe listele presupușilor candidați la președinție. După imbolnăvirea lui Costa E Silva, puterea supremă în stat a fost exercitată de un triumvirat militar, compus din amiralul Rademaker — ministrul marinei, generalul Lyra Taveres — ministrul forțelor terestre, și mareșalul Marcio Melo — ministrul aviației, trei dintre cei patru presupuși viitori președinți ai Braziliei, al patrulea fiind generalul Albuquerque Lima, fost ministru de interne. Ei au promulgat mai multe acte instituționale (introducerea pedepsei capitale, amînarea cu un an a alegerilor municipale, expulzarea persoanelor «periculoase»), argumentînd hotărîrile luate prin «radicalizarea acută a luptei politice în Brazilia». În acest sens, observatorii politici din Rio prezentau ca aproape sigură alegerea lui Rademaker sau Melo, adepți ai liniei dure. Lyra Taveres, «spirit cultivat și pacifist», care s-a opus promulgării actului instituțional ce prevedea introducerea pedepsei cu moartea, avea puține șanse de a ocupa în viitorul apropiat fotoliul prezidențial. Generalul Albuquerque Lima, după cum afirmă observatorii din Rio, se bucura de un larg sprijin atît din partea tinerilor ofițeri cît și din partea păturilor de intelectuali și chiar din partea maselor populare, unde era considerat un «peruanist», adică adept al măsurilor luate în Peru în spiritul apărării intereselor naționale.

Referindu-se la alegerea lui Medici drept candidat «sigur» la fotoliul prezidențial brazilian, comentarii diplomatici din Rio sînt de părere că s-a urmărit alegerea în funcția supremă a statului a unei per-

soane moderate, dar ferme. Medici a fost un apropiat colaborator al predecesorilor săi Castelo Branco și Costa E Silva, ceea ce pentru înaltul comandament care l-a desemnat președinte interimar era, se pare, un argument în plus că va continua politica acestora. Este însă de reținut opinia observatorilor din Rio, potrivit căreia generalul Medici va continua politica predecesorilor săi, dar «într-un stil personal».

Dan BULGĂR

NEW YORK

„AFACEREA PADRE“

Corespondență specială de la C. ALEXANDROAIE

În aprilie 1553, corăbiile încărcate cu tone de aur, argint, bijuterii și pocale bătute în nestemate, prădate de armata viceregelui spaniol al Mexicului, Luis de Velasco, părăseau Golful Mexic îndreptîndu-se spre Spania. Comoara, evaluată astăzi la zeci de milioane de dolari, n-a mai ajuns în Spania. Ea a fost descoperită cu ajutorul detectoarelor de mine abia în zilele noastre, după patru secole și mai bine, de un grup de americani, geniști ai adîncurilor.

Atunci, în 1553, o furtună violentă a deviat corăbiile, împingîndu-le, după cum s-a crezut, spre stîncile Floridei. Corăbiile s-au scufundat toate și din cei peste 1 000 de încercați «lupi de mare» și soldați, numai unul a ajuns să dea din nou ochii cu viceregele, căruia i-a istorisit teribila întimplare. Încercările pe care le-au făcut atunci spaniolii ca să recupereze comoara au fost zadarnice, întrucît corăbiile nu se scufundaseră lingă stîncile Floridei, ci în apropierea insulei Padre, între localitățile texane de coastă ce poartă azi numele de Brownsville și Corpus Christi.

Cercetările întreprinse în ultimul an de un grup de arheologi și istorici americani au dovedit că metalul depistat de detectoarele de mine ale geniștilor era cel al unor epave de corăbii. Din studiul arhivelor forțelor navale din Sevilla și al altor documente ale vremii a rezultat senzaționala descoperire a caravanei trimise de Velasco împăratului Carol al V-lea al Spaniei. Din acel moment — 23 iulie a.c. — autoritățile statului Texas au hotărît instituirea unei paze permanente a acestei zone, unde au început să patruleze mici ambarcații de coastă înzestrate cu stații radar. Spre marea surpriză a autorităților însă, recent s-a constatat că pe fundul golfului Mexic, în apropierea insulei Padre, au apărut trei sau patru cratere imense, fiecare avînd o lungime de 150 m și o lățime de 50 m. Un grup de scafandri, care au întreprins cercetări la fața locului, au constatat că aceste cratere au fost făcute pe locurile a trei-patru epave din caravana lui Velasco. Amploarea săpăturilor necesare dislocării a mii de metri cubi de nisip dovedește că pirații adîncurilor au lucrat aci săptămîni, chiar luni, și că s-au folosit de mijloace tehnice moderne, de instalații complexe de mare tonaj. Se exclude deci de la început ipoteza că acest jaf bine organizat ar fi fost comis de mici bande de contrabandiști de antichități. Totodată se consideră ca sigur că furtul a fost comis înainte de 23 iulie a.c., întrucît stațiile radar ale ambarcațiilor de coastă n-au înregistrat ulterior nici o activitate submarină suspectă. Nu se exclude posibilitatea ca unul dintre oamenii companiilor însărcinate cu recuperarea comorilor să fi dezvăluit secretul unor bande de pirați submarini sau chiar să fi organizat personal acest jaf.

«Îi vom găsi pe acești pirați și-i vom aduce împreună cu prada lor în fața justiției, chiar dacă va trebui să-i căutăm în toate colțurile pămîntului» — a declarat Jerry Slander, comisarul proprietăților de stat din Texas. Slander a cerut F.B.I. să preia dosarul «afacerii Padre». Cererea a fost acceptată, iar investigațiile au început imediat.

CRONICA DE TREI SECADE

NAPOLEON...

În acest an Napoleon, din tot ce am citit despre împărat pro sau contra nimic nu m-a zguduit ca aceste rînduri, la rubrica șahului din «Le Monde», unde sînt comentate și trei partide ale marelui strateg: «Napoleon juca prost».

La drept vorbind, nu avea nici o idee (nici o idee! — sublinierea mea) despre organizarea unei partide sau sensul unui plan. Ne putem îndoi că a priceput vreodată frumusețea implicată în raporturile absolute necesare care se dezvoltă între cele două forțe. Nu a

simțit niciodată vibrația eșichierului (nu a simțit niciodată vibrația... — ecoul meu) în graba lui de debutant care vroia să dea mat de la primele mutări. Ignora arta deschiderii (o ignora!); de exemplu, dezvoltă regina de la a doua mișcare (cum?!), nu controla cîmpurile centrate, juca de multe ori aceeași piesă (aceeași piesă?!).

Era un jucător nerăbdător, suportînd greu ca adversarul să gîndească mult (ei, nu!). De altfel nu-i plăcea să piardă. I se întîmpla ca atunci cînd constata că poziția e desperată să «regăsească» o piesă de mult capturată (ce?!). Nu-i plăcea ca «mecheria» să-i fie luată prea în serios. Era primul care ridea (ridea?!).

Și eu care ziceam că dacă ești Napoleon...

...ȘI EU

Nu, zice specialistul, «legenda tenace conform căreia Napoleon era un puternic jucător de șah, strateg savant pe eșichier ca pe cîmpul de luptă, aplicînd celor 64 de căsuțe principalele școlii militare...» — legenda aceasta e absolut falsă și aparține imaginației noastre bolnave.

Și asta e o legendă falsă? Și asta? De ce mă întritez? Mai mult de o dezamăgire nu merit. Din care să zvîcnească un nou elan. Dacă Napoleon juca prost șah, eu — cronicar de trei secade — îmi pot vedea visul împlinit și anume: să cînt la operă a lui Radames din «Aida». Și cînd voi fi mort și livid, se vor asculta discurile mele și se va scrie: «legenda după care marii cîntăreți erau și admirabili cronicari de trei secade e absolut falsă...», ea aparține imaginației noastre bolnave, bolnave, bolnave...

Radu COSAȘU

CE PĂRERE AVEȚI?

Potrivit unui obicei statornic în anii din urmă, revista noastră vrea să vă aștepte:

- Care sînt cei mai buni actori români și străini ai anului?
- Care sînt cele mai bune filme pe care le-ați văzut în 1969?

Răspunsurile — care vor fi trimise pe adresa redacției pînă la data de 1 decembrie 1969, cu mențiunea pe plic: Pentru ancheta «Flacării» — trebuie să cuprindă opiniile dv. cu privire la:

1. Cel mai bun actor român de film văzut în 1969.
2. Cea mai bună actriță româncă de film văzută în 1969.
3. Cel mai bun actor străin de film văzut în 1969.
4. Cea mai bună actriță străină de film văzută în 1969.
5. Cel mai bun film românesc văzut în 1969.
6. Cel mai bun film străin văzut în 1969.
7. Cel mai bun actor român de teatru văzut în 1969.
8. Cea mai bună actriță româncă de teatru văzută în 1969.
9. Cel mai bun cântăreț român de muzică ușoară ascultat în 1969.
10. Cea mai bună interpretă româncă de muzică ușoară ascultată în 1969.

carte

Am aflat din presă că a apărut un nou volum de versuri ale poetului George Lesnea: **Ulciore de piatră**. Apariția cărții se produce în împrejurări mai deosebite, deoarece ea inaugurează activitatea editurii ieșene «Junimea». Am fi vrut să relatăm mai detaliat despre această primă carte a unei noi edituri, dar nu am găsit-o în librăriile din București. Librării interogați de noi nu-i știau existența. Semnalăm acest «amănunt», în dorința de a se remedia unele deficiențe de operativitate în difuzare.

În colecția Biblioteca pentru toți (nr. 528) a apărut cartea: **Chipuri și popasuri** (Confesiuni literare) de Gala Galaction. Îngrijitorul ediției și prefațatorul ei, Teodor Virgolic, ne asigură că între copertele cărții e însumată «aproape totalitatea articolelor cu caracter autobiografic ale lui Gala Galaction». De menționat că peste 40 de articole apar pentru prima dată în paginile unui volum (Editura pentru literatură).

La Editura pentru literatură universală semnalăm apariția cărții **Despre Racine** de Roland Barthes. În românește de Virgil Tănase. Prefața de Toma Pavel.

În traducerea lui Jánosházy György a apărut în limba maghiară **Act venețian** de Camil Petrescu (Editura pentru literatură).

Noi cărți de poezie intrate în librării: **Pînă unde pot muri** de Ion Sofia Manolescu, **Cîntecul spiralelor** de Ecaterina Săndulescu, **Centaure îndrăgostite** de Radu Cărneci.

În colecția «Romane de ieri și de azi» a apărut **Pădurea spinuzărilor** de Liviu Rebreanu (Editura pentru literatură).

cinema

Familia noastră trăsniță. Copilul isteț pe post de raisonneur — iată o sursă de haz la care cinematograful nu se va îndura niciodată să renunțe. Exploatarea cu îndemnare poate da rezultate agreabile ca în cazul de față. Regia: Jan Valasek (R.S.C.). În distribuție: Vladimir Mensik, Jirina Jiraskova, Jirina Sejbalo.

Testamentul doctorului Mabase. După celebra creație a lui Fritz Lang (1932) — un «remake» care se zbate din greu să-și însușească forța tenebroasă a modelului, să spargă tiparele genului polișt. Regia: Werner Klinger. Interpreți: Gert Fröhe, Senta Berger, Helmut Schmid, Charles Regnier, Wolfgang Preiss, Walter Rilla, Leon Askin.

Lucyna Winicka

Atentatul de la Sarajevo. Cunoscutul și comentatul eveniment din preajma izbucnirii primului război mondial constituie pentru regizorul iugoslav Fadil Hadzic un prilej de investigație socială și psihologică. În rolurile principale: Lucyna Winicka, Bert Sotler, Predrag Finci, Faruk Begoli, Branislav Milicevici.

Ieri s-a deschis la cinematograful Republica din Capitală tradiționala manifestare **Festivalul filmului sovietic**. Primul film din seria celor 7 care vor putea fi văzute — creația lui Stanislav Ros-tocki **Să trăim pînă luni**. Vor urma: **Sezon mort** (regia — Savva Kulis); **La război ca la război** (regia — Viktor Tregubovici); **Orașul visurilor** (regia — Suhrat Abbasov); **Noile aventuri ale răzbnătorilor** (regia — Edmond Keosian); **Mina cu briliante** (regia — Leonid Gaidai); **Frații Karamazov** (regia — Ivan Piriev)

disc

Celebrele **Sonate** pentru violoncel și orgă ale lui Johann Sebastian Bach, inițial destinate violei de gamba, solicită interpretului nu numai o cunoaștere perfectă a tehnicii, ci și o pătrundere în cele mai tainice adîncuri ale gândirii bachiene. **Horst Gehann și Radu Aldulescu** alcătuiesc un excelent cuplu pentru interpretarea acestor sonate, înregistrate la vechea orgă a Bisericii evanghelice din Medias (ECE-0391).

Simfonia nr. 3 Ecouri de jaz de Dumitru Bughici, o interesantă investigație a compozitorului în lumea jazului, reprezintă pentru ascultător una dintre cele mai ispititoare experiențe pentru cucerirea unor noi teritorii în cunoașterea și adîncirea muzicii moderne. Extrem de colorată paletă orchestrală (au fost incluse instrumente neobișnuite ca: saxofoane tenor, orgă electronică, bongos) este mi-

nuită cu virtuozitate de Bughici. **Iosif Conta** dirijează prestigiosul Orchestra simfonică a Radioteleviziunii (ECE-0390-1).

Variațiunile cinematografice compuse de Dumitru Capoianu, o altă încercare de mistuire totală a jazului în simfonism, cuceresc dintr-un bun început sufragate ascultătorilor prin invenția și ingeniozitatea debordantă a compozitorului (ECE-3090-2).

muzică

Deosebit de atractiv programul concertului săptămînal al Filarmonicii, dirijat de Emil Simon din Cluj: «Texturi» de Mihai Moldovan; Concertul pentru pian și orchestră în Do minor (K.V. 491) de W.A. Mozart; rar cîntatul Concert pentru pian și orchestră în Re major pentru mîna stîngă de Maurice Ravel; Poemul simfonic «Marea» de Debussy. Solistul-pianist al celor două splendide concerte este **Dmitri Bașkirov** din U.R.S.S. (31 octombrie / 1 noiembrie Ateneu).

Orchestra de studio a Radioteleviziunii (dirijor **Ludovic Bacii**) include în program trei interesante prime audiții: Cinci piese pentru orchestră de Webern; Concert pentru orgă și orchestră de A. Porfetye (solist M. Kosma) și opera «Înțeleptul Socrate» de Telemann (30 octombrie — sala Studio a RTV).

Doi valoroși interpreți instrumentiști: **Corneliu Gheorghiu**, pian, și **Mircea Negrescu**, vioară, ne oferă un «Concert de sonate» Mozart, Beethoven, Andriicu. Fauré (29 octombrie, Sala mică a Palatului).

S-a reluat și ciclul utililor concerte-lectii. În prima manifestare, un program cu totul corespunzător obiectivului urmărit: preclasicismul (Palestrina, Monteverdi, Couperin, Vivaldi, Corelli). Expune V. Cristian. Exemplificările se bucură de concursul orchestrei de cameră și corului Filarmonicii, formației «Concertino» și violonistului **Mihai Constantinescu** (26 octombrie, Ateneu).

plastică

Proiectarea artistică (U.R.S.S.). Este tot mai imperioasă conlucrarea dintre constructor-architect-artist plastic la crearea celor mai bune și cele mai interesante și eficiente soluții temporare sau a unor utilaje care să comporte nu numai virtuți tehnice, dar și estetice. Studioul central de studii și experiențe de pe lângă Uniunea artiștilor plastici din U.R.S.S. prezintă 42 de proiecte ale unor asemenea ambiante și «forme industriale» cu destinații multiple, de la proiectul decorării interiorului avionului supersonic TU-144 sau a interiorului atelierului de sudura carcaselor de la Uzina de automobile din Lvov, pînă la proiectul interioarelor unei ceainării din Dușambe, a zonei de odihnă a Arhanghelskului, a beta-tronului PMB-6 sau a video-telefonului medical (Galeriile de artă, bd. N. Bălcescu 23).

Valentina Ghinea-Delaport expune 15 tapiserii la galeriile din bd. Magheru, în care ornamentația populară și spiritul folcloric fecundează inspirația artistei («Sora soarelui», «Struguri» etc.).

Eclectică, dar vădînd în același timp preocupări plurale în dorința de a aborda și alte materiale decît cele clasice, expoziția de sculptură **Ana Cordoneț** prezintă publicului lucrări din piatră și construcții din metal (Galeriile de

artă, bd. Magheru).

Octavian Vișan — pictură. Consecvent unei anumite viziuni, aceea de inspirație folclorică, rafinată însă de o autentică sensibilitate, Vișan rememorează pe ecranele pînzei peisaje și momente dintr-un univers rural nostalgic, uneori chiar tradițional. Artistul mai expune 10 remarcabile desene (Kalinderu).

Alexie Lazăr Florian — 12 lucrări ceramice, «rezultat al unor căutări noi — după cum remarcă prefațatorul expoziției, Mac Constantinescu — prețioase prin sensibilitatea lor plastică și de gândire, forme spațiale destinate să trăiască în aer liber, în dimensiuni adecvate mediului» (Kalinderu).

teatru

Maria 1714 — dezbateri dramatică pe teme istorice (sfîrșitul lui Brîncoveanu), din perspectiva unui autor modern, cu un dramatism intens, filtrat lucid. Piesa lui Ilie Păunescu a fost transpusă în cadrul unui spectacol armonios, cu o adevărată «orchestrație» scenică, bine gândit și tensionat de către Sorana Coroamă la Teatrul Mic. Protagonist, într-un rol de o dificultate complexă: Constantin Codrescu, alături de N. Pomoje (excelentă prezentă), Vasile Gheorghiu (pasionat și vibrant), Dan Nuțu și Olga Tudorache.

Festivalul teatrelor dramatice a continuat cu faza ieșeană, lipsită — din păcate — de noutăți sau debuturi deosebite ca dramaturgie. În afara piesei lui Paul Cornel Chitic (Piatra Neamț) s-au mai jucat printre altele: «Un asasin cîntă» de N. Ștefănescu și «Florin și Florica» de Alecsandri (Galați), «Manevrele» de Deak Tamas și «Luceafărul» de Delavrancea (Botosani). «Săeătorul» de Ion Omescu (Iasi), «Al patrulea anotimp» de Horia Lovinescu (P. Neamț), «Un scurt program de bossanove» de Radu Cosasu (Bacău), «Croitorii cei mari din Valahia» de Al. Popescu (Brăila). O cronicară intitulă sugestiv articolul său după vizionarea titlurilor de mai sus: **Spectacole corecte**. Zilele acestea are loc faza brașoveană.

Tineretea unei vechi comedii: la Brașov, **O zi de odihnă** de Kataev, în regia lui Sică Alexandrescu și Ion Simionescu, revenit la scenă după o scurtă absență.

Teatrul satiric-muzical «C. Tănase» prezintă în mai multe orașe ale țării — pînă la 10 noiembrie — spectacolul «Nu te lăsa, Stroee!» de N. Stroee și N. Kanner, cu muzica de Aurel Giroveanu. Din distribuție: N. Stroee, Constantin Drăghici, Trio Caban, Rolanda Camin, Marian Iorga, Nutzi Cremeneanu. Acompaniază formația «Melody '69».

Const. Codrescu

televiziune

Filmul, mai precis filmul de cinema, evocator al unor glorii

apuse ale celei de-a șaptea arte, definește capul de afiș al programelor televizate din săptămîna ce urmează. Și rubrica de teatru promite.

Prin urmare:

DUMINICĂ 26 OCTOMBRIE. Melomanilor care preferă Ateneului fotoliul domestic le recomandăm înregistrarea **concertului simfonic** cu marele Charles Munch la pupitrul Orchestrei simfonice din Boston: Concertul pentru pian și orchestră de Mozart (Do minor) — solist Claude Frank (11.30) • De la Brașov, meciul de fotbal Steagul roșu-Steaua (15.00) • Film cu trei stele: Marilyn Monroe în «Stația de autobuz», unul dintre filmele care au aureolat-o pe frumoasa și nefericita vedetă (20.00) • Pe programul II, **Seară de teatru**: «Podul de piatră» de Laszlofy Csaba, în adaptare tele de Ion Olteanu, care semnează și regia (20.00).

LUNI 27 OCTOMBRIE. Intre metronom și cronometru, emisiunea-concurs urmărită cu larg interes și vădit folos, se desfășoară la Brașov cu temele: «Brașov, oraș muzical» și «Cucerirea giganților lumii» (21.05) • Ca un ecou al Festivalului de dans - Ungaria 1969, micul ecran prezintă cîteva selecțiuni (22.35).

MARȚI 28 OCTOMBRIE. «Și soarele are pete». O știm, dar ne-o mai aminteste o dată piesa lui Leopold Lahola inclusă în cea de-a doua **Seară de teatru** a săptămîinii (20.15) • Mare personalitate a științei mondiale, ilustru reprezentant al gândirii științifice românești, Henri Coandă în emisiunea **Prin plan** de Manasse Radne (22.05).

MIERCURI 29 OCTOMBRIE. Dinamo-Bacău, «ultimul mohican» dintre echipele de fotbal românești participante la competiții internaționale de club, în meci revanșă cu Skeid-Oslo (15.00) • Cu mic și mare la vizionarea filmului «Capitanii curajoși» după Rudyard Kipling, semnat de Victor Fleming («Pe aripile vîntului», «Ioana d'Arc»), cu Spencer Tracy, Lionel Barrymore și — la vremea lor — doi copii minune: Freddie Bartholomew și Mickey Rooney (20.00).

JOI 30 OCTOMBRIE. Ileana Predescu, Silviu Stănculescu și Octavian Cotescu în «Agentul din Cahors», piesa cunoscutei scriitoare Marguerite Duras (20.00).

VINERI 31 OCTOMBRIE. «Dezbateri etice, discretă și plină de sensibilitate» — caracterizează revista «Programul radio și TV» filmul «Sora cea mare» al regizorului sovietic G. Natanson (20.15) • O recomandare din programele de muzică ușoară: Anca Agemolu, Angela Iurcenco, Călin Marjan (22.45).

SÎMBĂȚĂ 1 NOIEMBRIE. Reportajul lui Alex. Stark intitulat «123 de minute și un secol» are în vedere **Centenarul Căilor Ferate Române** (21.50) • Ultimele apariții editoriale originale și traduceri în discuția emisiunii **Cărți și autori** (20.20).

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON pentru concursul Pronosport nr. 43, etapa din 26 octombrie 1969

I. F.C. Arges-C.F.R. Cluj	1
II. Steagul roșu-Steaua	x
III. Dinamo Bacău-A.S.A.	1
IV. Farul-Dinamo Buc.	1
V. Petrolul-Politehnica	1
VI. «U» Cluj-Crisul	1
VII. Rapid-Jiul	x
VIII. «U» Craiova-U.T.A.	1
IX. Bari-Sampdoria	x
X. Juventus-Inter	1
XI. Roma-Lazio	x
XII. Napoli-Cagliari	x
XIII. Palermo-Brescia	1

FLACĂRA-ALBUM

SERGIU CIOIU, actorul-cântăreț sau
cântărețul-actor, cum vreti. Ambele
formule sînt binevenite, atîta timp cît
Cioiu apără dreptul cîntecului de a-și
vizualiza ideile (cînd le are).

Fotografie de S. STEINER

